

**FACULTY OF ARTS
UNIVERSITY OF COLOMBO
SRI LANKA**

**UNDERGRADUATE RESEARCH
SYMPOSIUM
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES**

**URS²⁰²⁰
HSS**

PROCEEDINGS

All rights reserved

©Faculty of Arts, University of Colombo, 2020

ISSN 2673-1355

Faculty of Arts, University of Colombo,
94, Cumarathunga Munidasa Mawatha, Colombo 03.

The material in this publication has been supplied by the authors as the final approved documents. Neither the University of Colombo nor the Editorial Committee is responsible for any material reproduced in this publication.

University of Colombo

Vision

Strive to be a centre of excellence of regional and international repute, building synergies between knowledge, education, research and entrepreneurship.

Mission

To be a centre of excellence in teaching and research, with commitments to producing human talents of high standards and social responsibility, who are innovative with independent thinking and analytical skills, contributing to national development.

Faculty of Arts

Vision

To be a center of excellence in Creative thinking, Teaching, Research and Community outreach in the South Asian Region.

Mission

To promote collectively scholarship, critical inquiry, competencies and skills in the Social Sciences and Humanities in keeping with the highest academic and ethical standards in teaching, research, training and evaluation.

List of Reviewers - URSHSS 2020**Department of Buddhist Studies**

Ven. Dr. U. Ananda
Dr. Wimal Hewamanage

Department of Demography

Dr. Sunethra Perera
Dr. Manori Weeratunga

Department of Economics

Prof. Amala de Silva
Prof. T.L.Gunaruwan
Prof. S.P. Premaratne
Prof. Suranga Silva
Dr. U.P.P. Serasinghe
Dr. M.Ganeshamoorthy
Dr. Priyanga Dunusinghe
Dr. Sasini Kulathunga
Dr. Rohitha Abayasekera
Ms. Saumya Dilrukshi

Department of English

Prof. Dushyanthi Mendis
Prof. Neluka Silva
Dr. Dinithi Karunanayake
Dr. Shravika Amarasekara
Dr. Kaushalya Perera
Ms. Ruhanie Perera
Mr. Praveen Tilakaratne

Department of Geography

Senior Prof. Lasantha Manaduwa
Prof. Anthony Norbert
Dr. Savithiri Ranasinghe
Ms. Kanchana Chandrasekara

Department of History

Dr. Darshi Thoradeniya

Department of International Relations

Dr. Maneesha S. Wanasinghe-Pasqual

Ms. Krishanthi Wimalasiri

Ms. Kulani Wijayabahu

Ms. Menik Wakkumbura

Department of Political Science and Public Policy

Ms. G.P.V.D.R. Silva

Mr. D.G.N. Rambukwella

Dr. M. S. Anees

Mr. Dhamma Dissanayaka

Mr. Mahesh Senanayake

Dr. Pradeep Peiris

Mr. L.S.C. Leelarathne

Department of Sinhala

Prof. SandagomiCoperahewa

Dr. P. Nagasinghe

Department of Sociology

Dr. Chandani Liyanage

Dr. Iresha Lakshman

Dr. Dilrukshi Abeysinghe

Dr. M.T.M. Mahees

Arabic and Islamic Civilization Unit

Dr. N. Gafoordeen

Skills Development Workshops Conducted for Reviewers and Undergraduate Researchers

Date	Title of Workshop	Resource Person(s)
04 March 2020	<p><i>How to use field research for argument-building</i> (workshop for reviewers and Department representatives)</p>	<p>Senior Professor Premakumara de Silva</p>
26 June 2020	<p><i>Textual analysis as a research method: using texts as evidence in research</i> (workshop for reviewers and Department representatives)</p>	<p>Senior Professor Neloufer de Mel</p>
01 July 2020	<p><i>How to use Zoom: a virtual training</i> (workshop for undergraduate researchers)</p>	<p>Mr. Dakshina Dissanayake</p>
	<p><i>How to write an abstract in the Humanities and Social Sciences</i> (workshop for undergraduate researchers)</p>	<p>Senior Professor Premakumara de Silva</p>
	<p><i>The evaluation process of an abstract: a reviewer's perspective</i> (workshop for undergraduate researchers)</p>	<p>Professor Emeritus Jayadeva Uyangoda</p>
	<p><i>Academic writing for researchers</i> (workshop for undergraduate researchers)</p>	<p>Professor Sandagomi Coperahewa</p>

Organizing Committee - URSHSS 2020

Symposium Advisors

Senior Professor Chandrika N. Wijeyaratne

Senior Professor Premakumara de Silva

Symposium Co-Chairs

Dr. Wimal Hewamanage

Dr. Pradeep Peiris

Symposium Secretary

Ms. Anuradha C. Senanayake

Abstract Review Committee

Dr. Shravika Amarasekara - Chair

Dr. Wimal Hewamanage

Dr. Pradeep Peiris

Dr. W.A.D. Abeysinghe

Rev. M. Amarawansa

Ms. Kanchana Chandrasekara

Ms. Anuradha C. Senanayake

Ms. Nethra Senadhi

Ms. Nandula Perera

Ms. Ashani Fernando

Mr. U.T.G. Perera

Mr. M.N.M. Faslan

Mr. L.S.C. Leelarathne

Mr. S.A.C.L. Bandara

Session Organizing Committee

Rev. M. Amarawansa - Chair

Mr. P. Krishanthan

Ms. Nethra Senadhi

Publicity Committee

Ms. Methzika Kariyawasam

Editorial Committee

Dr. Shravika Amarasekara - Chair

Dr. P. Nagasinghe - Sinhala

Dr. W.A.D. Abeysinghe

Mr. M.N.M. Faslan - Tamil

Ms. Nandula Perera - English

Inauguration, IT and Tech Support Committee

Ms. Ashani Fernando - Chair

Mr. M.M.M. Sabir

Mr. U.T.G. Perera

Ms. Methzika Kariyawasam

Special Support

Dr. Tharindi Udalagama (Director of Undergraduate Studies)

Mr. P.M.S. Bandara (Deputy Registrar, Faculty of Arts)

Mr. Dakshina Dissanayake

Secretarial/ Technical and Support Staff

Mr. G.M.W.C. Gamlath

Mr. Buddhika Thennakoon

Mr. Dev Shakthi

Mr. Lasith Samantha

Message from the Vice-Chancellor, University of Colombo
Senior Professor Chandrika N. Wijeyaratne

It is my pleasure and privilege to send this message of felicitation to the Dean, Conference Co-Chairs, the Organizing Committee and our undergraduate researchers on the occasion of the 2nd Undergraduate Research Symposium on Humanities and Social Sciences of the Faculty of Arts, University of Colombo.

Our university is blessed with high quality academics who lead the way for our undergraduates through a pragmatic adult learning process that is interwoven with a rich research culture. In terms of the study of humanities and social sciences, Sri Lanka is home to a wide array of research opportunities that are so closely integrated with our traditions, beliefs, culture and daily practices that provide multiple opportunities for locally relevant knowledge creation and dissemination with a multidisciplinary impact.

Having a meeting of like-minded and committed researchers to share their knowledge, experience and expertise is a very important calendar event in any institute of higher learning. To develop an evidence-based strategy to take the study of humanities further through the deliberations and technical sessions of this symposium is an important outcome. I am certain that the peer-reviewed publication of the scientific proceedings and the research papers to follow, will make a lasting impact on the field of social sciences in our university, country, the region of South Asia and beyond.

I thank all participants for enriching the symposium by your presence and contributions. I am certain that you would have high quality academic discussions that will pave the way for further research.

I convey my very best wishes for a fruitful symposium.

Mr. P. Nagesh

Dr. W.A.D. Abeyaratne

Special Support

Having a meeting of like-minded and committed researchers to share their...
...knowledge, experience and expertise is a very important element in...
...to develop an evidence-based strategy in...
...the study of humanities further through the collaboration of technical...
...of the organization is an important element in...
...of the scientific proceedings and the...
...will make a lasting impact on the field of social sciences and...
...the region of South Asia and beyond.

Message from the Dean, Faculty of Arts, University of Colombo
Senior Professor Premakumara de Silva

It is with great pleasure that I write this message for the proceedings book of the 2nd Undergraduate Research Symposium on Humanities and Social Sciences of the Faculty of Arts, University of Colombo. While the research symposium culture is a longstanding one among our staff, no Faculty-wide symposium for undergraduates had been held until last year. Therefore, I consider it a special privilege to welcome you all to the 2nd Undergraduate Research Symposium on Humanities and Social Sciences- URSHSS 2020.

This year's symposium showcases the research work of Honours Degree and Study Streams students from each Department and Unit, on a wide range of topics, highlighting our undergraduates' talent as well as the diverse areas explored through the humanities and the social sciences.

We are privileged to have as our Keynote Speaker, Professor Nihal Perera, Professor of Urban Planning at Ball State University, USA. Professor Perera has contributed greatly to the field of social sciences, particularly to urban planning. He is the Founder and Director of CapAsia, one of the leading, community-based, immersive learning programmes. He has also taught in China, Germany, India, Italy, Myanmar, Sri Lanka, and Thailand. I am delighted and honoured to have him with us today, and thank him for accepting my request to deliver the keynote speech.

I take this opportunity to thank the Vice-Chancellor for her guidance and support in making this event a possibility. I also wish to thank all Heads of Departments, Unit Coordinators, and the Director of Studies for their support towards the successful hosting of this symposium. I gratefully acknowledge

those who worked behind the scenes: the Organising Committee, headed by Symposium Co-Chairs, Dr. Wimal Hewamanage and Dr. Pradeep Peiris; Symposium Secretary, Ms. Anuradha Senanayake; Deputy Registrar and the staff of the Dean's Office for seeing to the logistical arrangements, and the staff of the Computer Unit for technical assistance. Special thanks go to the supervisors of the students whose work we see here today, to the reviewers of the abstracts, and to Professor Emeritus Jayadeva Uyangoda, Senior Professor Neloufer de Mel and Professor Sandagomi Coperahewa for conducting workshops as expert resource persons on abstract writing. I wish to extend my special thanks to the AHEAD (World Bank) project for providing funding to improve the research capacity of our undergraduates, and for the financial support that made it possible to organize this symposium. I also thank Ms. Samudrika Sylva, the Overall Faculty Coordinator of the AHEAD Project.

I congratulate all our authors and wish them the very best in their endeavours, as they take with them, the learning gained through their undergraduate years and look ahead to avenues beyond graduation.

Message from the Co-Chairs, URSHSS 2020

Dr. Wimal Hewamanage and Dr. Pradeep Peiris

We take great pleasure in welcoming you to URSHSS 2020, the 2nd Undergraduate Research Symposium on Humanities and Social Sciences of the Faculty of Arts, University of Colombo.

In 2019, the Faculty of Arts introduced an annual undergraduate symposium to further strengthen the academic and research capacities of our undergraduates. The undergraduate research symposium is one of many initiatives taken by the Faculty to enhance the profile of our students and prepare them to overcome the challenges of their higher education endeavours and future career paths. The staff at the Faculty of Arts increasingly focus on our students' research skills in addition to their practical and theoretical knowledge, as we firmly believe that the university should be a space for the production of new knowledge. Further to the research skills acquired in the classroom and the field, we believe that students should have an opportunity to present their findings to an academic audience. This would not only make our students appreciate the expectations of academic research, but also equip them with many soft skills that would be advantageous in the job market.

This year, a total of 103 students submitted their abstracts for the symposium. After a rigorous review process, a total of 99 abstracts were accepted, out of which 82 abstracts (of confirmed participants) appear in the

Proceedings Book. Students were provided an initial training at Department level in writing abstracts and had further opportunities to develop their work at abstract writing workshops conducted by senior staff of the Faculty. We would like to thank the resource persons for their expertise and all our reviewers for their generous assistance in reviewing student abstracts despite their hectic online teaching schedules.

We would like to thank our Vice-Chancellor Senior Professor Chandrika N. Wijeyaratne for her unwavering support throughout the organization of this event, and also for kindly accepting our invitation to grace this occasion as the Chief Guest. We are deeply indebted to our Dean not only for being the architect of this symposium, but for also encouraging and guiding us, and always extending his assistance to overcome the various challenges we faced over the past few months. We also thank the AHEAD project of the World Bank for financing all the activities of this symposium. Our special thanks go to Ms. Samurdika Sylva, Coordinator of AHEAD, for her guidance to efficiently utilize the grant to ensure a successful symposium. We would also like to thank Dr. Shravika Amarasekara for her patience and hard work in managing the abstract and editorial committees. A sincere 'thank you' to all the members of the symposium committee as well, for assisting us throughout the process of organizing an event of this scale. Last but not least, our Symposium Secretary, Ms. Anuradha Senanayake, we owe you much for being the main engine behind all of this.

We wish you all an intellectually stimulating symposium, and thank you once again for joining us to make this event a success.

Biography of Keynote Speaker

Professor Nihal Perera

Nihal Perera, PhD, is Professor of Urban Planning at Ball State University (USA) and the Founder and Director of CapAsia, an immersive, community-based program in Asia to “learn from” a particular community by doing projects in it with host country peers. The two-time Fulbright Scholar (China and Myanmar) was also a Senior Research Fellow at the National University of Singapore, and a Fellow at KMITL, Thailand and University of Alberta, Canada.

Besides the USA, Professor Perera has taught in Germany, Hong Kong, India, Myanmar, Nepal, Rome, Sri Lanka, and Thailand, and has researched in Asia and the United States. He has received three Fulbright-Hays awards and a Graham Foundation award. His research focuses on lived spaces, and maps out how ordinary people produce spaces for daily activities and cultural practices, thereby indigenizing and feminizing cities and spaces produced and provided by the state and capital. A primary contributor to the field of Postcolonial Urban Studies, Professor Nihal Perera’s numerous publications include *Transforming Asian Cities* and *People’s Spaces*, as well as articles on indigenizing and feminizing the city, and ‘spaces of survival’ in hard places such as war zones, and ‘spaces of living’ in highly formalized places such as world heritage sites.

Synopsis of the Keynote Speech

Sri Lanka's Spatial System: Colonialism, Education, and Cities

Professor Nihal Perera will first question the current knowledge on Sri Lanka's cities and the urban structure. In so doing, he will highlight how much we do not know about these and how Sri Lanka has become a passive database for external theories. Questioning basic education in Sri Lanka and urban knowledge, Professor Perera will elaborate on the colonial inheritance of Sri Lanka's spatial system and also the mainstream understanding of it. In the context of West European colonization of what they called Ceylon, he will map out the production of the contemporary urban system, the knowledge of it, and the institutionalization of this knowledge. He will then leave us some questions to ponder. The keynote speech will be based on Professor Perera's professional and research work, especially *Transforming Asian Cities* that calls for the study of Asian cities on their own terms and *People's Spaces* that attempts to address lived spaces.

Contents

List of Reviewers - URSHSS 2020	iv
Skills Development Workshops Conducted for Reviewers and Undergraduate Researchers	vi
Organizing Committee - URSHSS 2020	vii
Message from the Vice-Chancellor, University of Colombo	ix
Message from the Dean, Faculty of Arts, University of Colombo	xi
Message from the Co-Chairs, URSHSS 2020	xiii
Biography of Keynote Speaker	xv
Synopsis of the Keynote Speech	xvi
Inauguration: Agenda	xxii
විනාන්තරභරණය සහ දේශපාලනික පසුබිම: විල්පත්තුව විනෝදානන්ද අවට ප්‍රේරිත කලාප ඇසුරින් - යූ.පී.එම්.සී. අමරාණි	1
පූර්ව විවාහ ලිංගික ක්‍රියා: ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ පූර්ව විවාහ ලිංගික ක්‍රියා කෙරෙහි සංස්කෘතික බලපෑම - ටී.එච්.ආර්. අසිංසලා	2
නෘදයාබාධ වැළඳීමේ අවදානම සඳහා නාගරික ජීවන රටාවේ බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - ආර්. ආරච්චි	3
නිදහස් වතුරසු පරිශ්‍රයේ ගෘහනිර්මාණ සැකැස්ම හා පරිසරය පුද්ගල හැසිරීම කෙරෙහි බලපාන අකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - බී.ඒ.එස්. ඉෂාරා	4
ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර සංකල්පයේ සමාජවිද්‍යාත්මක අගය - ඩී.ඩී.යූ. එරන්දි	5
වතුච්ඡා රෝගය ව්‍යාප්තියට එරෙහිව සංවිධානාත්මක ව්‍යාපෘතියක් ගොඩනැගීමට රජය අපොහොසත් වීම- එස්.එම්.එස්.ඩී. කුමාරතුංග	6
මාංශ අනුභවය පිළිබඳ බෞද්ධ විචරණයක් - එම්.කේ.ඩී. කුමාරි	7
බුද්ධචරිතයේ නායකත්ව ලක්ෂණ සංස සංස්ථාවට අදාළ ප්‍රායෝගික නායකත්වය සඳහා උපයෝගී කරගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - කේ.එල්.ඩී. කුමාරි	8
වාණිජකරණය හමුවේ නොනැසී පවතින වැදි ජන අනන්‍යතාව - ඩබ්.ඩබ්.ආර්. කුමාරි	9
බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය හුදු ආගමික ක්‍රියා මාර්ගයක් ද? - ආර්. කෝදාගොඩ	10
සංවර්ධනය සඳහා නොවූ ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති: මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස තුනක් ඇසුරින් - එච්.ඒ.එස්.යූ. ගීතාංජලී	11
ප්‍රායෝගික මානසික අවපීඩනයට ලක්වූවන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා සමාජ ලේබල් කිරීම් පිළිබඳ මනෝසමාජීය අධ්‍යයනයක් - ඩී.බී.පී. එස්. චන්ද්‍රසිරි	12
යේමින් ගැටුමට බලපෑ මූලික හේතු සාධක සහ ඒ හා බැඳුණු ගෝලීය දේශපාලනික න්‍යාය පත්‍රය විශ්ලේෂණය කිරීම - සී.එන්.පී. චන්ද්‍රසිරි	13

රැකියා නියුක්තියේ ස්වාභාවය සහ පුරුෂයන්ගේ සෞඛ්‍ය ගැටලු: ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් කර්මාන්තය ඇසුරින් - ආර්.පී.පී.ඒ.එස්. විජේසිංහ	32
පොදු අවකාශවල ලිංගික අතවර සිදුවීම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් (පොදු ප්‍රවාහන සේවාව ඇසුරින්) - ඩබ්.ඩී.අයි.පී. විජේසිංහ	33
බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාර (බෝගම්බර බන්ධනාගාරය ඇසුරින්) - ඩබ්ලිව්.ඩී.එන්.ඩී. විතානගේ	34
පාලිතදනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයෑම් අවදානම් කලාප භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය ඇසුරින් හඳුනා ගැනීම - එම්.බී.එච්. සන්දීපනී	35
ශ්‍රී ලංකාවේ පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව: අරණායක සාමසර කන්ද නායයාම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය - එච්.ඒ.අයි.එස්. සමරසිංහ	36
ශ්‍රී ලංකාවේ නවසුන මරණ හා පශ්චාත් නවසුන මරණ සඳහා බලපාන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ ආර්ථික සාධක (ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාවිද්‍යා හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය- 2016 ඇසුරින්) - කේ.ඩී.ආර්.එස්. සිරිවර්ධන	37
අභලවත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයාමේ අවදානමට ලක් වූ ප්‍රජාව නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ ආකල්ප: සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - එල්.කේ.ආර්. සෙවිවන්දි	38
සිංහල බ්‍රේල් ක්‍රමය හා අක්ෂර වින්‍යාස: සමාජ මනෝවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - ආර්. හඳපාන්ගොඩ	39
නූතන පවුල් ගැටලු නිරාකරණයෙහිලා බෞද්ධ ඉගැන්වීම්හි උපයෝගීතාව - එන්.ඒ.කේ. හර්ෂණී	40
ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරික බුද්ධාගම විෂයයෙහි බෞද්ධ පූජා වාරිත්‍රවල උපයෝගීතාව - එච්.ඒ.ඒ. හර්ෂිකා	41
ආයු අපේක්ෂාව උච්ඡාවචනය වීම කෙරෙහි බෞද්ධ ආචාරධර්ම මත ගොඩනැගුණු සෞඛ්‍යයෙන් වන බලපෑම - එම්.ඒ.කේ. හසිනී	42
පුරුෂ සමර්පි පුද්ගලයින්ගේ ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය ගැටලු - එච්.ඒ.එල්.ආර්. හෙට්ටිආරච්චි	43
නිල ආර්ථිකය හා ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ භූ-ආර්ථිකමය විශ්ලේෂණය - ආර්. ජේරත්	44
දළ වස්තුව පිළිබඳ පැරණි ථේරවාදී මතය සහ එහි නූතන භාවිතය - ඩබ්ලිව්.ඩී.එස්. ලොන්සේකා	45
ග්‍රෑන්ඩ්ස් ග්‍රෑන්ඩ්ස් පාරාමානුකම් කැලැක්කකලාසාර් අමරසිංහ - ඉලු ජිත්‍රපුටු පාර්ක් - ආර්. ජයරාජ, ආර්. ජයරාජ	46
Estimating the services sector impact on economic growth: an econometric investigation for Sri Lanka- M.S.F. Arshadha	47
Efficiency and productivity in the port industry and the impact of port performance on the national economy: a case study of the Port of Colombo - A.M.R.D. Bandara	48
Prosthetic memory and performance art: towards an embodied approach to post-war reconciliation - R. S. Constantine	49
The (Hi)story of Guru Geethaya: retranslations and insights into the creation of reading communities - D.N.H. Dewasiri	50

Greening Laws: a critical discourse analysis of judicial receptiveness and legitimation of constitutional environmental rights in Sri Lanka - S. Fonseka	51
Growth potentials of Polgahawela Town as a service center - M.B.H.S.M. Gunawardhana	52
A perception analysis of tour operators on the implementation of sustainable tourism practices - H.R.N.R. Habaragamuwa	53
Exploring phonological variations in regional varieties of Sri Lankan Muslim Tamil using elicited speech - R. Ikram	54
The role of targeted readership in fashioning a translator's creative decisions - R. Ikram	55
A narrative analysis of Muslim identity in H.C.N de Lanerolle's <i>Fifty-Fifty, The Senator</i> and <i>The Return of Ralahamy</i> - N. Ismail	56
Empowering the intellectually impaired to enhance their economic well-being - N. S. W. P. G. Jayaratne	57
Dragonfly diversity at Henarathgoda botanical garden in Gampaha District - K.H.M. Jayasekara	58
Social contours of the economy: entrepreneurial behaviour of small and medium scale Muslim business owners in Dehiwala - N. Jayasinghe	59
Fish species diversity and their distribution in Negombo Lagoon - P.P.G. Jayathilake	60
Long-term effects of human capital on economic development in South Asia - J.P. Kaluarachchi	61
Spatiotemporal patterns of domestic water consumption in Dompe Grama Niladhari Division in Gampaha District - G.N. Kaushalya	62
Environmental impacts of soil degradation in Bogawantalawa South Grama Niladhari Division, Nuwara Eliya District - M. Krishnasoban	63
Signifying subjects through narrative mourning: reimagining loss as labour in <i>Yasodharāvata</i> and <i>Purāṇa Vessantara Jātaka Kāvya</i> - P. Liyanaarachchi	64
Factors influencing the mode choice for work trips: a case study of Colombo City commuters - M. Mahroof	65
Flood prone regions and vulnerability levels: A study on Ihala Welgama Grama Niladhari Division in Kalutara District - T.S.D. Mendis	66
Integrating digital devices into teaching practices in a preschool environment: possibilities and limitations - L. Nilaweera	67
The impact of the Rajagiriya Flyover on neighboring communities - K.K.H.P. Nisansala	68

Incorporating internet of energy in Sri Lankan solar power generation: an economic perspective- O. Pallegge	69
Human security of seafarers in the maritime industry: a focus on food and health security - P. P. K. K. Pathirana	70
Tax avoidance strategies of multinational companies (case studies of Microsoft Inc. and Apple Inc.) - U. Perera	71
Human-peacock conflict and its impacts on human activities - R.L.N.T. Rajapaksha	72
'Veiling' after 21/4 in Sri Lanka: a critical discourse analysis of its constructions in Sri Lankan English newspapers - Y. Raji	73
Mediating pathways of family interactions between economic strain and adolescents' development - N. Rathnayake	74
Occupational decision of youth entering the three-wheeler industry in Sri Lanka: an application of switching regression- T. de Silva	75
Poetry gains predominance over faithfulness in translation - S. Sivapalan	76
Reasons for HIV/AIDS infection and its effects on the family - M.L. Vidusha	77
Road traffic accidents on the Ratnapura - Panadura Highway - W.M.N. Warnakulasooriya	78
Entrepreneurial intention among undergraduates at the Faculty of Arts, University of Colombo - W.R.M.N.A. Weerakoon	79
Factors affecting people's transport mode choice in Kandy City - K. Werawella	80
Comparative assessment of the impact of organic and inorganic agriculture on ecosystem services: a case study from Indulgodakanda Organic Crops Village - I.C.S. Wijesinghe	81
The relationship between public debt and economic growth in Sri Lanka - R. A. Wijesinghe	82
Session Schedule	83

Inauguration: Agenda

- 8.15am - 8.30am: Participants and Invitees join the Conference
- 8.30am - 8.35am: National Anthem
- 8.35am - 8.40am: Lighting of the Oil Lamp
- 8.40am - 8.45am: Welcome speech by **Dr. Pradeep Peiris**
Conference Co-Chair, URSHSS 2020
- 8.45am - 8.50am: Address by the Guest of Honour:
Senior Prof. Premakumara de Silva
Dean, Faculty of Arts
- 8.50am - 8.55am: Address by the Chief Guest:
Senior Prof. Chandrika N. Wijeyaratne
Vice-Chancellor, University of Colombo
- 8.55am - 9.25am: Keynote Address: **Prof. Nihal Perera**
*Sri Lanka's Spatial System: Colonialism, Education,
and Cities*
- 9.25am - 9.30am: Vote of Thanks by **Dr. Wimal Hewamanage**
Conference Co-Chair, URSHSS 2020

වනාන්තරභරණය සහ දේශපාලනික පසුබිම: විල්පත්තුව වනෝද්‍යානය අවට ප්‍රේරිත කලාප ඇසුරින්

යූ.පී.එම්.සී.අමරාණි - දේශපාලනවිද්‍යාව සහ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය

ඉහත දැක්වූ මාතෘකාව යටතේ පර්යේෂණ නිබන්ධනය සකස් කිරීමේ දී මා විසින් අධ්‍යයනය කරනු ලැබුවේ විල්පත්තුව වනෝද්‍යානය අවට ප්‍රේරිත කලාපවල නැවත පදිංචි කරවීමේ මුඛාවෙන් දේශපාලනඥයන් තම අනන්‍යතා ගොඩනගාගැනීමට කටයුතු කර ඇත්තේ කෙසේද? යන්න පිළිබඳවයි. මෙවැනි ගැටලුවක් තෝරා ගැනීමට මා පොළඹවූයේ පසුගිය වසර මැද භාගය වන විට දී සමාජ මාධ්‍ය ඔස්සේ ප්‍රචාරණය කරනු ලැබූ විල්පත්තුව අවට සිදුව ඇති විනාශය පිළිබඳව කතිකාවය. එහි මුඛ්‍ය පරමාර්ථ වූයේ උක්ත වන විනාශයට තුඩු දුන් නැවත පදිංචිකිරීම් සිදුව ඇත්තේ වනාන්තර ප්‍රදේශය තුළද යන්න සෙවීම සහ මෙම වන විනාශයෙහි අවසානයක් දක්නට නොලැබීමට හේතුකවරේද යන්න සෙවීමය. මෙහි දී මිශ්‍ර විධික්‍රමයක් යොදාගනු ලැබීය. ප්‍රාථමික දත්ත ලෙස පුවත්පත්, විල්පත්තුව වනාන්තරභරණය පිළිබඳව විශ්ලේෂණ වාර්තාව ආදිය යොදාගනු ලැබූ අතර ද්විතීයික දත්ත ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදුකර තොරතුරු ලබාගනු ලැබීය. මේ ගුණාත්මක ක්‍රමවේදයක් යොදාගනු ලැබුවේ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු මත පදනම් වෙමින් පර්යේෂණ අරමුණු සාර්ථකව ඉටුකරගැනීමට නොහැකි බැවිනි. අධ්‍යයනයෙන් සොයාගනු ලැබූ කරුණු කිහිපයක් විය. වනාන්තරභරණය සිදුව ඇත්තේ විල්පත්තුව ජාතික වනෝද්‍යානය තුළ නොවන අතරම එහි ප්‍රේරිත කලාප වන මරිච්චුකඩ්ඩි, කල්ලාරු, කොණ්ඩවිච්චි යන ප්‍රදේශ තුළ බවය. මෙම ප්‍රදේශවල නැවත පදිංචිකිරීම් සිදුකිරීමේ දී ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලබා දී ඇත්තේ මුස්ලිම් ජනතාවට වන අතර එම කටයුතුවල දී ප්‍රධානත්වයක් ගෙන තිබෙන්නේ මුස්ලිම් දේශපාලනඥයෙක් බව ද පෙනුණි. තවද, උක්ත ප්‍රදේශවල නැවත පදිංචිකිරීම් සිදුවී ඇත්තේ යුද්ධයට මෙම ප්‍රදේශවල සිටි ජනතාව පමණක් නොවන අතරම එහිදී ඉහළ ප්‍රතිශතයක් ගෙන ඇත්තේ දේශපාලන හිතවත්කම මත සිදු කරනු ලැබූ පදිංචිකිරීම් බවද අනාවරණය විය. මෙහි තර්කය වන්නේ සුභසාධන රාජ්‍ය ක්‍රමය තුළ සිදු කෙරෙන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල දී අනුග්‍රාහක - සේවාදායක සම්බන්ධතාව මත දේශපාලනඥයන් තම වරප්‍රසාද වෙනුවෙන් කටයුතු කරන බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: වනාන්තරභරණය, මැතිවරණ දේශපාලනය, සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අනුග්‍රාහක සේවාදායක සම්බන්ධතාව, නැවත පදිංචි කිරීම්

පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා: ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා කෙරෙහි සංස්කෘතික බලපෑම

ටී.එච්.ආර්. අසිංසලා - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

සියලු සත්වයන්ගේ මූලික අවශ්‍යතාවක් වන ලිංගිකත්වය සමාජ සංස්කෘති තුළ සීමා කිරීම්වලට ලක් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ ලිංගික ක්‍රියා සමාජයීය වශයෙන් අනුමත කරනුයේ විවාහයෙනි. ඒ අනුව විවාහයට පෙර සහ පසු වශයෙන් ලිංගික ක්‍රියා වර්ග කරයි. පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා පිළිබඳව වර්තමාන සමාජයේ දැකිය හැක්කේ වාද විෂයාත්මක තත්වයකි. මිනිසුන් පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා සාධනීය තත්වයක් ලෙසත්, නිශේධනීය තත්වයක් ලෙසත් අර්ථකථනය කරගනී. විරුද්ධ ලිංගිකයන් අතර පූර්ව විචාහ ලිංගික සම්බන්ධතා පිළිබඳ කාරුණ්‍යයේ අදහස් කෙරෙහි ලාංකේය සංස්කෘතිය බලපාන්නේ කෙසේද? යන්න මූලික පර්යේෂණ ගැටලුවකි. මෙහි දී අවු: 20 - 30ත් අතර පිරිස කාරුණ්‍යය ලෙස අර්ථකථනය කර ගනුණි. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය තුළ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය වූයේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර විධියයි. නියැදිය වශයෙන් අරමුණු සහගත නියැදිය මගින් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් 13 දෙනෙකු තෝරා ගන්නා ලදී. දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ නිරීක්ෂණ ක්‍රම මූලිකව යොදා ගනුණි. මෙහි දී ප්‍රධාන සංස්කෘතිකකාරක වශයෙන් පවුල් පසුබිම, ආගම සහ අධ්‍යාපන සංස්ථාව පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා සම්බන්ධව කාරුණ්‍යයේ ආකල්ප කෙරෙහි බලපෑම් කර ඇත්තේ කෙසේද යන්න විමසා බලන ලදී. පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් වශයෙන් ලිංගික ක්‍රියා යනු පුද්ගල මූලික අවශ්‍යතාවක් හේතුවෙන් එය ප්‍රතික්ෂේප කළ යුත්තක් නොවන බවත්, මූලික අවශ්‍යතාවක් ඉටු කර ගැනීමට ඇති අවස්ථා විවාහයකින් සීමා නොකළ යුතු බවත් දැක්වුණි. එමෙන්ම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින, සංස්කෘතික සහායත්වයක් සහිත රටකට මෙම ක්‍රියා නොගැළපෙන බවත් දැක්වුණි. මෙම ප්‍රතිචාර කෙරෙහි බලපෑම්කාරී වී ඇත්තේ ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගේ සමාජ පරිසරය බවත් හඳුනා ගන්නා ලදී. ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගේ අදහස් කෙරෙහි අවිධිමත් අධ්‍යාපනය හා සමාජ පරිසරය බොහෝ බලපෑම් කර ඇත. පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා තරුණයන් අතර ද මතභේදාත්මක කරුණකි. වර්තමානයේ තාක්ෂණය, ගෝලීයකරණය වැනි විවිධ කාරණා ද එම තත්වය ඇති වීමට හේතු වී ඇත. තරුණයන්ගේ අදහස් හැඩගැස්වීමට මෙම ලාංකේය සංස්කෘතික කරුණු යාඤ්ඤ හා චක්‍ර ආකාරයෙන් බලපා ඇත. පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා සම්බන්ධව මෙම මතවාද සමඟ සමාජ සංස්කෘතික කරුණු ලිංගිකත්වය සම්බන්ධ පුද්ගල චර්යා සහ ආකල්ප හැඩගැස්වීමට අඩු-වැඩි වශයෙන් විවිධාකාරයෙන් බලපෑම් කර ඇති බව පර්යේෂණයෙන් හඳුනා ගත හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පද: විවාහය, ලිංගිකත්වය, පූර්ව විචාහ ලිංගික ක්‍රියා, සංස්කෘතිය

හෘදයාබාධ වැළඳීමේ අවදානම සඳහා නාගරික ජීවන රටාවේ බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

ආර්. ආරච්චි - භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

නාගරීකරණය හමුවේ පුද්ගල ජීවන රටාව පරිභෝජනවාදී ආර්ථික රටාවකට යොමු වී තිබේ. පමි පුද්ගලයකු ජීවත් වන පරිසරය, එම පුද්ගලයාගේ චර්යාත්මක සාධක කෙරෙහි බලපායි. පුද්ගලයාගේ එම ජීවන රටාව රෝගාබාධ ගණනාවකට හේතු වේ. චරිතමානය යන විට බෝ වන රෝගවල සිට බෝ නොවන රෝග දක්වා රෝග සංක්‍රාන්තියක් පදනමක් හැකි වේ. මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ නාගරික ජීවන රටාව හඳුනාගැනීම සහ එහි ජීවන රටා හෘදයාබාධ වැළඳීමේ දී පුද්ගලයකුට බලපාන ආකාරය පිළිබඳව හඳුනා ගැනීමයි. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස ගම්පහ මහනගර සභා සීමාව කලාපකරණයකට ලක් කර එහි කලාපවල වැඩිම ජන සංඛ්‍යාවක් සිටින ශ්‍රාම නිලධාරී වසම් හතරකින් අහඹු ලෙස තෝරාගත් කුටුම්භ 90ක් සඳහා ප්‍රශ්නාවලි යොදා ගන්නා ලදී. හෘදයාබාධ වැළඳීමේ සාධක අතරින් ආහාර රටාව, ශරීර අක්‍රියතාව, පරිසර ක්ලමටකාරක, ශරීර ස්කන්ධදර්ශකය සහ පෙනස් බෝනොවන රෝග වැළඳී තිබේ ද යන්න පිළිබඳව පමණක් අධ්‍යයනය කර ඇත. නාගරික ජීවන රටාව අධ්‍යයනයේ දී ආසන්න අසල්වාසී විශ්ලේෂණ ක්‍රමය, උණුසුම් සහන විශ්ලේෂණය හා බහුවලයන් සහිත සීමාන්තරික කලාපකරණය සිතියම් විද්‍යාත්මක ක්‍රම ලෙස භාවිත කරන ලදී. ජීවන රටාව හා හෘදයාබාධ වැළඳීමේ අවදානම් සාධක අතර පවතින සම්බන්ධය සඳහා ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රම යටතේ ප්‍රධාන සංරචක විශ්ලේෂණය, ප්‍රතිපායන විශ්ලේෂණය හා සහසම්බන්ධතා සංගුණකයන් යොදාගන්නා ලදී. ප්‍රධාන පරාසය කරන ලද කුටුම්භ පාශ්‍රිතව බලපෑ සාධක ලෙස ආහාර රටාව හා පාරිසරික ප්‍රදානකාරක හෘදයාබාධයක් වැළඳීමේ දී වැඩි බලපෑමක් සිදු වී තිබේ. ආහාර රටාව හා හෘදයාබාධ ස්කන්ධදර්ශකය අතර සම්බන්ධය ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධයක් ($P=0.3679$ (ස්ත්‍රී)/0.153 (පුරුෂ)) ද ශරීර ස්කන්ධදර්ශකය හා ශරීර අක්‍රියතාව අතර අනුලෝම සම්බන්ධයක් ($P=0.02819$) පවතින බව හඳුනාගත හැකිය. නාගරික කේන්ද්‍රයේ සිට නාගරික පරිධි කලාපවලට ගමන් කිරීමේ දී හෘදයාබාධ වැළඳීමේ සාධක හා දුර අතර සෘණ සහසම්බන්ධයක් පවතී. නාගරික කේන්ද්‍රයේ සිට නාගරික පරිධි කලාපවලට ගමන් කිරීමේ දී නාගරීකරණයේ වෙනසක් සිදුවනවා සේම හෘදයාබාධ වැළඳීම සඳහා බලපාන සාධකවල ද වෙනසක් පවතින බව හඳුනාගත හැකි විය. කාලීන හා ක්ෂේත්‍රීයව නාගරීකරණය මූලික කරගෙන පුද්ගලයන්ගේ ජීවන රටාව පරිභෝජනවාදී වීම ප්‍රධානතාවන රෝග වැළඳීමේ දී බලපෑමක් සිදුවන බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් හඳුනාගත හැකි විය.

පුද්ගල පද: ජීවන රටාව, හෘදයාබාධ, නාගරීකරණය

**නිදහස් චතුරස්‍ර පරිශ්‍රයේ ගෘහනිර්මාණ සැකැස්ම හා පරිසරය පුද්ගල හැසිරීම් කෙරෙහි
බලපාන අකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්**

බී.ඒ.එස්. ඉෂාරා - දේශපාලනවිද්‍යා හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය

අවකාශය වනාහි ස්ථානීය ස්වරූපය අනුව ගතිකමය ස්වභාවයක් ගනී. පර්යේෂණ අධ්‍යයන අවකාශය වන නිදහස් චතුරස්‍රය ආශ්‍රිත අවකාශයෙහි ද මෙකී ස්වරූපයක් දැකගත හැකිය. පශ්චාත් යටත්විජිත සමයේ සහ පශ්චාත් යුද සමයේ නිදහස් චතුරස්‍රය ආශ්‍රිත අවකාශයේ සිදුවූ නවීකරණ මගින් ජනවාර්ගික සහ පන්තිමය ධ්‍රැවීයකරණ සිදුවන බව දැක ගැනීමට හැකි විය. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා සාහිත්‍ය කෘති, ලිපි, සටහන් සහ සිතියම් යනාදී වාස්තවික දත්ත භාවිත කෙරේ. සමාජයේ මතුපිටින් අවකාශ නිර්මාණයෙහි ඇති ආබාසන හා සමාජ වර්ගයවෙහි සංකීර්ණ භාවිතය තේරුම් ගැනීම සඳහා පශ්චාත් ප්‍රත්‍යක්ෂ ක්‍රම ලෙස සාකච්ඡා සහ සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණ විධික්‍රම භාවිත කරන ලදී. අධ්‍යයනය අනුව පශ්චාත් යටත්විජිත සමයේ සහ පශ්චාත් යුද සමයේ අවකාශ නවීකරණයෙන් ජනවාර්ගික සහ පන්තිමය ධ්‍රැවීයකරණයක් සිදුව ඇත. නිදහස් චතුරස්‍රය ආශ්‍රිත අවකාශ අධ්‍යයනයෙන් මනාව විශද වන කාරණය වන්නේ සිංහල - බෞද්ධ පදනමක් එහි අවකාශීය ව්‍යුහ නිර්මාණයට බලපා ඇති බවයි. යටත්විජිත සමයේ නිදහස් සටන් සඳහා සියලු ජනවර්ග සහභාගිවුවද නිදහස් සමරනු වස් නිදහස් චතුරස්‍රය නිර්මාණය කරනු ලැබූයේ එක් ජනවර්ගයක් පමණක් හුවා දැක්වෙන ආකාරයටය. පශ්චාත් යුද සමයේ නවීකරණ කරන ලද ආකේඩ් පරිශ්‍රයෙහි ද පන්තිමය ධ්‍රැවීයකරණයක් සිදුව ඇති ආකාරය දැකගත හැකිය. ඊට පෙර මෙම අවකාශය රාජ්‍ය පරිපාලන කටයුතු සඳහා භාවිත කරනු ලැබූ ජනශුන්‍ය පෙදෙසක් විය. එම අවධියෙහි නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යටතේ සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණයක් ලෙස නවීකරණය කරන ලදී. නිදහස් චතුරස්‍රය ආශ්‍රිත අවකාශය තුළ උදෑසන කාලයේ බහුල වශයෙන් ව්‍යායාම කරන පිරිස් දැකගත හැකිය. ඔවුහු වෙනත් පිරිස් සමඟ අන්තර්ග්‍රහණය ප්‍රතික්ෂේප කරති. මධ්‍යහ්න කාලයේ දී බහුල වශයෙන් තරුණ කොටස් එනම් පෙම්වතුන්, සමවයස් කණ්ඩායම්, විශ්වවිද්‍යාල පිරිස් මෙහි රැඳෙති. එම කාලයේ දී ව්‍යායාම කරන අයෙකු නිදහස් චතුරස්‍රය භාවිත කරන්නේ නම් ඔවුන් මධ්‍යහ්න කාලයේ දී එම පරිශ්‍රයට ආගන්තුක වේ. එක් එක් පුද්ගලයා සතු වර්ගය, පුරුදු ස්වකීය වර්ගයාවේ අනිවාර්ය අංග ලෙස පුද්ගලයා සමඟ බැඳී පවතියි. මෙම භාවිතාවන් හුදෙක් තනි පුද්ගල භාවිතාවන් නොවන අතර සමාජ භාවිතාවන් බවට පත් වන්නේය. සමස්තය අනුව අවසාන වශයෙන් දැක්විය හැක්කේ නිදහස් චතුරස්‍රය ආශ්‍රිත අවකාශය වනාහි සමාජ අරගලකාරී වටපිටාවක් බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: අවකාශය, අන්තර්ග්‍රහණය, බහිෂ්කරණය, දෘෂ්ටිවාදය, කතිකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර සංකල්පයේ සමාජවිද්‍යාත්මක අගය

ඩී.ඩී.සු. එරනදි - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

පූජා චාරිත්‍ර ගණයට අයත් වන පෙරහැර වර්තමාන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ ථේරවාද බෞද්ධ සංස්කෘතිය සමඟ තදින්ම බද්ධ වී පවතින බැවින් එහි සමාජවිද්‍යාත්මක අගය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම කාලීන වැදගත්කමකින් යුක්ත වූවකි. ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර සංකල්පය සමාජවිද්‍යාත්මකව වැදගත් වන්නේ ඇයි ද යන පර්යේෂණ ගැටලුව මූලික කොටගෙන සිදුකොට ඇති මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික, ද්විතීයික හා තෘතීයික අධ්‍යයන මට්ටම් ග්‍රහණය සමීක්ෂණය හා නිරීක්ෂණ ක්‍රමය යොදාගන්නා ලදී. ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී එය තනි එක් පූජා චාරිත්‍රයක් නොව පූජා චාරිත්‍රල පකටුවක් වශයෙන් දැකිය හැකිය. එනම් කණු කැටීම, කප් සිටුවීම, ධාතු කරඬුව පැළඳීම, දේවාල පෙරහැර, දිය කැටීමේ මංගල්‍යය යනාදියයි. මෙමගින් ආගමික සංකල්පය, සුභදත්තිය, සමාජානුයෝජනය, සංස්කෘතික සම්මිශ්‍රණය, සමාජ ඒකාබද්ධතාව ඇති කරන ආකාරය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම ප්‍රධාන අරමුණ වේ. උදාහරණයක් ලෙස තරුණම ඇසල පෙරහැර ගත් විට එය වර්තමානයේ දී හින්දු ආභාසය අනුව සිදුකරන දේව පෙරහැරකි. කතරගම දෙවිදුන් යනු ලාංකේය සම්භවයක් ඇති දෙවියෙකු ලෙස සැලකේ. දුටුගැමුණු රජතුමා කතරගම දේවාලයෙහි නිර්මාණාත්මක වූ අතර ඔහුගේ කුණුවය මත කතරගම දේවාලයේ සිදුකරන පූජාචාරිත්‍ර ආරම්භ කර ඇත. එයින් තහවුරු වන්නේ ආගමිකයේ දී බෞද්ධ ආභාසයෙන් යුක්ත වූ මෙම කතරගම ඇසල පෙරහැර ඒකාග්‍රය වීමේ දී විවිධ වෙනස්කම්වලට භාජනය වූ බවයි. සමාජයක වෙනස්වීම සංස්කෘතිය සිදුවියකි. ඒ අනුව කාලයාගේ ඇවෑමෙන් සමාජය වෙනස් වීමත් සමඟ සංස්කෘතිය සංස්කෘතිය ද සාධනීය මෙන්ම නිශේධනීය ලක්ෂණ මුසු වුවත් එය බුදුදහමේ සංස්කෘතියට අනුකූලව පවතිනු ලැබේ. තවද පෙරහැර සංකල්පය ලක්දිව සමාජයේ අනන්‍යතාවය සංස්කෘතිය ආරක්ෂා කෙරෙන සමාජ හරස් කැපුමක් බව පෙනී යයි. එයට නිදසුනක් ලෙස මහනුවර දෙසා පෙරහැර මංගල්‍යයයි. එබැවින් මෙහි නිගමනය වශයෙන් චාරිත්‍ර-යචිත්‍ර යුක්ත නිර්මාණය වී ඇති බෞද්ධ පෙරහැර ආගමික හා සංස්කෘතික වශයෙන් සංකල්පය වී ඇති බවත්, එය වර්තමාන බෞද්ධ චාරිත්‍ර සමාජ සුභදත්තිය, සංස්කෘතිය, සංස්කෘතික සම්මිශ්‍රණය, සමාජ ඒකාබද්ධතාව ගොඩනැගීම විෂයයෙහි වැදගත් වන බවයි.

පූජා චාරිත්‍ර, සමාජවිද්‍යාත්මක අගය, ආගමික සංකල්පය, කතරගම ඇසල

**වකුගඩු රෝගය ව්‍යාප්තියට එරෙහිව සංවිධානාත්මක ව්‍යාපෘතියක් ගොඩනැගීමට රජය
අපොහොසත් වීම**

එස්. එම්. එස්. ඩී. කුමාරතුංග - දේශපාලනවිද්‍යා හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය

විවිධ රජය යටතේ සෞඛ්‍ය ගැටලු සඳහා කලින් කලට සාර්ථක විසඳුම් ලබා දීමට හැකි වුවත් වකුගඩු රෝගය සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත විසඳුමක් ලබා දීමට අපොහොසත් වී ඇත. මෙය, මෙම අධ්‍යයනයේ මූලිකව විමර්ශනය කෙරෙන කරුණයි. එම නිසා මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන ගැටලුව වන්නේ බලයට පත් වන රජයන් විසින් වකුගඩු රෝග සෞඛ්‍ය තත්වය මර්දනය උදෙසා සම්පාදිත රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මගින් එම රෝගය නිවාරණය කිරීමට නොහැකි වූයේ මන්ද යන්නයි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධ විශ්ලේෂණයක් සිදු කරනු ලැබූ අතර එහි භාවිතය හා ඵලදායිතාව තේරුම් ගැනීමට රාජ්‍ය නිලධාරීන්, සාමාන්‍ය ජනතාව සහ රෝගීන් සමඟ වාස්තවික හා මනෝමූලික ක්‍රමවේද භාවිත කරන ලදී. මේ සඳහා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ මැදවව්විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ රෝගීන් හතළිස්දෙනෙකු සමඟ ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලියකින් ද, වෛද්‍යවරුන්, හෙදියන් හා නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා ක්‍රමයකින් ද අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. මෙකී රෝගය කෙරෙහි බලපාන හේතු අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය වූයේ ප්‍රදේශයේ වකුගඩු රෝගය වැළඳීමේ අවදානම් සහිත පුද්ගලයන්ගේ රෝගීභාව අවම ප්‍රතිශතයක් කරා යොමු කිරීමට ප්‍රතිපත්ති ප්‍රායෝගිකව අසමත් වී ඇති බවයි. එයට හේතුව පුරවැසියන්ගේ අඩු ආදායම නිසා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවල ඵලදායිත්වය භුක්ති විඳීමට නොහැකි වීමයි. එවැනි ප්‍රතිපත්ති කෙතරම් න්‍යායාත්මකව යෝග්‍ය වුවත් ප්‍රායෝගිකව වර්තමාන ආර්ථිකයෙහි ක්‍රියාත්මක නොවේ. සමහර ජීවන වර්ගව හා වෘත්තීය වර්ග ආරක්ෂණ ක්‍රම නොපිළිපැදීම මෙන්ම ඇතැම් වෛද්‍ය අවවාද භාවිත නොකිරීම දක්නට ලැබුණි. ඇතැමුන් වකුගඩු රෝගයට පිළියම් ලෙස ගෙන ආ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා විසඳුම් රෝගය සුව කිරීමට බලපාන සාධක නොවෙයි. මෙම පර්යේෂණයේ දී අනාවරණය වූ මූලික කාරණය වන්නේ වර්තමාන නව ලිබරල්වාදී වෙළඳපොළ ආර්ථික ගතිකත්වය අභිමුඛ කෘෂිකාර්මික ගොවි ජනතාව මුහුණ දෙන ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය අභියෝගය වූ වකුගඩු රෝගය සඳහා රජය සහ නිලධාරි පැලැන්තිය තුළ මෙන්ම ගොවි ප්‍රජාව අතරත් සංවිධානාත්මක මෙන්ම නිශ්චිතව එම රෝගය මැඩපැවැත්වීමට අවැසි ව්‍යාපෘතියක් බිහි කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: වකුගඩු රෝගය, දේශපාලන ආර්ථිකය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, කෘෂිකර්මාන්තය

මාංශ අනුභවය පිළිබඳව බෞද්ධ විචරණයක්

එම්. කේ. සී. කුමාරි- බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

නූතන ලෝකයෙහි මිනිසුන්ගේ ආහාර රටාවෙහි මාංශ අනුභවයට ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් හිමි වී ඇත. මේ අනුව දියමස් හා ගොඩමස් යන දෙවර්ගය ම මාංශාහාරයට අයත් වේ. මිනිසුන් මාංශාහාරවලට ඇබ්බැහි වීම සඳහා විවිධ හේතු කාරණා බලපා ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකිය. සංස්කෘතික, ආගමික ආදී ලක්ෂණ හේතු වූව ද, ආගමික දෘෂ්ටි කෝණයෙන් පමණක් මේ පිළිබඳව විචරණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මාංශාහාරයෙන් වැළකිය යුතු බවට සමාජ මතයක් ගොඩනැගී ඇත. බුදුදහමෙහි සඳහන් ආකාරයට පුද්ගලයෙකු අතිවාරයෙන් නිර්මාංශ විය යුතු බවට කොන්දේසි පනවා නැත. හික්ෂුන් උදෙසා ත්‍රිකෝටි පාරිඤ්ඤා මාංශය අනුදාන වදාරා තිබුණ ද, ගිහියන්ට එලෙස නීති පනවා නොමැත. ඇතැම් අවස්ථාවල දී මාංශ පිළිබඳව සාකච්ඡාවට ලක් වී ඇත. ඒවා අධ්‍යයනය කිරීමෙන් සැබෑ ලෙස සියලු සත්ත්වයන් වෙත මෛත්‍රිය කරන්නෙකුට තවත් සත්වයෙකුගේ මස් ආහාරයට ගත හැකි ද යන ගැටලුව ඔස්සේ මෙම පර්යේෂණය සිදු කෙරුණි. අවිහිංසාව, මෛත්‍රිය යන ගුණාංග ප්‍රගුණ කරනු ලැබූ පුද්ගලයෙකුට තවත් සත්වයෙකුගේ මස් ආහාරයට ගත හැකි ද, මාංශ අනුභවය පිළිබඳ සැබෑ බෞද්ධ මතය කුමක් ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි මූලික අරමුණ විය. බුදුදහමට අනුව ආදී මිනිසුන්ට තිබුණේ ආශාව (ඉච්ඡා) ඛිංශිත (අනසනං) වයසට යාම (ජරා) යන ලෙඩ තුන පමණි. හරක් ආදී තිරිසන් සතුන්ගේ මස් ආහාරයට ගැනීම නිසා එතෙක් පැවති ඒ රෝග තත්වයන් ඉක්මවා ගොස් අදානුවක් රෝග ඇති වූ බව සුන්තනිපාතයේ බ්‍රාහ්මණධර්මික සූත්‍රයෙහි සඳහන් වේ. එය සුභතය වන විට යථාර්ථයක් වී ඇත්තේ යම්සේ ද පිළිකා රෝගය, කොලෙස්ටරෝල්, අධිරුධිර පීඩනය ආදී විවිධ රෝග වර්ධනය වී ඇත. එපමණක් නොව ආහාරයට නොගත යුතු සතුන්ගේ මස් පවා ආහාරයට ගැනීමට මිනිසුන් පෙළඹී ඇති හෙයින් මේ තත්වය උත්සන්න වී ඇත. වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක තොරතුරුවලට අනුව එය තහවුරු කරගෙන ඇත. නිර්මාංශාහාර පිළිවෙතක් අනුගමනය කිරීමට යොමු වීම නූතන ප්‍රවණතාවයි. එහෙත් සෞඛ්‍යමත් දිවියක් උදෙසා මස් ආහාරයට ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය නොවූවත්, නිර්මාංශාහාර ඇතිමෙන් නිරෝගී දිවියක් ගත කළ හැකි බව සැබෑ කරුණකි. නමුදු නිර්මාංශාහාර මගින් පමණක් මිනිසාගේ පෝෂණ අවශ්‍යතා පියවිය හැකි ද, මස්වල අඩංගු පෝෂ්‍ය පදාර්ථ ලබාගත හැකි ද යන්න ප්‍රශ්නාර්ථයක් පැන නැගිය හැකි වූවත් මාංශවලින් ලබා ගන්නා පෝෂණය නිර්මාංශ ආහාරවලින් සපුරාලිය හැකි බව පර්යේෂණයෙන් පැහැදිලි විය. මෙහි දී ප්‍රාරම්භ මූලාශ්‍රය හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ඇසුරු කර ගනිමින් ප්‍රමාණාත්මක දත්ත පර්යේෂණයක් සිදු කිරීම මෙම අධ්‍යයනයෙන් සිදු කෙරිණ.

ප්‍රමුඛ පද: අවිහිංසාව, මාංශ අනුභවය, නිර්මාංශාහාර, නිරෝගිකම, මාංශාහාර

**බුද්ධචරිතයේ නායකත්ව ලක්ෂණ සංඝ සංස්ථාවට අදාළ ප්‍රායෝගික නායකත්වය සඳහා
 උපයෝගී කරගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්**

කේ.එල්.ඩී. කුමාරි - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

අපේක්ෂිත අරමුණු වෙත ළඟාවීම සඳහා තම සහායකයන් හෝ කණ්ඩායම පොළඹවා ගැනීමට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ලබාදිය හැකි පුද්ගලයා නායකයා වේ. පුද්ගල අනන්‍යතා ලක්ෂණ මත නායකත්වයේ විවිධත්ව ගනී. පුද්ගල ජීවිතයට ඉතාම සමීප පැතිකඩක් මෙමගින් නියෝජනය වේ. නායකත්වයට අදාළ බුද්ධචරිතාගත සංකල්ප සංඝ සංස්ථාවේ ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කළ හැකිද යන ප්‍රස්තුතයට අදාළව ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍රය භාවිත කරමින් අදාළ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් හඳුනාගෙන පැහැදිලි කිරීම මෙහි ශාස්ත්‍රීය අරමුණ විය. ඒ අනුව නායකත්ව සංකල්පයට අදාළ පර්යේෂණ කෘති හා ලිපි ආශ්‍රයෙන් ප්‍රස්තුතයට අදාළ ප්‍රාථමික දත්ත මෙන්ම ද්විතියික දත්ත රැස් කොට, විශ්ලේෂණය කරමින් පර්යේෂණය සිදු කෙරේ. මේ අනුව නායකත්වය පිළිබඳ විවිධ අදහස් මේ වන විට ඉදිරිපත් වී ඇති අතර බුද්ධචරිතයම නිදර්ශනයක් කොට ආදර්ශ ගත හැකි අයුරින් එම නායකත්වය පැහැදිලි කරදෙන බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි දී සිදු වේ. සංඝ සංස්ථාව නම් වූ සමාජ සංවිධානය නායකත්ව සංකල්ප අනුව ගොඩනැගූ මූලික හා සංවිධානාත්මක මිනිස් සමාජය බව ත්‍රිපිටකාගත ආදී මූලාශ්‍රය ආශ්‍රයෙන් ශාස්ත්‍රීයව තහවුරු කරගෙන ඇත. බුදුන්වහන්සේගේ සුවිශේෂ අනන්‍යතා ලක්ෂණයක් වන යථාවාදී තථාකාරී ගුණය න්‍යාය සහ ප්‍රායෝගිකතාව සංඝ සංස්ථාවේ උක්ත සාර්ථකත්වය සඳහා හේතු වූ බව අනුමාන කළ හැකිය. මෙවැනි න්‍යායාත්මක අර්ථකථන තුළින් බුද්ධචරිතයේ නායකත්ව ලක්ෂණ සංඝ සංස්ථාවේ නායකත්වය ප්‍රායෝගිකව භාවිත කිරීමට වඩාත් පහසු වේ. සිව්වනක් පිරිස ගැන අධ්‍යයනය කරන විට බුද්ධචරිතයේ නායකත්ව ලක්ෂණ ඔවුන් සතුව පවතින-නොපවතින අවස්ථා පිළිබඳ අවබෝධයක් ලද හැකිය. බුදුදහමේ එන මෙම දහම් කරුණු අවබෝධ කර ගැනීම සෑම නායකයෙකුට ම පොදුය. සාධාරණය. මේ අනුව බුද්ධචරිතයෙන් මතු වන නායකත්ව ලක්ෂණ බාහිර සහ අභ්‍යන්තර දෙයාංශයට ම එක් කරගැනීම සාර්ථක ඵලදායී නායකත්වයක් එම සමාජයේ බිහිකිරීමට හැකි බව දැනගත හැකි කරුණකි. එබැවින් නායකත්වයට අදාළ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් බුද්ධචරිතය මගින් ප්‍රායෝගිකව සංඝ සංස්ථාවේ ක්‍රියාත්මක වී පවතින බව නිගමනයට ලක් විය.

ප්‍රමුඛ පද: නායකත්වය, බෞද්ධ නායකත්වය, සංඝසංස්ථාව, බුද්ධචරිතය

වාණිජකරණය හමුවේ නොනැසී පවතින වැදි ජන අනන්‍යතාව

ඩබ්.ඩබ්.ආර්. කුමාර - දේශපාලනවිද්‍යා හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය

නූතන ලෝක සංදර්භය තුළ සියලු ජන කොටස් ස්වසාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාවන්ගෙන් විසුරුණු වෙමින් නව ජීවන රටා වෙත අනුගත වීමේ ලක්ෂණය කැපී පෙනේ. එවැනි පසුබිමක ශ්‍රී ලංකාවේ වැදි ජනයා ස්වසාම්ප්‍රදාය අත් නොහරිමින් නූතනත්වය කරා ගමන් කිරීමේ ප්‍රවණතාව හඳුනා ගැනීම මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වේ. මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වනුයේ වර්තමානය වන විට වැදි ප්‍රජාව නූතන ආර්ථික රටා වෙත ප්‍රවේශ වී පැවතියදීත් ඔවුන් තවදුරටත් ස්වසාම්ප්‍රදාය නඩත්තු කර ගැනීමට උත්සාහ දැරුණේ ඇයි ද යන්නයි. දෘෂ්ටිවාද, අභිලාශ, උපාය සහ වර්ගය යනාදි සිද්ධාන්ත අධ්‍යයනය සඳහා පශ්චාත් ප්‍රත්‍යක්ෂමූලවාදී ක්‍රමවේදයට අනුගතව ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ නිරීක්ෂණ භාවිත කරනු ලැබීය. ඒ සඳහා අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස යොදා ගත් දෘෂ්‍ය වැදි ගම්මානය සහ පිටස්තර ප්‍රජාද නියෝජනය වන ලෙස සම්පූර්ණ දත්ත දායකයන් පහළොවක් පර්යේෂණ නියැදිය ලෙස යොදා ගන්නා ලදී. එමෙන්ම, පුවත්පත්, කෘතී සහ සඟරා ඔස්සේ ද්විතියික දත්ත ඒකරාශී කිරීම සිදු විය. ඒ අනුව, ප්‍රජා අනන්‍යතාව යන සිද්ධාන්තය ගුණාත්මක මාදිලියට සම්බන්ධ වුවද එකී දත්ත වඩාත් නිරවුල්ව හඳුනා ගැනීම සඳහා මිශ්‍ර විධික්‍රමයක් යොදා ගැනුණි. මෙකී මූලධර්ම ඔස්සේ වැදි ප්‍රජාව නූතන වාණිජ ආර්ථිකයට අනුගත වෙමින් පවතින බව අවධාරණය විය. එමෙන්ම එයට සමගාමීව සිංහල සමාජය සමග අන්තර්ග්‍රහණය වීමට උත්සාහ දැරුව ද සිංහල ජනයා, ඔවුන් තමා කා සම තත්ත්වයෙහි ලා සැලකීමට ඇති අකමැත්ත ද කැපී පෙනුණි. මෙකී පසුබිම තුළ කමා වෙනස් ප්‍රජාවක් ලෙස බැහැර කිරීම ඔස්සේ ඔවුන්ට තව දුරටත් ස්වසාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාව මුදල් ඉපයීමේ උපකරණයක් බවට පත් කර ගැනීම කෙරෙහි වඩාත් සාධනීය ලෙස බලපෑම් කොට ඇති බැවු හඳුනා ගත හැකි විය. ඒ අනුව, පර්යේෂණයේ මූලික පර්යේෂණ වන්නේ, ඔවුන් තව දුරටත් ස්වසාම්ප්‍රදාය නඩත්තු කිරීමට උත්සාහ දැරුණේ නූතනත්වය පිළිබඳව හෝ සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාව පිළිබඳව වූ ස්වයං සවිඥානකත්වයක් මත නොව හුදෙක්ම සිය 'පැවැත්ම' යන සාධකය මත පදනම් බව යි.

ප්‍රමුඛ පද: ආදිවාසීන්, දේශපාලන ආර්ථිකය, වාර්ගික අනන්‍යතාව, නවීකරණය

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය හුදු ආගමික ක්‍රියා මාර්ගයක්ද?

ආර්. කෝදාගොඩ - සිංහල අධ්‍යයනාංශය

2500 බුද්ධ ජයන්තිය අනුස්මරණය කිරීම පිණිස 1954 වර්ෂයේදී එවකට පැවති ජෝන් කොනලාචල රජය විසින් පිහිටුවන ලද ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ මෙහෙයවීමෙන් සිදුවූ ත්‍රිපිටක පරිවර්තන ව්‍යාපෘතිය 'බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය' නම් වේ. තත්කාලීන සමාජ දේශපාලන පසුබිම පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන්නේ එය බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණයෙන් 2500 වන වසර සම්පූර්ණ වීම සැමරීමේ ශුද්ධ ඒකායන චේතනාවෙන් අරඹන ලද්දක්ද? යන කරුණ විෂයෙහි ප්‍රශ්නාර්ථයක් පැන නගියි. 1947 ලංකා රාජ්‍ය සභා පනත, 1951 අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ, 1954 බෞද්ධ තොරතුරු පරීක්ෂක සභාව සහ පක්ෂ නායකයන්ගේ ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම් හේතු කොටගෙන කාලයක් තිස්සේ එක්සත් ජාතික පක්ෂය කෙරෙහි ඇති වෙමින් පැවති සිංහල බෞද්ධ බහුතරයේ අප්‍රසාදය, 1956දී මුහුණ දීමට තිබුණු මහ මැතිවරණයේදී තමන්ට අහිත පිණිස පවත්නා බව, 1947දීත් ආගම මැතිවරණ ජයග්‍රහණය විෂයෙහි භාවිත කොට පුරුදු එක්සත් ජාතික පක්ෂයට වැටහී යමින් තිබූ බව පැහැදිලි වේ. බුද්ධ ශාසනයේ, සිංහල ජාතියේ සහ සිංහල භාෂාවෙහි ආරක්ෂකයන් වශයෙන් පෙනී සිටින විපක්ෂයක් 1951 වන විට බිහි වී තිබීම, මේ සඳහා ආරක්ෂිත ක්‍රියා මාර්ගයක් කලින්ම ගැනීමේ ආවශ්‍යකභාවය ඔවුන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ වීමට ප්‍රබල හේතුවක් වූ බව සිතිය හැකිය. එවන් පසුබිමක ඇරඹුණු බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක පරිවර්තනයද මැතිරණ ජයග්‍රහණය වෙනුවෙන් එක්සත් ජාතික පක්ෂය විසින් කලින්ම ගන්නා ලද ආරක්ෂිත පියවරක්ද යන විමර්ශනාර්ථකාරණය මෙම පර්යේෂණයේදී විමසා බැලිණ. මාක්ස්ට අනුව අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිබද්ධ සමාජ සංස්ථා පසකින් සෑදුම් ලත් සමාජයේ අන්‍ය සමාජ සංස්ථා උදෙසා දේශපාලන සංස්ථාව කරන බලපෑම සමාජ සංස්ථා පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී අවියෝජනීය තත්වයක් බව මේ අනුව පෙනෙයි. ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ ලේඛන විමර්ශන විධික්‍රමය මේ උදෙසා තොරතුරු සම්පාදනය කර ගැනීම පිණිස යොදා ගැනුණු අතර, භාෂාව සමාජය සහ ආගම යන ප්‍රපඤ්චත්‍රය සහපැවැත්මෙන් යුත් අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිබද්ධ සංසිද්ධි බව මෙමගින් තවදුරටත් අවබෝධ කර ගත හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය, එක්සත් ජාතික පක්ෂය, 1956 මහ මැතිවරණය, ජෝන් කොනලාචල රජය, දේශපාලන සංස්ථාව

සංවර්ධනය සඳහා නොවූ ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති: මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ

තෝරාගත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස තුනක් ඇසුරින්

එච්.ඒ.එස්.යූ. ගීතාංජලී - දේශපාලනවිද්‍යා හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය

මෙම පර්යේෂණය මොණරාගල ප්‍රදේශයේ දරිද්‍රතාව ඉලක්ක කර ගනිමින් පසුගිය දශක කිහිපයෙහි ක්‍රියාත්මක වූ වැඩසටහන්වලින් සැලකිය යුතු සංවර්ධනයක් සිදු නොවී ඇත්තේ මන්ද යන ගැටලුව අධ්‍යයනය කෙරෙයි. අධ්‍යයනයේ දී දැයට කිරුළ හා පත්වුප්‍රධිස් ශ්‍රී ලංකා යන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ද්විත්වය පාදක කොට ගැනුණි. ප්‍රධාන අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර ලෙස මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ හුලංදාව, ඔක්කම්පිටිය හා උඩගම යන ප්‍රාමි නිලධාරී කොට්ඨාස ත්‍රිත්වය උපයුක්ත කර ගැනුණි. ප්‍රත්‍යක්ෂමූලවාදී හා පශ්චාත් ප්‍රත්‍යක්ෂමූලවාදී ක්‍රමවේද යොදා ගැනුණි. දේශපාලනඥයන් (11), සාමාන්‍ය වැසියන් (40), රාජ්‍ය නිලධාරීන් (16) හා අතරමැදි පාර්ශ්ව (05) යන නියැදියට මෞච්‍ය වන අයුරින් සම්මුඛ සාකච්ඡා, ප්‍රශ්නාවලී, නිරීක්ෂණ යන විධික්‍රම භාවිත විය. අධ්‍යයනයට පාත්‍ර වූ ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක වීමට මූලික ලෙස පදනම්ව ඇත්තේ, ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ අතර ඇති අනුග්‍රාහක සබඳතාවේ බල අරගලය යි. මෙවැනි ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ දී දේශපාලඥයන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන් හා ජනතාව අතර පක්ෂ හා විපක්ෂ ලෙස පාර්ශ්ව දෙකකට බෙදේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අදාළ සමාජය තුළ යම් කණ්ඩායමක් ප්‍රතිලාභීන් ලෙසත්, යම් කණ්ඩායමක් ආන්තිකරණයට ලක් වූවන් ලෙසත් හඳුනාගත හැකිය. මෙවැනි ව්‍යාපෘති මගින්, දේශපාලඥයා ඡන්ද මෙන්ම මුදල් ද රැස් කරගන්නේ දේශපාලන අතරමැදි පන්තියක් ද බිහි කරයි. එම නිසා ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභ සුළු ලෙස ප්‍රතිලාභීන් කෙරෙහි ඉලක්කගත වේ. එයට හේතුව වන්නේ, ව්‍යාපෘති ජනතාව කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් ආරම්භ කළ ද ප්‍රධාන දේශපාලන නායකයන් හා අතරමැදි පාර්ශ්ව එහි ප්‍රතිලාභ ඇති විදීමයි. එමෙන්ම මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලද රාජ්‍ය නිලධාරීහු අදාළ දේශපාලන ව්‍යාපෘතිවලට අනුගත වෙමින් ප්‍රතිලාභ ලබන අතර නැතහොත් දේශපාලන පක්ෂයේ උදහසින් වැළකීමට නිශ්ශබ්දව සිටිති. කෙතරම් අකර්මන්‍යතා පැවතිය ද, බහුතර ප්‍රජාව මෙවැනි ව්‍යාපෘති සඳහා විරුද්ධ වනවා වෙනුවට අතරමැදි පාර්ශ්ව සමග සම්බන්ධ වෙමින් හෝ තාවකාලික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට උත්සුක වේ. එබැවින්, මෙකී ව්‍යාපෘති ද්විත්වයේම හඳුනාගත හැකි වූයේ මානව සම්පත් හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය සංවර්ධනය කිරීමට වඩා, බලයේ සිටින පක්ෂයේ හා එහි සාමාජිකයන්ගේ දැත් ශක්තිමත් කිරීමයි. පර්යේෂණයේ දී අනාවරණය කරගත් මෙම කරුණු ඔස්සේ නිගමනය කළ හැකි වන්නේ, ඡන්ද පදනමේ සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති දේශපාලනීකරණය වී ඇති අතර, ඡන්දදායකයා ද එයට අනුවර්තනය වීමේ ශක්‍යතාව මත පුද්ගලයාගේ සුභසාධනය හා සංවර්ධනය සිදුවන බවයි. එනම්, පොදු සුභසාධනය පසෙකලා පෞද්ගලික සුභසාධනයට සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රමුඛතාව හිමි වන බව ය. ප්‍රමුඛ පදා මහජන සුභසාධනය, ප්‍රජා සංවර්ධනය, ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රභූ අධිකාරිය

ආයතනගත මානසික අවපීඩනයට ලක්වූවන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා සමාජ ලේබල් කිරීම් පිළිබඳ මනෝ සමාජයීය අධ්‍යයනයක්

ඩී.බී.පී.එස්. චන්ද්‍රසිරි - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

පුද්ගලයා අගතියට පත්කිරීම හෝ වෙනස් කොට සැලකීම ලේබල්කරණය ලෙස හඳුන්වයි. මානසික අවපීඩනය වෛද්‍ය විද්‍යාව තුළ මානසික රෝගී තත්වයක් ලෙස අර්ථ දක්වා ඇත. එමගින් වින්දිතයන් වූ ප්‍රජාව සාමාන්‍ය සමාජයෙහි මෙන්ම ආයතනගතව ද පීඩාවට ලක් වේ. මහා සමාජය ඔවුන් වෙත නිශේධනාත්මක ප්‍රතිචාර දැක්වීමත්, සමාජයීය වශයෙන් එම පිරිස් ආන්තිකරණයට මෙන්ම කැළලට ලක් කිරීමත් බොහෝ සෙයින් සිදු වේ. මෙවන් පසුබිමක ආයතනගත මානසික අවපීඩනයට ලක් වූවන් ලේබල්කරණයට ලක්වන්නේ කෙසේද? යන ගැටලුව සම්බන්ධයෙන් මනෝ-සමාජයීය වශයෙන් කතිකාවක් ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාව අත් කවරදාටත් වඩා මතුව ඇත. ඒ අනුව මානසික අවපීඩනයට ලක්වූවන් සමාජයීය වශයෙන් ලේබල්කරණයට ලක්වන ආකාරය මෙන්ම ඔවුන් පිළිබඳ සමාජය දරන්න ආකල්ප අවම කිරීමට ගත හැකි යාන්ත්‍රණය ආදීවූ අරමුණු පිළිබඳව පර්යේෂණයේදී අවධානය යොමු කරන ලදී. මුල්ලේරියාව සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය ආයතනය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය බවට පත් කර ගනිමින් අරමුණු සහගත නියැදි ක්‍රමය යටතේ උග්‍ර මානසික අවපීඩන තත්වයෙන් පීඩාවිඳින කාන්තා ප්‍රතිචාරකයන් 10 දෙනෙකු ඇසුරින් මෙන්ම මීට සමගාමීව ආයතනය තුළ සේවයේ නියුතු සමාජ කාර්යවේදියෙකුද නියැදිය සඳහා අන්තර්ගත කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය යටතේ ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය මෙන්ම ගුණාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රමය යටතේ තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය යොදා ගනු ලැබීය. අධිපති සමාජයට සාපේක්ෂව ආයතනගත කිරීම තුළ ආයතන ආශ්‍රිතව පවත්නා සංකීර්ණ දූරාවලි හේතුකොටගෙන සේවාවලාභීන් ලේබල්කරණයට ලක් වේ. සමාජ අන්තර්ක්‍රියාවලදී එකිනෙකා ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා වන ආධාරක වචන මාලා අගතිමය ප්‍රකාශන අන්තර්ගත වීමෙන් සේවාවලාභීන් වාචික වශයෙන් ලේබල්කරණය වන බව හඳුනාගත හැකිය. මේ හේතුව මත සමාජ කාර්යවේදියාගේ කාර්යභාරය සුවිශේෂ වේ. මන්දයත් සමාජ කාර්යවේදියා අධිපති සමාජය සහ ආයතනගත රාමු අතර සම්බන්ධීකාරකයෙකු බවට පත්වීමෙන් ආයතනගත රාමුව තුළ පවා ඔහු මානසික අවපීඩනයට ලක්වූවන්ගේ සමාජ සුඛාර්ථය සඳහා කරන මෙහෙය සුවිශේෂ වේ. එම නිසා මානසික අවපීඩනයෙන් වින්දිතයන් වූවන් සමාජයෙන් වෙනස් කොට සැලකීම අවම කොට එම ප්‍රජාව බලගැන්වීම කෙරෙහි දායකත්වය දැක්වීම සඳහා සමාජ කාර්යවේදියාගේ මැදිහත්වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ

ප්‍රමුඛ පද: මානසික අවපීඩනය, ආන්තිකරණය, ලේබල්කරණය

යේමන් ගැටුමට බලපෑ මූලික හේතු සාධක සහ ඒ හා බැඳුණු ගෝලීය දේශපාලනික තා්‍යය පත්‍රය විශ්ලේෂණය කිරීම

සී.එන්.පී. වන්දුසිරි - ජාත්‍යන්තර සබඳතා අධ්‍යයනාංශය

තුර්කි යුද්ධයෙන් පසුව ජාත්‍යන්තර පර්යායේ සිදුවන අභ්‍යන්තර ගැටුම්වල වර්ධනයක් සඳහා සමගාමීව ප්‍රවණ්ඩත්වයේ ස්වභාවය ද රාජ්‍ය අභ්‍යන්තරීකරණය වන ආකාරයක් දැකගත හැකිය. බල ව්‍යුහයෙන් එහා ගිය ආගමික මූලධර්මවාදය වැනි අභ්‍යන්තර ව්‍යුහාත්මක කාරණා නිසි ලෙස ආමන්ත්‍රණය නොවීමෙන් පැවැති කලාපීය ආතතීන් තීව්‍ර කරමින් යේමන් සිවිල් යුද්ධය ආරම්භ වීම සිදු වේ. පසුකාලීනව මානව කේන්ද්‍රීය අර්බුද රාශියකට හේතු සාධක සපයයි. "රාජ්‍ය අභ්‍යන්තර ගැටුමක් ලෙසට ආරම්භ වූ යේමන් ගැටුම ක්‍රමයෙන් දිග්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පරිවර්තනය වෙමින් වර්තමානය වන විට ගෝලීය දේශපාලනික අභිලාෂ මත ජාත්‍යන්තරීකරණය වූ ගැටුමක් බවට පත්වීම" යන සේපදීය ගැටලුව ප්‍රකාශනයට පත් කිරීම සඳහා උතුරු අප්‍රිකානු හා මැද පෙරදිග කලාපයේ යේමන් රාජ්‍ය ආශ්‍රිතව සිදු කරන සිද්ධි අධ්‍යයනයක් ආශ්‍රයෙන් ප්‍රාථමික දත්ත සහ ද්විතීයික දත්ත මූලාශ්‍රය පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයට උපයුක්ත කොට ගෙන ඇත. නිකායවාදී ගතිකතා යේමනයේ ප්‍රභූ පැලැන්තිය තම බලය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ උපාය මාර්ගික භාවිතයක් ලෙසට පවත්වා ගැනීමෙන් පැන නගින ගෝත්‍රවාදය, නිකායවාදය, නිරූපිත අසමානතාව, අනන්‍යතා හිමිකම සඳහා වූ තරග කිරීම යනාදී ජනවාර්ගික දුක්ගැනවිලි ප්‍රකාශ මගින් ගැටුම් ප්‍රවේශය සකස් වී ඇති බව දැශයමාන වුවත් කේන්ද්‍රීය ගැටලුව අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රත්‍යක්ෂ වූ තර්ක වෙනත් දිශාවකට දිශානතිගතව ඇත. එනම් ප්‍රතිවිරෝධී ජනවාර්ගික මනෝභාවය, රටේ බහුතර ප්‍රජාව සුළුතර අයිතීන් ප්‍රවේශය අවහිර කිරීම, දුර්වල රාජ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සහ උපායමාර්ග, මෙන්ම ගෝලීය ප්‍රජාවගේ මැදිහත්වීම සහ බලපෑම් සහගත ක්‍රියාවලි ආදී සංරචකයන් මගින් සිවිල් යුද්ධයට පෙලඹුම් සාධක ප්‍රවේශයට ඇති බවයි. එමෙන්ම ගෝලීය ආර්ථික අන්තර්පරායත්තතාව මෙන්ම යථාකාන්ත්‍රික සබඳතා මගින් බලවත් රාජ්‍ය පාර්ශ්ව වෙනත් රාජ්‍යයන්ගේ දේශීය පර්යායේ දේශපාලන ව්‍යුහය අකාර්යක්ෂම කිරීමෙන් රාජ්‍ය අභ්‍යන්තර ගැටුම් සඳහා උපාය මාර්ගික ප්‍රවේශ සකස් කර ගනී. එය අනෙකුත් රාජ්‍යවල මානුෂීය තත්වය අනතුරේ සෘෂ්ටිමත් ගැටුම් පාර්ශ්වකරුවන්ට ලබාදෙන මූල්‍යමය මෙන්ම මිලිටරි සහායෙන් පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් අභිලාෂ වෙනත් දිශාවකට දිශානතිගත කිරීමටත් හේතු වී ඇති බවයි. යම් තර්කය තහවුරු කරමින් මුල් කාලීනව දුක්ගැනවිල්ලක් ලෙසට ප්‍රකාශයට පත්වන යේමන් ගැටුමේ කැරලිකාරී පාර්ශ්වල අභිලාෂ පසුකාලීනව බලය සඳහා වූ හිමිකමක් බවට පරිවර්තනය වීමත් සමග ධනලෝභය මුල් කරගත් ස්පර්ශ වත්කම් කෙරෙහි වර්ධනය වූ අභිලාෂ මගින් ගැටුම් විපරිවර්තන තත්වයක් පෙන්නුම් කරයි. ඒ අනුව කලාපීය මැදිහත්වීම තුළ මෙය ඉරාන-සෝදි නියෝජිත යුද්ධයක් ලෙසටත්, ගෝලීය මැදිහත්වීම තුළ ත්‍රස්තවාදී, අන්තවාදී, අරගලකාරී කණ්ඩායම්වලට එරෙහි යුද්ධයක් ලෙසටත් තවදුරටත් නිර්වචනය කෙරේ.

යුක්‍රීම් පද නියෝජිත යුද්ධය, දිග්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුම, දුක්ගැනවිලි සහ ධන ලෝභය, ජනවාර්ගික අනන්‍යතාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන වර්ග අනුව උපන් අතර පරතරයේ වෙනස්කම් හා ඊට බලපාන හේතු සාධක

ජී.ජී.ඩී. දිල්වරුකමි - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

බහු වාර්ගික රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ එක් එක් ජන වර්ගයට අයත් කාන්තාවන්ගේ සඵලතාව නොහොත් දරු උපන් පිළිබඳ සමාජ කතිකාවක් ඇති වී තිබේ. ජන වාර්ගික පදනම මත එක් එක් ජන වර්ගයන්හි සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික හා ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක පසුබිම් එකිනෙකට වෙනස් වන අතර ඒ අනුව සඵලතා හැසිරීමද, ජන වර්ග අනුව වෙනස් වන්නේදැයි අධ්‍යයනය කළ යුතුය. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ජන වර්ගවල උපන් අතර පරතරයේ වෙනස්කම් හා ඒ සඳහා බලපාන හේතු සාධක අධ්‍යයනය කිරීමයි. මේ සඳහා ද්විතීයික දත්ත මූලාශ්‍රයක් වන 2016 ප්‍රජාවිද්‍යා හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණ දත්ත භාවිත කරන ලදී. අධ්‍යයන ප්‍රතිඵල මඟින් සඵලතාව සම්පූර්ණ කරන ලද එනම් වයස අවුරුදු 45-49 වයස් කාණ්ඩයේ කාන්තාවන්ගෙන් ජන වාර්ගිකත්වය මත පළමු හා දෙවන දරුවාගේ වැඩිම උපන් අතර කාල පරතරය වාර්තා වන්නේ මුස්ලිම් ජන වර්ගයෙන් වන අතර අඩුම උපන් අතර කාල පරතරය ශ්‍රී ලංකා දෙමළ ජන වර්ගයට අයත් කාන්තාවන්ගෙන් වාර්තා වේ. මෙහිදී අධ්‍යයනය කරන ලද මෙම සියලු ජන වර්ගවලට අයත් කාන්තාවන් අතරින් 65% දරු උපන් අතර කාල පරතරය රඳවා ගැනීමට විසංග්‍රාහක ක්‍රම භාවිතා කර තිබේ. ජන වර්ග අනුව උපන් අතර පරතරයේ වෙනස්කම් සඳහා බලපාන හේතු සාධක අධ්‍යයනයේ දී අධ්‍යාපනය, පදිංචි ස්ථානය හා පාලන යන කරුණු කෙරෙහි මූලික අවධානය යොමු කරන ලද අතර එහිදී අධ්‍යාපන මට්ටම ඉහළ යාම මත මුස්ලිම් කාන්තාවන්ගේ උපන් අතර පරතරය ඉහළ ගොස් ඇති බවත්, පදිංචියේ බලපෑම මත ශ්‍රී ලංකා දෙමළ ජන වර්ගයේ උපන් අතර කාල පරතරය අඩු වී ඇති බවත් වාර්තා වේ. විශ්ලේෂිත මෙම කරුණු මත ශ්‍රී ලංකාවේ ජන වර්ග අනුව සඵලතාව සම්පූර්ණ කරන ලද කාන්තාවන්ගේ දරු උපන් අතර කාල පරතරයේ වෙනස්කම් සඳහා අධ්‍යාපනය හා පදිංචිය සාප්‍රච්ච බලපා ඇති බව නිගමනය කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: ජන වර්ගය, උපන් අතර කාල පරතරය, විසංග්‍රාහක ක්‍රම

ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් රැකියා සඳහා යොමුවීම කෙරෙහි බලපාන සාධක

අයි.එම්. දිසානායක - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

කාර්මික සමාජයේ අඩු අදායම්ලාභී ප්‍රජාවන්ට අයත් ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත වෘත්තීන් සඳහා යොමුවීම දැකගත හැකිය. දෛනික වැටුප් පදනම මත සේවයේ යෙදෙන නාගරික කම්කරු ප්‍රජාව තුළ ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් බහුලය. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් (වියපත් ජනගහනය) ඉහළ යාම රටක ශ්‍රම බලකායේ කාර්යක්ෂමතාවට සාක්ෂාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි. නාගරික අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් (වියපත් වූවන්) බහුච්ඛ අපහසුතා තිබියදීත්, කොන්ත්‍රාත් පදනම මත වෘත්තීන් කෙරෙහි යොමුවන්නේ ඇයි ද යන්න කෙරෙහි මෙහිදී අවධානය යොමුකරන ලදී. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් රැකියා සහ ඉපැයීම් කෙරෙහි යොමුවීමට බලපාන සාධක හඳුනාගැනීම, ඔවුන් වැඩි වශයෙන් නියැලෙන වෘත්තීන් ප්‍රවර්ධ හඳුනාගැනීම සහ ඔවුන්ගේ අනාගත වෘත්තීය අරමුණු හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණු විය. අරමුණු සහගත ලෙස සංකල්පයක් ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් විසි දෙනෙකු ඇසුරින් ව්‍යුහගත නොවන සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා ඇසුරින් දත්ත රැස්කරන ලදී. ඒ අනුව ලබාගන්නා ලද දත්ත සාකච්ඡා දත්ත ඇසුරින් ලැබුණු සොයාගැනීම් මත ඔවුන් දෛනික වැටුප් ලැබෙන සුළු සේවාවල අඛණ්ඩව නියැලීමට බලාපොරොත්තු වන බවත්, සෞඛ්‍ය අවධානමක් හෝ සීමිත අවධානමක් නොවුණහොත් දීර්ඝ කාලීනව මෙම රැකියාවල නියැලීමට කැමති බවත් දක්නට ලැබේ. එහිදී ඔවුන්ගේ වයස් සාධකය මත කොන්ත්‍රාත් හෝ දෛනික වැටුප් පදනමක් සහිත නිල් කරපටි රැකියා සඳහා යොමුවීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇති බව හඳුනාගන්නා ලදී. සෘජුව දරිද්‍රතාවට මුහුණ දීමට සිදුවීම, හුදකලා වීමට ඇති අකමැත්ත, අධ්‍යාපනය අවම වීම, දිගු කාලීන ඉතුරුම් ක්‍රමයක් නොමැති වීම, ශුන්‍ය ඉතුරුම් සහිත වීම, නිවාස පහසුකම් නොමැතිවීම, දරුවන් සහ ඥාති පිරිස් ආර්ථික වශයෙන් අසහනවන්ට ලක් කිරීමට ඇති අකමැත්ත, වැඩිහිටි සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන වෙත යොමුවීමට ඇති අකමැත්ත, තවදුරටත් පවුලේ ප්‍රධාන ඉපයුම්කරුවා වීම සහ අඛණ්ඩව ශ්‍රම දායකත්වය ලබාදීමට පවතින හැකියාව නිසා තවදුරටත් රැකියා සහ සේවාවන්හි නියැලීමට බලපාන සාධක වශයෙන් හඳුනාගන්නා ලදී. මේ අනුව ආර්ථිකමය පෙළඹවීම් මෙන්ම සමාජ සංස්කෘතිකමය පෙළඹවීම් මත නාගරික අඩු ආදායම්ලාභී ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවයේ යෙදෙන බව සහ කොන්ත්‍රාත් පදනමක් සහිත රැකියා සඳහා යොමුවන බවත් පෙනී යයි.

සමුඛ පදා: කොන්ත්‍රාත් පදනම, ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන්, දරිද්‍රතාව, නිල් කරපටි රැකියා

**ශ්‍රී ලංකාවේ අධිවේගී මාර්ග පද්ධති අවශ්‍යතාව පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්
(දියගම නැවත පදිංචි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ආශ්‍රයෙන්)**

ඩී.එම්.එස්.එම්. දිසානායක- සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංගය

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් වශයෙන් අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය හඳුනාගත හැකිය. ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටකට අධිවේගී මාර්ග පද්ධතියේ අවශ්‍යතාව හා එමඟින් රජය අපේක්ෂා කරනු ලබන ප්‍රතිඵල කොතරම් දුරට ළඟා කර ගන්නේ ද යන්න පිළිබඳව විවිධ ක්ෂේත්‍රවල අවධානයට ලක්ව ඇත. පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අධිවේගී මාර්ග පද්ධතියේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳ පවතින මතවාද සමාජවිද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමයි. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ ක්ෂේත්‍රය වශයෙන් දක්ෂිණ ලංකා අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ අනුව්‍යාපෘතියක් වූ දියගම නැවත පදිංචි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය තෝරා ගන්නා ලදී. නියැදිය අධිවේගී මාර්ගයෙන් බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයන් දස දෙනෙකුගෙන් හා බලධාරීන් පස් දෙනෙකුගෙන් යුතු විය. දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමලේඛය වශයෙන් සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය හා යොදා ගෙන ඇත. දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කොට ඇත්තේ ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය මඟින් ය. අධිවේගී මාර්ගයේ ආර්ථික බලපෑම, සමාජ බලපෑම හා පාරිසරික බලපෑම සම්බන්ධව බලපෑමට ලක් වූ කණ්ඩායමෙහි හා බලධාරීන්ගේ මතවාද අතර ගැටීමක් හඳුනා ගත හැකි විය. ආර්ථිකය නගාසිටුවීමට රටකට අධිවේගී මාර්ග පද්ධතියක් තිබීම වටිනා ආයෝජනයක් බවත්, සමාජයීය වශයෙන් යම් පිරිසකට සිය පදිංචි ස්ථාන අහිමි වුව ද නැවත පදිංචි කිරීම් හා වන්දි ලබාදීම් සාධාරණව සිදුකර ඇති බවත්, පාරිසරික බලපෑම වුව ද ඉතාමත් අවම වශයෙන් සිදුවන පරිදි ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කළ බව බලධාරීන්ගේ අදහස විය. එහෙත් බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයන්ගේ අදහස් අනුව රටේ පිරිසකගේ පහසුව උදෙසා ඔවුන්ට අපහසුවෙන් ගොඩනගා ගත් ආදායම් මාර්ග අහිමි වී ඇත. සමාජයීය වශයෙන් ගත්ත ද ඥාතීන්ගෙන් දුරස් වීම, දරුවන්ගේ පාසල් මාරු වීම, නැවත පදිංචි ස්ථානවල පරිසරය ආදී බොහෝ දෑ සාණාත්මකව බලපා ඇත. පාරිසරික බලපෑම ගත්විට වගාබිම් විශාල වශයෙන් හානි වී ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ අධිවේගී මාර්ග පද්ධතියෙහි අවශ්‍යතාව සම්බන්ධව වාද විෂයක් ගොඩනැගී ඇති බවට දත්ත මඟින් හඳුනාගත හැකි විය. මෙවැනි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල දී විශේෂයෙන් ම බලපෑමට ලක් වන කණ්ඩායමට සිදුවන බලපෑම් කෙරේ බලධාරීන් වඩාත් සැලකිලිමත් විය යුතු බව පර්යේෂණයෙන් පැහැදිලි විය.

ප්‍රමුඛ පද: සමාජ වාද විෂය, සංවර්ධනය, අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය, සමාජ බලපෑම

පාණ්දුර සාහිත්‍යයක් ගොඩනැගීමට බලපෑ සමාජයීය පසුබිම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

(1873 පාණ්දුරාවාදයෙන් පසු අවධිය)

එච්.ඩී.කේ. නදීකා - සිංහල අධ්‍යයනාංශය

19 වන සියවසේ අග භාගය සහ 20 වන සියවස තුළ පාණ්දුර නගරය කේන්ද්‍ර කොටගෙන බිහි වූ සාහිත්‍යය, "පාණ්දුර සාහිත්‍යය" ලෙස දැක්වේ. පාණ්දුර නගරය අනුරාධපුරයේ සිට කුසලය දක්වා ම විවිධ කාලවල දී විවිධ හේතූන් මත වැදගත් වූ බව මහාවංශය, පැළලිහිණි, ගිරා සන්දේශ වැනි සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයන්හි සඳහන් වී තිබේ. 19 වන සියවස වනවිට පාණ්දුර නගරය විශේෂයෙන් ප්‍රකට වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව පාණ්දුරාවාදයයි. 1873 දී පැවැත්වූ පාණ්දුරාවාදයෙන් පසුව බෞද්ධ පුනර්ජීවනයේ අගනගරය බවට පත්වූ පාණ්දුරය ජාත්‍යන්තරය තුළ පවා ප්‍රසිද්ධියට පත්විය. මෙකල පාණ්දුරයේ වාසය කළ කණ්ඩායමක් අයත් කොටසක් අරක්කු රේන්ද වෙළඳමෙන් විශාල ධනයක් උපයා ගත්හ. මේ ව්‍යවසායකයින් අතරින් පාණ්දුර විසූ ඩයස් පවුල හා පෙරේරා පවුල ආදී ධනවතුන් ඔවුන්ගේ ධනය ආගමික හා අධ්‍යාපනික දියුණුව උදෙසා පරිත්‍යාග කිරීම, ශාස්ත්‍රීය පුනරුදයක් ඇතිවීම කෙරෙහි බලපෑවේය. එම ධන පරිත්‍යාගවලින් පාසල් හා පිරිවෙන් රැසක් පාණ්දුරය පුරා බිහිවිය. "පාණ්දුර රත්කොත් විහාරයේ සෞගත විද්‍යාල පිරිවෙන්" සහ "වලාන ශ්‍රී විජය සෞගත පිරිවෙන්" මෙහි දී ප්‍රධානත්වයක් ගනු ලැබීය. මෙම අධ්‍යාපනික පුනර්ජීවනය හේතුවෙන් විශිෂ්ට සාහිත්‍යධරයන් රාශියක් පාණ්දුරයෙන් බිහිවීමත් ඔවුන් පාණ්දුරයේ සිට සිංහල සාහිත්‍යය පෝෂණය කිරීමත් දැකිය හැකිය. ඔවුන් අතර මහාවාරිය ගුණපාල මලලසේකර, කුමාරතුංග මුනිදාස, අලවු ඉසි සැබිහෙළ ඩැන්තෝ ප්‍රධාන තැනක් ගත්හ. මොවුන් ඇති කළ ශාස්ත්‍රීය උන්නතිය පසු කලෙක කාසව හා ව්‍යාකරණය, නිර්මාණාත්මක, ආගමික සාහිත්‍යය ආදී විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍ර පෝෂණයට පුරා විහිදී ගොස් "පාණ්දුර සාහිත්‍යයක්" ලෙස සංවර්ධනය වනු දැකිය හැකිය. මෙම අධ්‍යයනය මගින් පාණ්දුරට ආවේණික වූ සාහිත්‍යයක් ගොඩනැගීමට සමාජ, අර්ථික, ආගමික මෙන් ම අධ්‍යාපනික පසුබිම කවරාකාරයෙන් බලපා ඇත්ද යන්න පිළිබඳ අවධානයට යොමු කෙරේ. මෙම පර්යේෂණයට අදාළ වන්නා වූ දත්ත එක්රැස් කරගැනීම සඳහා මූලික දායකත්වයක් සැපයෙන්නේ පුස්තකාල සමීක්ෂණ විධික්‍රමයයි. පාණ්දුර නගරය පිළිබඳ සඳහන් සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ, ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍ර මගින් සාකච්ඡාවට යෝග්‍ය වන දැනුම විමර්ශනය කිරීම සිදුවේ. එසේ අනාවරණය කර ගන්නා දත්ත මත පදනම් වෙමින් නිගමන ගොඩනැගීම මෙහිදී භාවිත කරන ක්‍රමවේදාත්මක පසුබිමයි.

පසුබිම පද: පාණ්දුර, පාණ්දුරාවාදය, සාහිත්‍යධරයෝ, පුනර්ජීවනය

බෞද්ධ, ඉස්ලාම් හා ක්‍රිස්තියානි ආගමිහි කාන්තාවට හිමි ස්ථානය

සහ වර්තමාන පසුබිම

ඒ.පී.ඩී. පීරිස් - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

බෞද්ධ, ඉස්ලාම් හා ක්‍රිස්තියානි ආගමිවල කාන්තාව උදෙසා නිදහස සහ අයිතිවාසිකම් හිමිකර දී ඇති අතර එම ආගමික ඉගැන්වීම්වල ස්ත්‍රීත්වය අකුසල කර්මයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සඳහන් නොවූවද වත්මන් සමාජ සංස්කෘතියෙහි ස්ත්‍රීත්වය අකුසල කර්මයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සලකා කාන්තා ආගමික අයිතිය සීමාවකට ලක් වී තිබෙන්නේ ඇයි යන පර්යේෂණ ගැටලුව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණය මගින් සිදු කෙරේ. මෙහිදී ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික මූලාශ්‍රගත ගුණාත්මක දත්ත මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීම සිදු විය. තවදුරටත් ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණය සඳහා නිරීක්ෂණ විධික්‍රමය භාවිත විය. මෙම පර්යේෂණය සඳහා උපන්‍යාසය වූයේ බෞද්ධ, ඉස්ලාම් හා ක්‍රිස්තියානි ආගම් මගින් කාන්තාව උදෙසා නිදහස සහ අයිතිවාසිකම් හිමිකොට දී ඇතත් වත්මන් සමාජයෙහි කාන්තාවන්ගේ ආගමික අයිතිය සීමා වී ඇත යන්නයි. පර්යේෂණය අවසානයෙහි මෙම උපන්‍යාසය සනාථ විය. බෞද්ධ සහ ක්‍රිස්තියානි ආගමිහි පුරුෂයන්ට මෙන්ම ස්ත්‍රීන්ට ද සමාන අයිතිවාසිකම් හා ගෞරවයක් ජීවිතයක් හිමිකර දී ඇති අතර ඉස්ලාම් ආගමෙහි ද කාන්තාවන්ට අයිතිවාසිකම් හිමිකර දී ඇතත් පුරුෂ මූලිකත්වයක් ඉස්මතු වී ඇති හෙයින් සහ කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් පනවා ඇති ආගමික නීතිරීති මගින් කාන්තා නිදහස යම් ප්‍රමාණයකට සීමා වී ඇති ආකාරය හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. එසේම වර්තමාන සමාජයේ දී කාන්තාව පිළිබඳ ගොඩනගන ලද සංකල්පය ආකල්ප පදනම් කරගෙන කාන්තා අයිති සීමා වී ඇති ආකාරය පිළිබඳවත් අවධානය යොමු කරමින් මෙම ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණය සිදු විය. විශේෂයෙන් වර්තමාන සමාජ සංස්කෘතියෙහි කාන්තා ආගමික අයිතිය සීමාවකට ලක් වීමට සහ ස්ත්‍රීත්වය අකුසල කර්මයක් ලෙස සැලකීමට හේතු වී ඇත්තේ මල්වර වීම, මාසික ඔසප් වීම හා දරු ප්‍රසූතිය වැනි ජීව විද්‍යාත්මක හේතු පදනම් කොට ගෙන එම අවස්ථා 'කිල්ලක්' ලෙස සැලකීම නිසාවෙනි. විශේෂයෙන්ම බෞද්ධ සමාජයේදී කාන්තාවන්ට ශ්‍රී මහා බෝධියට, දළදා පන්තිරිප්පුවට ඇතුළුවීමට අවසර නොමැති අතර ඉස්ලාම් සමාජයේ දී සලාතය ඉටු කිරීමට, හජ් උපවාසය ඉටු කිරීම ආදියට සීමා පැනවී ඇත. ඉහත කී ජීව විද්‍යාත්මක අපහසුතාවල දී වේදනාකාරී බවක් කාන්තාවට උරුම වී ඇත්තේ අකුසල කර්මයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වශයෙන් බවත් එකී ජීව විද්‍යාත්මක අවස්ථාවල දී ස්ත්‍රීත්වය අපවිත්‍ර බව සලකා ශුද්ධ වූ ස්ථානවලට ඇතුළුවීම නොකළ යුතු බවටත් සංස්කෘතික සම්මතයක් ගොඩනැගී ඇති අතර එම මතය ආගමික අන්තර්ගතයක් නොවන බවත් සනාථ විය.

ප්‍රමුඛ පද: කාන්තා නිදහස, කාන්තා අයිතිවාසිකම්, ස්ත්‍රීත්වය, අපවිත්‍රත්වය, සලාතය

සංකීර්ණ නාගරික දේශපාලන අවකාශයේ අඩු පහසුකම්ලාභී ඡන්දදායකයාගේ දේශපාලන වර්යාව

ඊ.එන්.කේ. පෙරේරා - දේශපාලනවිද්‍යා සහ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය

මෙම අධ්‍යයනය මගින් අවධානය යොමු කරනු ලබන සන්දර්භය වන්නේ සංකීර්ණ දේශපාලන ව්‍යුහයක් නියෝජනය කරන මැද කොළඹ ආසනයෙහි මැතිවරණ ක්‍රියාවලියේ දී අඩු පහසුකම්ලාභී ඡන්දදායකයාගේ දේශපාලන හැසිරීම් රටාව සම්බන්ධවයි. මැද කොළඹ ආසනය තුළ මැතිවරණ සඳහා විශාල පක්ෂ සහභාගීත්වයක් පවතිද්දීත් අනෙකුත් ආසනවලට සාපේක්ෂව වසර ගණනාවක් මුළුල්ලෙහි එම ආසනයෙහි මැතිවරණ ඡන්දගණනය දීර්ඝ කාලීනව සහ අඛණ්ඩව එක්සත් ජාතික පක්ෂය මතම කේන්ද්‍රගතව පවතින්නේ ඇයිද යනු පර්යේෂණගැටලුවයි. මේ අධ්‍යයනය ප්‍රත්‍යක්ෂමූලවාදී සහ පශ්චාත් ප්‍රත්‍යක්ෂමූලවාදී ක්‍රමවේදයන්ට අනුගතව මිශ්‍ර විධික්‍රමය යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලැබීය. මැතිවරණ ක්‍රියාවලිය තුළ පක්ෂ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි බලපාන සාධක ක්‍රීත්වයක් පොදුවේ හඳුනා ගත හැකිය. මැද කොළඹ දේශපාලන බලය සඳහා තරග කෙරෙන විපරිත දේශපාලන අවකාශයකි. එකී දේශපාලන අවකාශය තුළ නාගරික අඩු පහසුකම්ලාභී ඡන්දදායකයාගේ වර්යාව ස්වකීය පැවැත්ම පවත්වා ගෙන යාම උදෙසා තීරණගතයෙන්ම පක්ෂ දේශපාලනය මත පදනම්ව පවතී. මේ ඡන්දදායකයා අනුග්‍රාහක දේශපාලනයෙන්ම පුනර්නිෂ්පාදනය වන ජන කොට්ඨාසයකි. ඡන්දදායකයාගේ ස්වභාවය තීරණය වන්නේ එම සමාජ, දේශපාලන ව්‍යුහයෙන්ම ඔවුනොවුන්ට හිමිව ඇති සමාජ තත්වය කේන්ද්‍ර කර ගනිමිනි. ඉහත සාධක සියල්ල මගින් විශ්ලේෂණය කළ හැකි තර්කය වන්නේ නාගරික දේශපාලන අවකාශය තුළ උක්ත ඡන්දදායක වර්යාවෙහි ස්වභාවය තීරණය වන්නේ ව්‍යුහය සහ කර්තෘත්වය අතර පවතින සට්ටනය හේතුවෙන් බවයි. එනම් එහි සමාජ, දේශපාලන ව්‍යුහය මගින්ම ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කෙරෙන යථෝක්ත සාධකවල ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි තර්කාතීත මගිනි. ඒ අනුව විෂම වූ නාගරික දේශපාලන ව්‍යුහයේ සමාජ ප්‍රත්‍යසාධනය සහ අනුග්‍රාහකත්වය නමැති දේශපාලන ලේඛලයට මුඛා වී ඡන්ද පදනම සෑදීමෙන් කර ගැනීමට දේශපාලන පක්ෂ කටයුතු කරන ස්වාභාවයක් දැකගත හැකිය. උක්ත ඡන්දදායකයා එම සමාජ ක්‍රමයට දැඩිව අනුයුක්තව පවතින නිසාවෙන් දේශපාලන අනුග්‍රාහකත්වය, වාර්ගික විෂමායෝජනය, පන්තිමය විසංයෝජනය යනාදී විචල්‍යය අභිමුඛ කර ගනිමින් ඡන්ද පදනම ශක්තිමත් කර ගැනීමට එක් එක් දේශපාලන පක්ෂ නාගරික දේශපාලනය තුළ කටයුතු කරන ස්වාභාවයක් පවතින බව තර්කය කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: නාගරික දේශපාලනය, අඩු පහසුකම්ලාභී ඡන්දදායක වර්යාව, විපරිත දේශපාලන අවකාශය

අධ්‍යාපනය සඳහා නාගරික ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය වූ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් මුහුණ දෙන සෞඛ්‍ය ගැටලු (කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ තෝරාගත් පීඨ හතරක ශිෂ්‍ය/ශිෂ්‍යාවන් ඇසුරින්)

එච්.ඒ.අයි.බී. පෙරේරා - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

නාගරීකරණය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ නාගරික යැයි සම්මත ප්‍රදේශවල ජනගහනයේ සමානුපාතය ඉහළ යාමයි. නාගරීකරණය කෙරෙහි අභ්‍යන්තර සංක්‍රමණය මූලික වශයෙන් බලපාන සාධකය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළම නාගරික ප්‍රතිශතයක් වාර්තා කෙරෙන කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයට අධ්‍යාපනය සඳහා සංක්‍රමණය වන ප්‍රතිශතය ඉහළ අගයක් ගනී. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා නාගරික ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය වන සිසුන් මුහුණ දෙන සෞඛ්‍ය ගැටලු විමර්ශනය කිරීමයි. මෙහිදී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ තෝරාගත් පීඨ හතරක සිසුන් 120ක නියැදියක් අරමුණු සහගත නියැදි ක්‍රමය යටතේ තෝරා ගන්නා ලදී. එමෙන්ම දත්ත එකතු කිරීම සඳහා සමීක්ෂකයා විසින් පුරවන ලද ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය මූලික වශයෙන් යොදා ගන්නා ලදී. ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණයේදී අනාවරණය වූයේ අදාළ නියැදියට අයත් සිසුන්ගෙන් 84.4% කායික රෝග හා අබාධිත තත්වයන්ගෙන් ද, 15.5% මානසික අපහසුතාවලින්ද පීඩාවිදින බවයි. මෙහිදී කායික රෝග අතර 52.1%ක් බෝවන රෝගී තත්වයන්ගෙන් ද 32.3%ක් බෝ නොවන රෝගී තත්වයන්ගෙන් ද පීඩාවිදින බවට අනාවරණය විය. මේ අනුව මෙම සෞඛ්‍ය ගැටලුවලට බලපාන ලද හේතු විමර්ශනය කිරීමේදී අනාවරණය වූයේ 28.8% සුදුසු පෝෂණයක් නොමැතිකම නිසාත්, 27.1% පරිසර දූෂණය නිසාත්, 12.7% ආහාර රටාවේ ඇති වූ වෙනස්කම් නිසාත්, 24.6% ජීවන රටාවේ ස්වභාවය වෙනස් වීම නිසාත්, 5.1% දේශගුණ තත්වයන් නිසාත් සහ වෙනත් සාධක නිසා 1.7%ක් පීඩාවිදින බවත්ය. එමෙන්ම අධ්‍යනයේ දී අනාවරණය වූ තවත් මූලික සාධකයක් වූයේ පුර්ව විවාහ ලිංගික සම්බන්ධතා 1.4%ක් වූ ශිෂ්‍යන්ගේ ලිංගාශ්‍රිත රෝග කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කර තිබූ බවයි. එමෙන්ම සිසුන් ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමේදී 74% රජයේ රෝහල් මගින්ද 14% පෞද්ගලික රෝහල් මගින් ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීම අනාවරණය විය. අසනීප තත්වයක දී ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමේ දී විවිධ ගැටලු ඇතිව තිබෙන අතර උපස්ථායකයෙකු නොමැති වීම සහ ඉහළ මිලක් වියදම් කිරීමට සිදුවීම යන කරුණු ප්‍රධාන වේ. මෙහිදී ප්‍රතිකාර කරා යොමු නොවූ 16.7%ක සිසුන්ගෙන් වැඩිම පිරිසක් වේදනා නාශක භාවිත කිරීමෙන් අසනීප තත්වය මැඩ පවත්වා ගැනීමට පුරුදු වී සිටියහ. ඒ අනුව ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණයේදී අනාවරණය වූයේ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය සහ පෝෂණය නගා සිටුවීම සඳහා විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කළ යුතු බවයි. එහිදී ශිෂ්‍ය උපදේශනය, ශිෂ්‍යයන්ගේ පෞද්ගලික සෞඛ්‍යාරක්ෂාව තහවුරු වීමේ කඩිනම් වැඩ පිළිවෙළක අවශ්‍යතාව හඳුනා ගන්නා ලදී.

ප්‍රමුඛ පද: නාගරික සංක්‍රමණය, විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්, සෞඛ්‍ය ගැටලු

**හේතුව හඳුනා නොගත් නිදන්ගත වකුගඩු රෝගීන්ගේ පැවතුම් රටා විශ්ලේෂණය කිරීම:
තඹුත්තේගම රෝහලේ ලියාපදිංචි රෝගීන් ඇසුරින්**

ඩී.එම්.එම්.එන්. බණ්ඩාර - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

හේතුව හඳුනා නොගත් නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය (CKDu) ගෝලීය වශයෙන් මෙන්ම දේශීය වශයෙන් ද සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි බරපතල අර්බුදකාරී තත්වයක් ඇති කර ඇත. කෘෂිකර්මාන්තයේ සක්‍රීයව නියැලී සිටින ගොවි ජනතාව කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ව්‍යාප්ත වී පවතින මෙම රෝගය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු මැද පළාතේ ජීවත් වන ජනගහනයෙන් හයෙන් එකක්ම රෝගී භාවයට පත් වී ඇත. නමුත් රෝගයේ රෝග මූලය පිළිබඳ තවමත් පවතින්නේ ගැටලුකාරී තත්වයකි. එවන් පසුබිමක් යටතේ මෙම රෝගීන්ගේ පැවතුම් රටා විශ්ලේෂණය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ. ඒ අනුව තඹුත්තේගම මූලික රෝහලේ ලියාපදිංචි රෝගීන් 26 දෙනෙකු යොදා ගනිමින් පැවතුම් විශ්ලේෂණය සිදු විය. පැවතුම් විශ්ලේෂණය මගින් රෝගියෙකුගේ ජීවත් වීමේ සම්භාවිතාව 0.88 ලෙසත්, මියයාමේ සම්භාවිතාව 0.12 ලෙසත්, සායනවලින් බැහැර වීමේ සම්භාවිතාව 0.4 ලෙසත් හඳුනා ගන්නා ලදී. මියයාමේ සම්භාවිතාවට වඩා සායනවලින් බැහැර වීමේ සම්භාවිතාව ඉහළ වීම විශේෂත්වයකි. සායනවලින් බැහැර වීමට බලපා ඇති ප්‍රධානතම සාධකය වන්නේ හිතාමතා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාරවලින් ඉවත් වී සිටීමයි. ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයේදී හඳුනාගත හැකි වූ ආකාරයට රෝගය පිළිබඳ රෝගීන් තුළ පවතින අතවබෝධය, සමාජයීය වශයෙන් ඇති වන අපකීර්තිය නිසා රෝගය වසන් කිරීම සහ මූලාසනය වශයෙන් පවතින දුෂ්කරතා හේතුවෙන් සායනවලින් ඉවත් වීම යන හේතු ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත. Kaplan-Meir පැවතුම් විශ්ලේෂණ ක්‍රමය අනුව රෝගයේ තුන හෝ ආර අවධිවල සිටින රෝගීන් අඩුම ජීවත් වීමේ සම්භාවිතාවක් පෙන්වා ඇත. ඒ අනුව සායනවලින් බැහැර වී සිටින තුන හෝ හතර රෝග අවධිවලට අයත් වන රෝගීන් ද මියයාමේ ඇති බවට සාධාරණ උපකල්පනයකට එළඹිය හැකිය. දේශීය ආර්ථිකයේ ජීවනාලිය බඳු ගොවි ජනතාව රෝගයෙන් මුදවාගනු සඳහා රෝගයට ගොදුරු වූ පසු එයට විසඳුම් සෙවීම වෙනුවට රෝගයට ගොදුරු වීමට පෙර ආරක්ෂිතව තම වෘත්තීය කටයුතුවල නිරත වීමට රෝග අවදානම් සහිත ප්‍රදේශවල ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාවලි ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. එසේම රෝගය කෙරෙහි ඇති නොදැනුවත්භාවය දුරු කරමින් ප්‍රතිකාර සඳහා නොකඩවා යොමු කරවා ගැනීමටත්, සමාජයීය වශයෙන් රෝගීන්ගේ මට්ටම උසස් කිරීම සඳහාත් ජාතික වශයෙන් විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක විය යුතුය. තවද තවදුරටත් පැවතුම් විශ්ලේෂණ සිදු කරමින් පැවතුම් රටා නියැදියෙන් නියැදියට වෙනස් වන්නේද යන්න අධ්‍යයනය කිරීම සඳහාත් පර්යේෂණ සිදු කළ යුතුය.

සුළුබ පද: හේතුව හඳුනා නොගත් නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය, ගොවි ජනතාව, පැවතුම් විශ්ලේෂණය

විවාහක ආබාධිත රණවිරුවන් නිසා ඔවුන්ට සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වලට වන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම

පී.ජී.එම්. බණ්ඩාර - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංගය

දශක තුනකට ආසන්න කාලයක් පුරාවට ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති යුධමය තත්වය හේතුවෙන් සමස්ත සමාජ පද්ධතියටම දැඩි බලපෑමක් එල්ල විය. ඒ අනුව විශාල සංඛ්‍යාවක් රණවිරුවන් මියගිය අතර ඒ හා සමානම පිරිසක් ආබාධිත තත්වයට පත් විය. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වනුයේ විවාහක ආබාධිත රණවිරුවන් නිසා ඔවුන්ට සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වලට වන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීමයි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගලිගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ජීවත් වන පූර්ණ හා අර්ධාබාධිත රණවිරුවන් 100 දෙනෙකු අරමුණුගත නියැදියකට අදාළව තෝරා ගැනුණි. එහිදී ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීම ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් සිදු කළ අතර ආයතනික දත්ත වාර්තා මෙන්ම අන්තර්ජාල දත්ත වාර්තා ආදිය ද්විතීයික දත්ත මූලාශ්‍රය ලෙස භාවිත කෙරුණි. අධ්‍යයන ප්‍රතිඵල අනුව බහුතරයක් රණවිරුවන් වයස අවුරුදු 23-27 වැනි ඉතාමත් අඩු වයසකදී ආබාධිතභාවයට පත්ව ඇති බව හඳුනා ගත හැකි විය. විවාහක ආබාධිත රණවිරුවන්ගේ භාර්යාවන් ද වයස අවුරුදු 19-23 හා 24-29 යන වයස් කාණ්ඩවලදී මෙම ගැටලුවට මුහුණ පා ඇත. මෙම දෙපිරිස ම ඉතාමත් තරුණ වයසේදී ම මෙම ගැටලුවට මුහුණ පෑම හේතුවෙන් මානසික වශයෙන් කඩා වැටීමකට ලක්ව ඇති බවටත්, සඵලතාවට බලපෑමක් එල්ල වී ඇති බවටත් අධ්‍යයන ප්‍රතිඵලවලින් තහවුරු විය. ඒ අනුව 5% එක් දරුවෙකු පමණක් සිටින පවුල් වේ. මෙහි පූර්ණ වශයෙන් ආබාධිත තත්වයට පත් රණවිරුවන් හඳුනා ගත හැකිය. උපත්පාලන ක්‍රම පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන විට බහුතරයක් උපත්පාලන ක්‍රම භාවිත කරති. ඒ අතුරින් වඩාත් ජනප්‍රිය උපත්පාලන ක්‍රමය වන්නේ ජඩෙල්ලා හා උපත්පාලන පෙතිය. අධ්‍යයනයට ලක්වූ රණවිරු පවුල්වලින් අඩක් පමණ රණවිරුවන් සමාජය තුළදී විවිධ ගැටලුවලට මුහුණ දෙන තත්වයක් පවතී. රණවිරු පවුල්වල ස්වාමිපුරුෂයාට හිමි මාසික වැටුප හා දුබලතා විශ්‍රාම වැටුප ආදිය ලැබුණ ද එය නිසි පරිදි කළමනාකරණය කර නොගැනීම තුළ ආර්ථික ගැටලු මතු වුවද (30%) බහුතරයකට එම වැටුප පවුලේ වියදම්වලට ප්‍රමාණවත් වේ. (70%). මේ අනුව ආබාධිත රණවිරුවාගේ, භාර්යාවගේ හා දරුවන්ගේ මානසික තත්වය නගා සිටුවීම සඳහා රාජ්‍ය මට්ටමින් උපදේශන සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් වේ. තවද ගෘහ ආර්ථික කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුම අවම වන හෙයින් පවුලේ අභිවෘද්ධිය සඳහා මුදල් කළමනාකරණය කර ගැනීමට නිසි වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීම ඔවුන්ට ප්‍රතිඵල දායක වනු ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: සඵලතාව, උපත්පාලනය, ආබාධිත රණවිරුවන්

**ලක්දිව නිකාය හේදය හා ඊට බලපෑ හේතු සාධක: 18 වන සියවසින් පසු
හික්ෂු සංස්ථාවේ බෙදීයාම**

බඹරවානේ දමිතසිරි හිමි - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ ලක්දිව ආරම්භ වූ හික්ෂු ශාසනය අනුරාධපුර මහාවිහාරය කේන්ද්‍ර කරගෙන ව්‍යාප්ත විය. උඩරට රාජධානි සමය වන විට විවිධ හේතු සාධක පදනම් කරගනිමින් මෙරට හික්ෂු සංස්ථාවේ පරිහානියක් ඇති විය. 18 වන සියවසේ හික්ෂුව විනයෙන් පිරිහී ගොස් මෙරට උපසම්පදාව පවා නොමැති තත්වයකට පත් විය. හික්ෂුන් ශ්‍රමණ ධර්මයෙන් මිදී දරුපවුල් රකිමින් දුසිල් ජීවිත ගත කළ බව මන්දාරම්පුර පුවතේ සඳහන් වේ. මෙවන් අවධියක සරණංකර සංඝරාජ හිමියන් ඇතුළු සිල්වත් සමාගම විසින් පරිහානියට පත්ව පැවැති ශාසනය නගා සිටුවීමට කටයුතු කරන ලදී. සරණංකර හිමියන් උපසම්පදාව ගෙන ඒමට ගත් මුල් උත්සාහයන් අසාර්ථක වුවද තෙවන දූත ගමන සාර්ථක කරගනිමින් සියම් උපසම්පදාව මෙරට පිහිටුවා ශ්‍රාවණපාලිවංශික නිකාය ආරම්භ කරන ලදී. අනතුරුව රාජ ආඥා හා සමාජ ක්‍රමය පදනම් කරගෙන ගොවිගම කුලයේ අයට පමණක් උපසම්පදාව ලබාදීම, මල්වතු අස්ගිරි උභය විහාර හේදය හා සීමාසංකරවාදය ආදී කරුණු ඔස්සේ එම නිකාය වර්ධනය වූයෙන් අඹගහපිටියේ ඤාණවිමලනිස්ස හිමියන් අමරපුර දේශයට ගොස් උපසම්පදා වී පැමිණ මෙරට අමරපුර නිකාය ආරම්භ කළේය. මෙම නිකාය දෙකෙහිම පැවති කුලවාදය, සීමාසංකරවාදය ආදී ප්‍රශ්න නිසා අඹගහවත්තේ සරණංකර හිමියෝ රාමඤ්ඤ දේශයට ගොස් උපසම්පදාව ලබා පැමිණ මෙරට රාමඤ්ඤ නිකාය ආරම්භ කළහ. සියම්, අමරපුර හා රාමඤ්ඤ රටවල් පෙරවාදී බුදු දහම පැවති රටවල් නිසා මෙරටද පෙරවාද දහමේ ස්ථාවරත්වයක් ඇති විය. 19 වන සියවස වන විට සියම් නිකාය පාර්ශ්ව අටකටද, අමරපුර නිකාය අනු නිකායන් 32කටද, රාමඤ්ඤ නිකාය කොටස් දෙකකටද බෙදී තිබුණි. පසුව රාමඤ්ඤ නිකායේ හේදය අවසන් වූ අතර අමරපුර නිකායෙහි කොටස් තිස්දෙන 1960 දශකයේ කොටස් 23කට අඩු විය. නූතනය වන විට සියම් නිකායේ පාර්ශ්ව අට එලෙසින්ම පවතී. අමරපුර නිකායේ කොටස් අඩු වී ගොස් කොටස් 21කට සීමා වූ අතර අද වන විට අමරපුර හා රාමඤ්ඤ නිකාය දෙක එකතුවී සංඝ සභාවක් පිහිටුවා ඇත. 18 වන සියවසේ අග භාගයේ මෙලෙස හික්ෂු සංස්ථාව නිකාය වශයෙන් බෙදීයාමට කුලවාදය, සීමාසංකරවාදය, උඩපාන හේදය ආදී සාධක හේතු වී ඇති බව පැහැදිලිය. මෙලෙස හික්ෂු සංස්ථාව විවිධ හේතු සාධක පදනම් කරගෙන බෙදීයාම තුළ සෑම අයෙකුටම පැවිදි උපසම්පදාවීමේ අයිතිය හිමි වූ අතර ලක්දිව බුදු සමයේ ව්‍යාප්තියත්, පෙරවාදයේ ස්ථාවරත්වයත්, හික්ෂු සංස්ථාවේ වර්ධනයත් සිදුවූ බව හඳුනාගත හැකිය.

සුමුඛ පද: හික්ෂු සංස්ථාව, කුලවාදය, සීමාසංකරවාදය, පෙරවාදය, උපසම්පදාව

ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂු විවරයේ භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

මණ්ඩකන්දේ සමිත හිමි - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

ක්‍රි.පූ. තුන්වන සියවසේ සිදුවූ මහින්දාගමනයත් සමඟ ලක්දිව ද භික්ෂු පරම්පරාවක් ස්ථාපිත විය. එලෙස ස්ථාපිත වූ භික්ෂු පරම්පරාව පශ්චාත් කාලීනව සිදුවූ විවිධ බලපෑම් හමුවේ, විවිධ හැඩයන්ගෙන් යුක්ත විය. ඒ අනුව මහාවිහාරය, ජේතවනය, අභයගිරිය, ග්‍රාමවාසී, අරණ්‍යවාසී, පාංශුකුලික මෙන්ම සියම්, අමරපුර සහ රාමඤ්ඤ ආදී සම්ප්‍රදායන්හි භික්ෂුන් වහන්සේලාගේ විවර භාවිත ස්වභාවයන්ගේ විවිධත්වයක් දැකගත හැකි විය. යථෝක්ත කරුණු අනුසාරයෙන් මහින්දාගමනයේ සිට නූතනය දක්වා ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂු විවරයේ භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරමින් අදාළ පර්යේෂණය සිදුකිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහි දී 'මහින්දාගමනයේ ආභාසයත් සමඟ ධර්මානුකූලවූත්, විනයානුකූලවූත් විවර භාවිතයක් හඳුන්වා දුන්න ද, එය පශ්චාත් කාලීනව වෙනස් වන්නේ ඇයි?' යන පර්යේෂණ ගැටලුව විවර පරම්පරාවේ විකාශය ඇසුරින් අධ්‍යයනය කෙරේ. මෙම පර්යේෂණ ගැටලුව අධ්‍යයනයේ දී විවර පාරුපනයේ සම-විෂමතා මොනවාද?, ඒ සඳහා බලපෑ හේතු සාධක කවරේද?, යන පර්යේෂණ ප්‍රශ්න පිළිබඳව ද අවධානය යොමු කෙරේ. ගුණාත්මක දත්ත පදනම් කරගත් මෙම අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් පිටකත්‍රය, අවිඤ්චා සහ ටිකාද, ද්විතීය මූලාශ්‍රය වශයෙන් මේ සම්බන්ධ පළ වී ඇති සිංහල හා ඉංග්‍රීසි කෘතීන්, අන්තර්ජාල ලිපිද අධ්‍යයනය කෙරේ. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව ලාංකික භික්ෂුන් වහන්සේලා ප්‍රායෝගික සහ සමාජවිද්‍යාත්මක කරුණු පදනම් කොට ගනිමින් ඒ ඒ සම්ප්‍රදායන්ට අනුකූලව විවර පරිහරණය කිරීමක් දැකගත හැකි විය. එනමුත් විවර පරිහරණය හා සම්බන්ධ ධර්මානුකූල හෝ විනයානුකූල වෙනස්වීමක් දැකගත නොහැකි බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් තවදුරටත් අනාවරණය විය.

ප්‍රමුඛ පද: විවර, ධර්මානුකූල, විනයානුකූල, ශ්‍රී ලංකාව, සම්ප්‍රදාය

කුර්දි ජනතාවගේ සාපේක්ෂ අයිතිවාසිකම් බිඳවැටීමේ ප්‍රශ්නය: කුර්කි ගැටුම ආශ්‍රයෙන් විශ්ලේෂණය කිරීම

ආර්.ඩබ්.ආර්.එම්.එස්.ඩී. රත්නමලල - ජාත්‍යන්තර සබඳතා අධ්‍යයනාංශය

මිනිසා මූලික කරගත් ගෝලීය තර්ජනයන්ගේ වර්ධනය නව ජාත්‍යන්තර පර්යායේ ප්‍රවණතාවකි. නූතනයේ වර්ගවැදී, ආගම්වැදී බෙදීම්ද මිනිසා මූලික කරගත් ආරක්ෂාවේදී සාකච්ඡා වන ප්‍රධාන අංගය. ත්‍රස්තවාදය වැනි වාර්ගිකත්වය ප්‍රමුඛ කරගත් නූතනයේ හඳුනාගත හැකි සමාජ ගැටලුවක් වශයෙන් කුර්දි-කුර්කි වාර්ගික ගැටුම නිර්වචනය කළ හැකිය. මෙකී වාර්ගික ගැටුමේ ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් අතර සාපේක්ෂ වශයෙන් අයිතිවාසිකම් බෙදී යෑමේ විෂමතාව ගැටුම කෙරේ කොතෙක් දුරට හේතු සාධක වූවාද යන්න විශ්ලේෂණ කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණයි. මෙම පර්යේෂණය සාපේක්ෂ විභින්නා න්‍යාය සහ එහි අන්තර්ගත විචල්‍යය හා සමගාමීව සිද්ධි අධ්‍යයනයට ව්‍යුහාත්මක පදනම සපයයි. මේ සඳහා භාවිත වන පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයේදී වාර්ගික ගැටුමට සම්බන්ධ සාහිත්‍ය කෘති, අන්තර්ජාල ලිපි, විද්වත් ලේඛන, ආදී ද්විතීයික දත්ත මූලාශ්‍ර ප්‍රමුඛව ද, කුර්කි රාජ්‍යයේ නෛතික සම්මුති, ගිවිසුම්, ප්‍රොටෝකෝල ආදී ප්‍රාථමික දත්ත මූලාශ්‍රය ද භාවිතයට ගැනේ. "කුර්දි ජනතාවගේ සාපේක්ෂ අයිතිවාසිකම් බිඳවැටීම සිදුවූයේ කෙසේද?" යන්න පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන ගැටලුව වන අතර අයිතිවාසිකම් බිඳවැටීම ගැටුමට හේතු වූ ආකාරය සහ ගැටුම තුළ ඇති කළ ප්‍රතිඵල අනෙකුත් පර්යේෂණය ගැටලු වශයෙන් අවධානයට යොමු කෙරෙයි. පර්යේෂණයේ දී අවධානයට ගන්නා සිද්ධි අධ්‍යයනය සීමා නිර්ණයකට ලක් කෙරේ. එහිදී ඓතිහාසික වශයෙන් ගැටුමේ වර්ධනය පදනම වන අතර ඉන් ඔබ්බට 2009 සිට 2019 දක්වා නූතන දශකය වඩාත් අවධානයට යොමු කෙරෙයි. ඒ අනුව අදාළ සමාජ ක්‍රමයේ මුල් බැසගන්නා ලද පක්ෂපාතී දේශපාලන ව්‍යුහය, ත්‍රස්තවාදය, සමාජ විෂමතාව, දුගීභාවය යන කාරණා සාපේක්ෂ වශයෙන් අයිතිවාසිකම් බෙදී යෑමේ විෂමතාව කෙරේ බලපෑම් සහගත ස්වරූපයක් ඉස්මතු කෙරෙයි. මෙකී කාරණා කෙරේ තවදුරටත් අවධානය යොමු කරන ප්‍රදේශවල පක්ෂපාතීත්වයක් නොදරන කුර්දි ප්‍රජාවක් නිරන්තරයෙන්ම පීඩනයට ලක්වීම, දේශපාලන ධූර්වකරණයේ අනිසි ප්‍රතිඵල, සාකච්ඡාවට බඳුන් නොවන ලද කුර්දි අයිතිවාසිකම් සහ දෙපාර්ශ්වයන්ගේ සන්නිවේදන දුර්වලතා මෙන්ම කලාපීය සහ ගෝලීය වශයෙන් තුන්වන පාර්ශ්වයන්ගේ බලපෑම ගැටුමේ තීව්‍රතාවට හේතුකාරක වීම යන සොයාගැනීම් නිබන්ධනය අවසානයේදී තහවුරු කරගන්නා ලදී.

ප්‍රමුඛ පද: දිග්ගැස්සුන සමාජ ගැටලු, සාපේක්ෂ විභින්නාව, දේශපාලන ධූර්වකරණය

**ශ්‍රී ලංකාවේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව: මිනිසාට මුල් කළ
කන්ද නායයාම පිළිබඳව සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්**

ආර්.එම්.එස්.එස්. රත්නායක - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

මෙම අධ්‍යයනයට පාදක වූයේ 2017 වර්ෂයේ මිනිසාට මුල් කළ කන්ද නායයාමේ සිදුවීමයි. අධ්‍යයනය ගැටලුව කසළ කන්ද නිර්මාණය වීම සඳහා හේතු සාධක වූ බල සම්බන්ධතා අතර පවතින ගැටුම කවරේද යන්නයි. පර්යේෂණ අරමුණු ශ්‍රී ලංකාවේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව රාජ්‍යය, ආයතනික සහ ආමුලික මට්ටම යන ස්තර ත්‍රිත්වය තුළ බල දෝලනය අධ්‍යනය කිරීමයි. පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ, කොළොන්නාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මිනිසාට මුල් කළ අංගනයයි. පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන නියදිය වශයෙන් තෝරා ගනු ලැබුවේ කසළ අංගය නායයාමෙන් පසුව ලක්සඳ සෙවණ නිවාස සංකීර්ණයේ පදිංචි කරවනු ලැබූ සමස්ත පවුල් සංඛ්‍යාව 42න්, විධිමත් නියදිකරණය යටතේ තෝරාගන්නා ලද 50%ක නියදියකට අයත් වූ පවුල් 21කි. එම නියදියෙන් ප්‍රශ්නාවලියක් සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා භාවිතයෙන් ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කරන ලදී. ආයතනික බල සම්බන්ධතා අධ්‍යයනය සඳහා අදාළ පාර්ශ්වකාර ආයතන වන කොළඹ මහ නගර සභාව, සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, මහ නගර සහ බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යන ආයතනවල ඉංජිනේරුවරුන්, සමාජ විශේෂඥයන්, සම්බන්ධීකාරක නිලධාරීන්, ග්‍රාම නිලධාරීවරුන් සහ කසළ රැස් කරන සේවක මහතන් සහභාගී කරගන්නා ලදී. තවද පර්යේෂණ වාර්තා, සංඛ්‍යා දත්ත, ව්‍යාපෘති යෝජනා පත්‍ර, විගණන වාර්තා ද්විතීයික දත්ත මූලාශ්‍රය ලෙස යොදා ගන්නා ලදී. මිශ්‍ර පර්යේෂණ විධික්‍රමය යටතේ ගුණාත්මකව සහ ප්‍රමාණාත්මකව ලබා ගන්නා ලද දත්ත, විශ්ලේෂණය සඳහා තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය සහ අධ්‍යාන විශ්ලේෂණය භාවිත කරන ලදී. අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් වූයේ, කසළ කන්ද නායයාම හා සම්බන්ධ පක්ෂ දේශපාලනයේ බල සම්බන්ධතා, පාර්ශ්වකාර ආයතනවල නෛතිකමය බලය සහ නිලබලයේ අවභාවිතා, කසළ කතිකා, කසළ කඳු උපසංස්කෘතිය සහ විරෝධතා ව්‍යාපාරවල හැසිරීම හේතු වූ බවයි. අධ්‍යයනයේ නිගමනය වූයේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ විවිධ තලයේ සමාජමය බල ස්වරූප අතර සම්බන්ධතා බල දෝලනයට හේතු වූ බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, මිනිසාට මුල් කළ කන්ද, බලය, සමාජය

**කතෝලික ආගම මඟින් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට සිදුවන බලපෑම පිළිබඳ
අධ්‍යයනයක්**

ආර්.එම්.ඒ.පී. රත්නායක - ඉතිහාසය අධ්‍යයනාංශය

කතෝලික ආගම ජේසුස් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ ජීවිතය, ඉගැන්වීම් සහ ප්‍රාතිභාර්ය පදනම් කොටගත් ඒක දේවවාදී ආගම්වලින් එකකි. ක්‍රි. ව. 16 වන සියවසට පූර්වයෙන් ලංකාවේ කතෝලික භක්තිකයන් සිටි බවට අනුරාධපුර කෞතුකාගාරයේ තැන්පත් කර ඇති ගලක කොටන ලද තෙස්ටෝරින් කුරුසයට අමතරව කොස්මස් සහ ඉදිසි යන විදේශිකයන්ගේ වාර්තා අනුව ක්‍රිස්තියානි ආගම වෙළෙඳුන් මාර්ගයෙන් පැමිණි බව නිරීක්ෂණය වේ. එමඟින් සැලකිය යුතු සංස්කෘතික බලපෑමක් නොවූ අතර අනතුරුව පැමිණි පෘතුගීසි, ලන්දේසි සහ බ්‍රිතාන්‍යය යටත් විජිත සමයේ ප්‍රබලවම සිදුවූ මිෂනාරි ක්‍රියා මඟින් කතෝලික ආගම ව්‍යාප්ත විය. මෙම පර්යේෂණයේ මූඛ්‍ය අරමුණ කතෝලික ආගම මඟින් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට පැහැදිලි බලපෑමක් සිදුවූ බව පෙන්වා දීමයි. පර්යේෂණ බැටලුව වශයෙන් කතෝලික ආගම මඟින් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට බලපෑමක් සිදුව තිබේද? යන්න විමර්ශනය කිරීම අපේක්ෂාවයි. දත්ත රැස්කිරීමේ විධික්‍රම වශයෙන් ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දත්ත යොදා ගැනීමේ දී ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීම සම්මුඛ සාකච්ඡා මඟින්ද, ද්විතීයික දත්ත රැස් කිරීම පොත්පත්, සගරා සහ අන්තර්ජාලය ආදිය භාවිත කරමින් සිදු කෙරුණි. මෙම පර්යේෂණයෙන් අනාවරණය වූ පරිදි, පෘතුගීසි, ලන්දේසි සහ බ්‍රිතාන්‍යය ප්‍රභවල දී මිෂනාරිවරුන්ගේ සැලකිය යුතු බලපෑම හේතුවෙන් කතෝලික ආගම මඟින් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට ප්‍රබල බලපෑමක් වූ බව විද්‍යමාන වෙයි. එමඟින් නිගමනය කළ හැකි වන්නේ අද්‍යයන අධ්‍යාපන ක්‍රමය සහ නූතන ශාඛ නිර්මාණ ශිල්පය, අනාථ නිවාස ක්‍රමය, පහතරට විහාරවල යථාර්ථවාදී බිතුසිතුවම් කලාව, සිංහල ගීතිකා, කතෝලික සිංහල සාහිත්‍ය, වෙසක් භක්ති ගීත, (මළපොත) වෙස්සන්තර ජාතක කවි ගායනය, නව විවිධ සහ වාසගම් ඇතිවීම, සුසාන භූමිවල පිළිම නිර්මාණය, විධිමත් විවාහ ක්‍රමය, බෞතිස්මකරණය, නාට්‍ය කලාව සහ සිංහල ගද්‍යයේ විකාශනය කතෝලික ආගම මඟින් සිදුවූ බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: කතෝලික ආගම, සංස්කෘතිය, සාහිත්‍යය, මිෂනාරි අධ්‍යාපන ක්‍රමය

**එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධන ඉලක්කවල සමකාලීන අවශ්‍යතාව විශ්ලේෂණය
කිරීම: ශ්‍රී ලංකාව ආශ්‍රයෙන්**

ආර්.එම්.සී.ඒ. රත්නායක- ජාත්‍යන්තර සබඳතා අධ්‍යයනාංශය

සංවර්ධනය යන්න ජාතික අවශ්‍යතාවක් ලෙස ගොඩනැගෙන කාල විකල්පවල සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධන වැඩසටහන කරා ප්‍රවේශ වී ඇත. ප්‍රධාන ඉලක්ක 17ක් සහ අරමුණු 169ක් මුල්කරගත් සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයක් වශයෙන් ලෝකයට හඳුන්වා දුන් මෙය 2015 සිට 2030 දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වේ. තිරසර සංවර්ධනයේ සමකාලීන අවශ්‍යතාව යන තේමාව මත සිද්ධි අධ්‍යයනයක් ලෙස යොදා ගනිමින් මෙම පර්යේෂණය සිදු කෙරුණි. ජර්ධව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා උපයෝගී කර ගනිමින් තිරසර සංවර්ධනය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රවේශය හා ඒ මගින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයට බඳුන් කර ඇත. ජාතික වශයෙන් මෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය තුළ පවතින අභියෝග අධ්‍යයනයට ලක් කිරීමෙන් ඒවා කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමක්ද සිදු කර ඇත. තිරසර සංවර්ධන දැක්මට සියලු දෙනා අන්තර්ගත වන ප්‍රවේශයක් මගින් මානව ආරක්ෂාව හා ජාත්‍යන්තර සහයෝගීත්වය ස්ථාපනය කිරීම වැදගත් වේ. පුද්ගල කේන්ද්‍රීය වූ මානව ආරක්ෂාව යන්න සහජීවනය කෙරෙහි විතැන්වීමෙන් සංවර්ධනයේ තිරසාරත්වය වර්ධනය වන බව අධ්‍යයනය මගින් තහවුරු වේ. එමෙන්ම තිරසර සංවර්ධනය උදෙසා ජාත්‍යන්තර, පෞද්ගලික, සිවිල් සමාජ, සහයෝගයන්හි අවශ්‍යතාවද අධ්‍යයනයට ලක්ව ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඉලක්කගත පදනමෙන් මිදී ජාතික වශයෙන් දේශීයකරණය කළ ප්‍රතිපත්ති මගින් තිරසර බව ඇති කිරීමේ මූලික වගකීම රාජ්‍ය සතුව පවතී. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාව ඒ සඳහා ආයතනික රාමුව ගොඩනගා ඇති නමුත් එහි ක්‍රියාකාරිත්වයේ හා විනිවිදභාවයේ ගැටලු පවතී. ඒ අනුව නිසි ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට නම් නිසි අධීක්ෂණ රාමුවක් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටම දක්වා ව්‍යාප්ත වූ වැඩපිළිවෙළක් අවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව ජාතික තලයේ අභියෝග කළමනාකරණය මගින් ක්‍රියාකාරී මැදිහත්වීමක් රාජ්‍යය සිදු කළ යුතු ය. නිසි දැක්මක් හා ඉලක්ක මත පිහිටා සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් ඇති කිරීම කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ අවධානය යොමු වීමේ අවශ්‍යතාවක් පවතී. ඒ අනුව සමාජ සංවර්ධනය, පාර්ථික සංවර්ධනය, පාරිසරික ආරක්ෂණය යන පැතිකඩ තුනේ සමතුලිතභාවයක් සහිතව ශ්‍රී ලංකාවට තිරසර සංවර්ධන මාවතකට ප්‍රවේශය ගොඩනගා ගතහැකි බව පර්යේෂණානුකූලව පෙන්වා දිය හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: තිරසාරත්වය, ජාත්‍යන්තර සහයෝගීත්වය, සහජීවනය, මානව ආරක්ෂාව

මහවැලි ජල කළමනාකරණය:

කාන්තාවගේ භූමිකාව පිළිබඳ පාරිසරික සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

ආර්. රාජපක්ෂ - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි ජල කළමනාකරණ සමස්ත ක්‍රියාවලියෙහි බලධාරීත්වය ලබන්නේ පුරුෂයා වුවද සමකාලීනව කාන්තාවගේ භූමිකා ප්‍රසාරණය වීමත් සමඟ ගෘහීය අවකාශය ඉක්මවා ගිය කාර්ය කොටසක් කාන්තාව ඉටු කරන බව පෙනෙයි. භූමිකා ප්‍රසාරණය වීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ ජල කළමනාකරණයෙහිලා කාන්තාවගේ භූමිකාව පාරිසරික සමාජවිද්‍යාත්මකව විභාග කිරීම කාලෝචිතය. මෙම සන්දර්භය තුළ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ දියත් වී ඇති මහවැලි ජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය කේන්ද්‍ර කරගනිමින් අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයේ පරමාර්ථය වූයේ මහවැලි ජල කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ කාන්තාවගේ සමාජ සංස්කෘතික, ආර්ථික සහ දේශපාලනික වශයෙන් වන භූමිකා සත්වයන් පාරිසරික සමාජවිද්‍යාත්මකව විභාග කිරීමයි. මෙම අධ්‍යයනය සිද්ධි අධ්‍යයනයක් ලෙස සිදු කළ අතර ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් 50ක් තෝරාගනු ලැබූයේ අරමුණු සහගත නියැදි ක්‍රමයෙනි. නියැදිය තෝරා ගැනීමේදී මහවැලි ගොවි සංවිධානවල සාමාජිකත්වය දැරීම සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය සලකා බලන ලදී. ප්‍රාථමික දත්ත එක්රැස් කිරීමේදී අර්ධව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලි 50කින්ද, ගුණාත්මක දත්ත එක්රැස් කිරීමේදී සම්මුඛ සාකච්ඡා 11කින් සහ අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා 03කින් ලබාගත් දත්ත මත ද අධ්‍යයනය පදනම් වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලදී. එහිදී තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය යොදාගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයනයෙන්, සමාජ සංස්කෘතික භූමිකාව තුළ කාන්තාවගේ අධ්‍යාපන වලභ්‍යතාව මත ඇයගේ සමාජ තත්වය තීරණය වී තිබීම, විධිමත් ජල කළමනාකරණය තුළ උපයෝගීතාමය සහ සක්‍රීය සමාජ ක්‍රියාකාරීණයක් වී තිබීම මෙන්ම සාම්ප්‍රදායික ජල සංස්කෘතියක සහ වාණිජ ජල සංස්කෘතියක උරුමකාරීණයක් වීම හඳුනාගත හැකි විය. ආර්ථික භූමිකාවේ මහවැලි ඉඩම් අයිතිය බහුතරයක් වැන්දඹු කාන්තාවන් සතුව වී තිබීම, තරගකාරී ආර්ථික රටාව තුළ විධිමත් සහ අවිධිමත් දායකත්වයක් ලබාදීම හඳුනාගත හැකි විය. එමෙන්ම දේශපාලනික භූමිකාව තුළ දෙවන පරම්පරාවේ කාන්තාවන් සක්‍රීයව ගොවි සංවිධානවලට සහභාගී වීම, අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම, පුරා කළමනාකරණය සහ ජල පාලනයට දායකත්වය දැක්වීම යනාදිය හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව සමකාලීන ශ්‍රී ලාංකේය කාන්තාව ද්විත්ව ජල සංස්කෘතියකට උරුමකම් කියමින් ආර්ථිකමය වශයෙන් බහු කාර්ය භූමිකාවකට අවතීර්ණ වෙමින් ජල දේශපාලනයේ බල සවලතා මත වාරි ජල කළමනාකරණය තුළ භූමිකා ඉටු කරයි. එබැවින් මෙම අධ්‍යයන ශ්‍රී ලංකාවේ ජල කළමනාකරණයේ කාන්තාවගේ භූමිකාව සාම්ප්‍රදායික පුරුෂ මූලික සන්දර්භය අතික්‍රමණය කළ පැතිකඩක් ලෙස සනාථ වේ.

මුද්‍රිත පද: කාන්තාව, භූමිකාව, ජල කළමනාකරණය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය

වකුගඩු රෝග පාලනය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ගවල සාර්ථක අසාර්ථක බව ඇගයීම

ටී.කේ. රාජපක්ෂ - භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවෙහි බෝ නොවන රෝග අතර ප්‍රමුඛ රෝගයක් ලෙස නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය හඳුනාගත හැකිය. නවමත් මෙම රෝගය වැළඳීමට නිශ්චිත හේතුවක් හඳුනාගෙන නොමැත. මෙවැනි පසුබිමක වකුගඩු රෝග පාලනය සඳහා වන මැදිහත්වීම් හා දැනුවත්භාවය යන ක්‍රියාමාර්ගවල සාර්ථක අසාර්ථකභාවය ඇගයීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ විය. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කැබිනිගොල්ලැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙහි 2018 වසරේ වැඩිම වකුගඩු රෝගීන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වූ කණුගහවැව ග්‍රාම නිලධාරී වසම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස තෝරා ගැනිණ. එම වසරේ 2018 වසරේ වාර්තා වූ වකුගඩු රෝගීන් සංඛ්‍යාව 65ක් වූ අතර එම සංගහනයම පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගැනිණ. එමෙන්ම ප්‍රදේශයේ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී සහ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකද පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගැනිණ. පර්යේෂණය ප්‍රාථමික දත්ත මත පදනම් වූ අතර දත්ත රැස් කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලි සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා යන ක්‍රමවේද භාවිත කෙරිණ. රැස් කළ දත්ත ප්‍රතිශත ගණනය, මනාප තරාකරණය සහ SWOT විශ්ලේෂණය යන ක්‍රමවේද මගින් MS Excel මෘදුකාංගය භාවිතයෙන් විශ්ලේෂණය කොට වගු සහ ප්‍රස්තාර මගින් ඉදිරිපත් කෙරිණ. අධ්‍යයන ප්‍රදේශයෙහි වකුගඩු රෝග පාලනයට සහ දැනුවත් බව වර්ධනයට ගෙන ඇති පියවර සාර්ථක මට්ටමක පවතින බව පර්යේෂණයෙන් තහවුරු විය. ප්‍රදේශයෙහි වකුගඩු රෝග පාලනයට සහ දැනුවත් බව වර්ධනයට පියවර ගැනීමට පෙර රෝගීන්ගේ පානීය ජලයේ ගුණාත්මක බව පිළිබඳ අවබෝධය අවම විය. එය 12.3%ක් විය. රෝගය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එම අගය 98.5%ක් දක්වා වර්ධනය වූ බව තහවුරු විය. අධ්‍යයන ප්‍රදේශයෙන් වාර්තා වන නව වකුගඩු රෝගීන් සංඛ්‍යාවෙහි අඩුවීමක් තහවුරු කරගත හැකි විය. එය 2015ට සාපේක්ෂව 2018දී 33%ක අඩු වීමකි. දත්තවලින් තහවුරු වූ කරුණු සහ රෝගීන්ගේ අදහස්වලට අනුව ප්‍රදේශයෙහි නිදන්ගත වකුගඩු රෝග පාලනයට ගෙන තිබෙන ක්‍රියාමාර්ගවලින් වඩාත්ම යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ගය උල්පත් ජල භාවිතයට පෙළඹවීම ලෙස තහවුරු විය. SWOT විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව රෝග පාලනයට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ගවල ශක්තීන් මත ගොඩනැගෙමින්, දුර්වලතා මඟහරවා ගනිමින්, තර්ජනවලින් මිදෙමින් සහ අවස්ථා ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ප්‍රදේශයෙහි වකුගඩු රෝග පාලනයට රාජ්‍ය නිලධාරීන් සමඟ ප්‍රදේශවාසීන්ද එක්ව කටයුතු කිරීමෙන් නිදන්ගත වකුගඩු රෝගයෙන් නිරෝගී පුද්ගලයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සහ රෝග පාලනයට විභවතාවක් පවතින බව තහවුරු විය.

ප්‍රමුඛ පද: නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය, වකුගඩු රෝග පාලනය, උල්පත් ජලය, SWOT විශ්ලේෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ කුඹල් කුලය ආශ්‍රිත රැකියා වෙනස් වීම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

බී.එම්.එන්.එස්. විජේකෝන් - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

අතීතයට වඩා වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ කුල ක්‍රමය සාපේක්ෂ වශයෙන් ලිහිල් වූ ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබුවද තවමත් මිනිසාගේ විඥානයත් සමඟ මෙම කුල ක්‍රමය බැඳී පවතී. නමුත් අතීතයේ කුලයට බද්ධව පැවති වෘත්තීය අද වන විට විවිධ කරුණු තාරණ පදනම් කරගෙන වෙනසකට ලක් වී ඇත. නමුත් සමහර කුලවල එය ඔවුන්ටම ප්‍රවේශ වූ වෘත්තීයක් ලෙස බැඳී පවතී. කුඹල් කුලය හා බැඳී වෘත්තීය වෙනස් වීමට බලපාන ලද සාධක කවරේ ද? යන පර්යේෂණ ගැටලුවට අදාළව මෙම අධ්‍යයනය සිදු කර ඇත. පාරම්පරිකව කුඹල් කර්මාන්තයේ නිරත වන ප්‍රජාවක් ජීවත් වන පාලුගම ගම්මානය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය ලෙස ඇසුරු කරගෙනය. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා මිශ්‍ර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය භාවිත කරන ලද අතර ගුණාත්මක දත්ත හා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත රැස් කිරීමද සිදු කරන ලද හෙයින් ප්‍රධාන වශයෙන් සම්මුඛ සාකච්ඡා යටතේ එන සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමයත් සමීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ එන ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමයත් මෙන්ම නිරීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ එන සෘජු නිරීක්ෂණ ක්‍රමයත් ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීමට භාවිත කරන ලදී. නියැදිය තෝරා ගැනීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය යටතේ ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදු කිරීමට වඩාත් සුදුසු පුද්ගලයන් තෝරා ගැනීමක් සිදු කරනු ලැබූ අතර මෙහි දී ප්‍රධාන වශයෙන්ම අරමුණු සහගත නියැදි ක්‍රමය භාවිත කරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය යටතේ ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් 53 දෙනෙකුගේ ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක දත්ත මෙන්ම ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා යටතේ ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් 20 දෙනෙකුගෙන් දත්ත රැස් කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා මූලික වශයෙන් තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණ ක්‍රමයන් ආධ්‍යාත විශ්ලේෂණයත් භාවිතයට ගන්නා ලදී. කුඹල් කුලය ආශ්‍රිතව රැකියාව වෙනස් වීමට ආධිපාතික, සමාජ, දේශපාලනික හා ආර්ථික වශයෙන් ප්‍රබල බලපෑමක් සිදු වී ඇත.

සුමිති පද: කුලය, කුඹල් කර්මාන්තය, ආර්ථිකය, අධ්‍යාපනය, සමාජය

රැකියා නියුක්තියේ ස්වාභාවය සහ පුරුෂයන්ගේ සෞඛ්‍ය ගැටලු: ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් කර්මාන්තය ඇසුරින්

ආර්.පී.පී.ඒ.ඒ.එස්. විජේසිංහ - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

දේශීය වෙළඳපොළෙහි වැවිලි ආර්ථිකය සඳහා විශේෂ වටිනාකමක් පවතී. එම නිසා විශාල සේවා නියුක්තියක් පිරිසක් වැවිලි ආර්ථිකය වටා ඒකරාශී වී සිටී. වැවිලි ආර්ථිකයේ රබර් කර්මාන්තය සඳහා වැඩි වැදගත්කමක් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව රබර් නිෂ්පාදනය ගත් විට කෘත්‍රීම රබර් නිෂ්පාදනය සහ ස්වාභාවික රබර් නිෂ්පාදනය ලෙස අංශ දෙකක් පවතී. එහිදී බොහෝ පර්යේෂණ සිදු කර තිබෙන්නේ කෘත්‍රීම රබර් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය තුළ පුද්ගලයන්ට ඇති වන සෞඛ්‍ය ගැටලු සම්බන්ධයෙනි. ස්වාභාවික රබර් නිෂ්පාදනය තුළ පුරුෂයන් කේන්ද්‍ර කර ගෙන ඔවුන්ට එල්ල වන සෞඛ්‍ය ගැටලු සම්බන්ධයෙන් සිදු කර ඇති පර්යේෂණ විරලය. මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව සේවය කරන පුරුෂයන් මුහුණ දෙන සෞඛ්‍ය ගැටලු විමසීමයි. ඒ අනුව කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කැගල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටි පාරඹේ වත්ත රබර් කර්මාන්ත ශාලාවේ සේවය කරන පුරුෂ සේවකයින්ගෙන් 125 දෙනෙකු ක්‍රමවත් නියැදි ක්‍රමය යටතේ තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයනය මූලික ලෙස ප්‍රාථමික දත්ත පදනම් කර ගෙන සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයක් විය. ප්‍රාථමික දත්ත එකතු කිරීමේ ප්‍රධාන ක්‍රමවේදය ලෙස සමීක්ෂකයා විසින් පුරවනු ලබන ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයනයෙන් ලබා ගත් ප්‍රතිඵලවලින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වූයේ (74.4%)ක පිරිසක් රබර් කර්මාන්ත ශාලාව තුළ කිසියම් අනතුරකට භාජනය වී ඇති බවයි. ඉන් (36.8%)ක පිරිසක් කායික හෝ මානසික බලපෑමකට භාජනය වී ඇත. (17.6%)ක පිරිසක් කෘත්‍රීම අමුද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත අනතුරකට භාජනය වී ඇත. රැකියාවට පැමිණී පසු වැළඳුණු රෝග, රැකියාව නිසා ම වැළඳුණු රෝග බවට සේවකයන්ගෙන් (84.0%)ක ප්‍රමාණයක් ප්‍රකාශ කර ඇත. රැකියාවට පැමිණී පසු වැළඳුණු රෝග අතරින් (28.0%)ක ප්‍රමාණයක් සන්ධි ආශ්‍රිත රෝගය. රැකියාව නිසාම වැළඳුණු රෝග සඳහා රබර් කිරි කැපීමේ අංශය තුළ සේවය කරන පුද්ගලයන්ගෙන් (57%)ක ප්‍රමාණයක් ගොදුරු වී ඇත. ඒ අනුව රබර් කර්මාන්තය තුළ සේවය කරන බොහෝ දෙනෙකු බෝ නොවන රෝග සඳහා භාජනය වී ඇත. එබැවින් රබර් කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව සේවය කරන පුරුෂයන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය තඟා සිටුවීම සඳහා උපදේශන සේවා, වෛද්‍ය පරීක්ෂණ, පුද්ගලයන්ගේ සෞඛ්‍ය හැසිරීම තඟා සිටුවීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් රාජ්‍ය මට්ටමින් ස්ථාපිත කිරීමත්, පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු කර ගන්නා ආකාරය පිළිබඳවත් දැනුවත් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රමුඛ පද: සේවා නියුක්තියෙන්, වැවිලි ආර්ථිකය, කෘත්‍රීම රබර් නිෂ්පාදනය, ස්වාභාවික රබර් නිෂ්පාදනය

පොදු සේවයේ ලිංගික අතවර සිදුවීම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් (පොදු ප්‍රවාහන සේවාව ඇසුරින්)

ඩබ්.ඩී.අයි.පී. විජේසිංහ - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

පොදු සේවයේ තුළ කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනය ලොව පුරා බරපතල ගැටලුවකි. කාන්තාවන් තනතුරු ක්ෂේත්‍රයට පමණක් සීමා වූ ජීවිතවලින් ඔබ්බට ගමන් කරන විට කුලකර්ම අධිකාරිය සවිලතාව එක්තරා ආකාරයක අපගමනයකි. පොදු ප්‍රවාහන සේවාව තුළ කාන්තාවන් අතවරයට ලක්වීම සිදුවනේ කෙසේ ද යන්න මෙහිදී අධ්‍යයනය කරනු ලැබේ. මේ දී කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටි කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය වශයෙන් ගෙන අභිලාෂී නියැදි ක්‍රමය භාවිතයෙන් එදිනෙදා ගමනාගමන කටයුතු සඳහා පොදු ප්‍රවාහන සේවාව භාවිත කරන අවුරුදු 20 ඉක්මවූ කාන්තාවන් 15 දෙනෙකු නියැදියක් ලෙස තෝරා ගනු ලැබීය. මෙය ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් බැවින් දත්ත රැස් කිරීම කාලය සම්ප්‍රධි සාකච්ඡා ක්‍රමය යොදා ගනිමින් කාන්තාවගේ අත්දැකීම අර්ථකථනය කිරීමට සුදුසුකම් ලබාදෙන අතරම සමීක්ෂණ ක්‍රමයෙන් මූලික දත්ත රැස් කිරීම සිදු කර ඇත. මෙහිදී කාන්තාවන් පොදු ප්‍රවාහන සේවාව තුළ අතවරයට ලක්වන විවිධ ස්වරූප, කාන්තාවන් අතවර සිදුවන අවස්ථාවේදී ඒ සඳහා දක්වන ප්‍රතිචාර හා අතවර කරන පුද්ගලයන්ගේ හැසිරීම ආදී අංශ කෙරෙහි විශේෂ අවධානයට ලක් කරමින් අරමුණු ප්‍රකාශිත හඳුනාගත් තේමා මගින් විශ්ලේෂණය සිදු කර තිබේ. මේ අනුව මෙම අධ්‍යයනයෙන් කාන්තාවන් පොදු ප්‍රවාහන සේවාව තුළ ලිංගික අතවරයට ලක්වන ප්‍රධාන හේතූන් 09ක් හඳුනා ගත් අතරම කාන්තාවන්ට පොදු අවකාශය තුළ අතවර සිදුවීම සඳහා එම අවකාශයෙහි සැකැස්ම කොතෙක් දුරට බලපාන්නේද යන්න හඳුනා ගන්න ලදී. කාන්තාව එලෙස කාන්තාවන් පොදු අවකාශය තුළ අතවරයට ලක්වීම පුද්ගල හේතූන් වශයෙන්, සමාජ අනන්‍යතාවන් සාමාන්‍යව බලපෑම් කෙරේ. එම සෑම බලපෑමක්ම කාන්තාවන්ගේ අනන්‍යතා මත වෙනස්ව සිදුවන ආකාරය මෙම අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය විය. කෙසේ වෙතත් අවසාන වශයෙන් කාන්තාවන් පොදු සේවයේ තුළ ලිංගික අතවරයට ලක්වීම බහුතර කාන්තාවන්ගේ අනන්‍යතාවන්ට නිෂේධනාත්මක ලෙස බලපා තිබූ අතර ඉන් කිහිපදෙනෙකු සඳහා එය සාමාන්‍ය තත්වයක් විය. මේ ආකාරයෙන් පොදු අවකාශය තුළ කාන්තාවන් අතවරයට ලක්වීම සඳහා අධ්‍යයනයෙහි සැකැස්ම ද මූලිකවම බලපාන බව අනාවරණය විය.

සුමිති පදා: කාන්තාව, ලිංගික අතවර, පොදු අවකාශය, අනන්‍යතාව, පොදු ප්‍රවාහන සේවය

බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාර (බෝගම්බර බන්ධනාගාරය ඇසුරින්)

ඩබ්ලිව්.ඩී.එන්.ඩී. විතානගේ - සිංහල අධ්‍යයනාංශය

භාෂාව යනු භාෂක සමාජයක සාමාජිකයන් විසින් ඔවුනොවුන් අතරේ අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන ප්‍රබලතම උපකරණයකි. භාෂාවේ ප්‍රධාන කාර්ය ඒ සංස්කෘතියේ සහ උපසංස්කෘතියේ අරමුණු තීරණය කිරීම වේ. එය ඒ සාමාජිකයන්ගේ සම්මුතියෙන් ම නිර්මාණය වූවක් වන අතර, බන්ධනාගාර භාෂාව ද එපරිද්දෙන් ම නිර්මාණය වූවකි. "එය මන්ද්‍රව්‍ය, ලිංගිකත්වය සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය පදනම් කරගනිමින් නිර්මිත අපභාෂණයකි. එහි නොසරුප් වහර හෙවත් තහංචි භාෂණ ලක්ෂණ දක්නට ලැබෙන බවට" විදේශීය විද්වතුන් පවසයි. නමුත් මෙවන් පර්යේෂණයක් ලංකාවේ බන්ධනාගාර අලලා මෙතෙක් සිදුකර නොමැත. එම පර්යේෂණ හිඬුස සම්පූර්ණ කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ මුඛ්‍ය අරමුණයි. බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාරය සකස්වන්නේ කෙසේ ද? යන සමස්ත පර්යේෂණයෙන් කොටසක් පදනම් කරගනිමින් මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව ඉදිරිපත් කෙරෙයි. ඒ අනුව බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාරය නැමැති පරිමිත භාෂා ව්‍යවහාරය සකස් වීම කෙරෙහි මන්ද්‍රව්‍ය සහ ලිංගිකත්වය යන කරුණුවල බලපෑම කවරාකාරවේද? යන්න සොයා බැලෙයි. මෙහි දී අපභාෂණ, තහංචි, පරිමිත භාෂා යන සමාජවාග්විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත පදනම් කරගනිමින් පිරික්සන ලදී. ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක ක්‍රමවේදය උපයුක්ත වන අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් බෝගම්බර හෙවත් පල්ලෙකැලේ බන්ධනාගාරය යොදා ගැනිණි. අවුරුදු පහට වඩා වැඩි සිර දඬුවම් විඳින රැඳවියන් හතළිස්දෙනෙකු යොදාගත් මෙහි දී අතර එය ස්ත්‍රීන් විසිදෙනෙකුගෙන් සහ පුරුෂයින් විසිදෙනෙකුගෙන් යුත් නියැදියක් විය. ප්‍රධාන පර්යේෂණ ගැටලුව උදෙසා මන්ද්‍රව්‍ය, ලිංගිකත්වය සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය යන කරුණු පදනම් කරගෙන නොසරුප් වහර හෙවත් තහංචි (taboo), අපභාෂණ (slang) යන භාෂණ ලක්ෂණවල එකතුවෙන් බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාරය නිර්මාණය වන්නට ඇතැයි යන්න උපකල්පනය කෙරුණ ද මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව තුළ මන්ද්‍රව්‍ය සහ ලිංගිකත්වය පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු කරයි. ඒ ආශ්‍රයෙන් දත්ත එක්රැස් කිරීම සිදු කෙරුණු අතර, ඒ සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ ප්‍රශ්නාවලි යන විධික්‍රම භාවිත කරන ලදී. පර්යේෂිත කරුණු අනුව පැහැදිලි වනුයේ, බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාරය මන්ද්‍රව්‍ය සහ ලිංගිකත්වය පදනම් කරගනිමින් ගොඩනැගුණු නොසරුප් වහරක් වන බවයි. එය තහංචි සහ අපභාෂා යන ලක්ෂණවලින් සමන්විත වූ පරිමිත භාෂාවක් ලෙස ද හඳුනාගත හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: බන්ධනාගාර උපසංස්කෘතිය, පරිමිත භාෂා, අපභාෂණ, තහංචි වචන

පාලින්දනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයෑම් අවදානම් කලාප භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය ඇසුරින් හඳුනා ගැනීම

එම්.බී.එච්. සන්දීපනී - භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් දිස්ත්‍රික්ක අතරින් කඵතර දිස්ත්‍රික්කයේ පාලින්දනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයෑම් අවදානම් කලාප භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය ඇසුරින් හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණයි. මෙහි අතිරේක අරමුණු වූයේ නායයෑම් කෙරෙහි බලපාන මානව සහ භෞතික සාධකවල තීව්‍රතාව සහ ව්‍යාප්තිය භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය ඇසුරින් විමසා බැලීමයි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා Arcgis 10.1 මෘදුකාංගය යොදාගනු ලැබූ අතර ද්විතීයික දත්ත පමණක් විශ්ලේෂණයට භාජනය කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණයේදී ප්‍රධාන ක්‍රමවේදය වශයෙන් ජාතික ගොඩනැගිලි සහ පර්යේෂණ ආයතනය විසින් අනුගමනය කරනු ලබන නායයෑම් සාධකවලට බර තැබීමේ ක්‍රමවේදය යොදාගනු ලැබූ අතර වර්ෂාපතන සාධකය ද මෙම පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගත්තා ලදී. මෙහිදී slope tool ඇසුරින් බෑවුම් කෝණයන් LRM ආදර්ශකය මගින් භූවිෂමතා උච්චත්වයන් Lesh සහ Mogan යන පුද්ගලයන්ගේ ක්‍රමවේදය භාවිතයෙන් තුරුපණ ව්‍යාප්ති සිතියමද නිර්මාණය කරන ලදී. එසේම වර්ෂාපතන සහ ජලසන්නත්ව සිතියම් සකස් කිරීම සඳහා spline සහ line density යන මෙවලම් භාවිත කෙරිණ. මෙම අධ්‍යයනයේදී නායයෑම් කෙරෙහි බලපාන සාධක සහ ඒවා මගින් සිදු කරන බලපෑම් ප්‍රමාණ සඳහා ලබාදුන් ප්‍රතිශතාත්මක අගය පිළිවෙළින්, බෑවුම් කෝණය (25%), පාංශු ආවරණය (10%), භූවිෂමතා උච්චත්වය (10%), ජල සන්නත්වය (10%), වර්ෂාපතනය (5%), තුරුපණ (10%), භූමි පරිභෝගය (15%) සහ පාෂාණ ව්‍යාප්තිය(15%) ලෙස නිර්ණය කෙරිණ. අනතුරුව සිතියම් සිව්දස් ආකෘතියට අනුව නිර්මාණය කොට Raster calculator මගින් සකස් කරගත් සියලුම සිතියම් එකිනෙකට ප්‍රක්ෂිප්ත කරනු ලැබීය. මෙහිදී ලබාගත් අගයන් නැවත වර්ගීකරණයකට ලක්කොට ප්‍රදේශයේ නායයෑම් අවදානම් කලාප දක්වන සිතියම නිර්මාණය කරනු ලැබීය. මෙම ක්‍රමවේදයට අනුව ලබාගත් ප්‍රතිඵල වූයේ අගය 40 < නම් නායයෑම් අවදානම නොමැති කලාපය ලෙසත් අගය 40-55 නම් අවදානම අඩු කලාපය ලෙසත් අගය 55-75 නම් මධ්‍යස්ථ අවදානම් සහිත කලාපය ලෙසත් අගය 75 > නම් අවදානම වැඩි කලාපය ලෙසටත් හඳුනා ගැනීමයි. මෙසේ නිර්මාණය කරන ලද නායයෑම් අවදානම් කලාප පෙන්වුම් කරන සිතියමට අනුව අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ සමස්ත භූමියෙන් 39.55% ප්‍රමාණයක් නායයෑම් අවදානම් සහිත බවත් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ඊසාන සහ බටහිර කලාපය නායයෑම් අවදානමෙහි වැඩි ව්‍යාප්තියකින් යුක්ත බවත් පෙන්වුම් කෙරිණ. එම අවදානමට බලපාන ප්‍රමුඛ සාධකය ලෙස පෙන්වුම් කරන ලද්දේ ප්‍රදේශයේ භූමි පරිභෝගයයි.

ප්‍රමුඛ පද: නායයෑම්, අවදානම් කලාප, භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය, බර තැබීම

ශ්‍රී ලංකාවේ පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව: අරණායක සාමසර කන්ද නායයාම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය

එච්.ඒ.අයි.එස්. සමරසිංහ - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංගය

ස්වාභාවික ආපදා මිනිස් ජීවිතයේ අනුශාංගික අංගයක් බවට පරිවර්තනය වී ඇත. ගෝලීය පරිමණ්ඩලය තුළ සමකාලීන අවධිය වන විට ස්වාභාවික ආපදා ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන හෙයින් පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ බහුමානීය කතිකා නිර්මාණය වී පවතී. එම කතිකාවල කේන්ද්‍රීය සාධකය ලෙස බල දේශපාලනය හඳුනාගත හැකි අතර එය විවිධ ස්වරූප ඔස්සේ බලාත්මක වන ආකාරයද වැදගත් වේ. එසේ හෙයින් පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය හා බලය අතර පවතින සම්බන්ධතාව කෙබඳු ද? යන පර්යේෂණ ගැටලුවට අදාළව ස්වාධීන අධ්‍යයනය දියත් කරන ලදී. ඒ 2016 වර්ෂයේ සිදුවූ අරණායක සාමසර කන්ද නායයාම ප්‍රත්‍යක්ෂ අධ්‍යයනයක් වශයෙන් උපයුක්ත කර ගනිමිනි. මිශ්‍ර පර්යේෂණ ක්‍රමය හා ඊට අදාළ සෙසු ශිල්ප ක්‍රම උපයුක්ත කර ගනිමින් ස්වාධීන අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලද්දේ නායයාමෙන් විපතට පත් වූ පවුල් 55ක් නැවත පදිංචි කර ඇති නාරාගම්මත වසමට අනුයුක්තව ස්ථාපිත වසන්තගම ග්‍රාමයේය. දත්ත රැස් කිරීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය යටතේ එන සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමයත්, නිරීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ එන සාජු නිරීක්ෂණ ක්‍රමය හා සමීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ පර්යේෂක විසින් පුරවනු ලබන ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමයත් උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. සංගහණයම ආවරණය වන පරිදි ප්‍රශ්නාවලි පිරවීමෙන් අනතුරුව අරමුණු සහගත නියැදි ක්‍රමය භාවිත කරමින් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් 16 දෙනෙකු සම්මුඛ සාකච්ඡා සඳහා සහභාගී කරගත් අතර, රැස් කරන ලද දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා මූලික වශයෙන් තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණ ක්‍රමයත්, ආධ්‍යාන විශ්ලේෂණ ක්‍රමයත් භාවිත කරන ලදී. ඒ මගින් පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට අදාළව බල සම්බන්ධතාව ප්‍රධාන බල ව්‍යුහ ත්‍රිත්වයක් යටතේ හඳුනා ගන්නා ලදී. ඒ විධිමත් ආයතනික බලය යෙදවීම, බිම් මට්ටමේ සමාජ කණ්ඩායම්වල පවත්නා බල සම්බන්ධතා හා පක්ෂ දේශපාලන බල යාන්ත්‍රණය වශයෙනි. එමෙන්ම එම තේමා ත්‍රිත්වය යටතේ බල සම්බන්ධතාවල පවත්නා තවත් උපව්‍යුහයන් අනාවරණය වූ අතර, මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ බල සාධකය පුළුල් පරාසයක් තුළ විවිධ ස්වරූප යටතේ පැතිරී පවතින බවත් පැහැදිලි විය. මෙම ක්‍රියාවලිය ජාතික මට්ටමේ සහ පක්ෂ දේශපාලනයේ බලය යෙදවීම බිම් මට්ටමේ සමාජ කණ්ඩායම් කෙරෙහි බලපා ඇති ආකාරය මෙම අධ්‍යයනය මගින් අවධාරණය කරනු ලබයි. ඒ අනුව පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය හා බලසම්බන්ධතාව අතර ප්‍රතිජනනාත්මක සම්බන්ධතාවක් පවතින බව නිගමනය කළ හැකි වේ.

ප්‍රමුඛ පද: ස්වාභාවික ආපදා, පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණය, බල සම්බන්ධතාව

ශ්‍රී ලංකාවේ නවසුන මරණ හා පශ්චාත් නවසුන මරණ සඳහා බලපාන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ ආර්ථික සාධක (ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාවිද්‍යා හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය- 2016 ඇසුරින්)

කේ.ඩී.ආර්.එස්. සිරිවර්ධන - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ ළදරු මරණවල ආංශික වශයෙන් පවතින අසමතුලිත වූ මරණ ප්‍රවණතාවේ විශාලතම මූලික ගැටලුව කර ගනිමින් ළදරු මරණවලට හේතුවන සාධකවල බලපෑම කුමන ආකාරයෙන් වෙනස් වනවාද, එසේ වැඩි වශයෙන් බලපෑම් කරනුයේ කුමන සාධක ද යන ගැටලුකාරී තත්වයන්ට විසඳුම් සෙවීම තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ නවසුන හා පශ්චාත් නවසුන මරණ සඳහා බලපාන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ ආර්ථික සාධක අධ්‍යයනය පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වේ. උපඅරමුණු යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ නවසුන, පශ්චාත් නවසුන හා ළදරු මරණවල නිශ්චායක හා රටා හඳුනා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකාවේ නවසුන හා පශ්චාත් නවසුන මරණ සඳහා බලපාන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ ආර්ථික සාධක අධ්‍යයනය කිරීම සිදු වේ. අධ්‍යයනය ද්විතියික දත්ත මත පදනම් වන අතර 2016 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරන ලද පස්වැනි ප්‍රජාවිද්‍යා හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණයේ දත්ත මෙයට මූලික පදනම සපයයි. සමීක්ෂණයේදී නියැදිය ලෙස නිවාස ඒකක 28, 720ක් තෝරා ගෙන ඇත. එහිදී 27, 210ක් සාර්ථකව සම්පූර්ණ පරීක්ෂණයට භාජනය කරන අතර සුදුසුකම් ලත් කාන්තාවන් 18,500ක් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ උපනියැදිය වශයෙන් ප්‍රධාන නියැදිය මගින් ලබා ගන්නා නවසුන මරණ 60ක් සහ පශ්චාත් නවසුන මරණ 21ක් යොදා ගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ නවසුන, පශ්චාත් නවසුන හා ළදරු මරණ ප්‍රමිතිරීඛාවය අනුව සලකා බැලීමේදී පිරිමි දරුවන්ගේ මරණ ඉහළ වන අතර ආංශික තත්වය අනුව ග්‍රාමීය - නාගරික අංශ සලකා බැලීමේදී ග්‍රාමීය අංශය ඉහළ මරණ ප්‍රවණතාවක්ද ග්‍රාමීය - වතු අංශ සලකා බැලීමේ දී වතු අංශය ඉහළ මරණ ප්‍රවණතාවක්ද, නාගරික - වතු අංශ සලකා බැලීමේ දී වතු අංශය ඉහළ ප්‍රවණතාවක්ද ගෙන ඇත. 1987, 2006/07 හා 2016 ප්‍රජාවිද්‍යා හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණ දෙස බලන විට යම් පහළ යාමක් වර්තමානයේදී දක්නට ඇත. නවසුන හා පශ්චාත් නවසුන මරණ සඳහා බලපාන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ, ආර්ථික සාධක ලෙස දරුවාගේ ප්‍රමිතිරීඛාවය, උපතේ දී මවගේ වයස, පදිංචිය හා මවගේ අධ්‍යාපන තත්වය සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රතිශතයක් ලෙස බැලූ විට නවසුන හා පශ්චාත් නවසුන මරණ සඳහා ඉහත සාධක යම් බලපෑමක් සිදු කරන බවත්, එහිදී පිරිමි දරුවන් ගැහැණු දරුවන්ට සාපේක්ෂව මිය යන බවත්, උපතේ දී මවගේ වයස ඉහළ හා පහළ මට්ටම්වල පැවැතීමේදී එය දරුවා කෙරෙහි බලපෑම් කරන බවත්, පදිංචියේ ස්භාවය සමාජීය සහ ආර්ථික වශයෙන් දරුවාගේ මරණයට බලපාන බවත්, මවගේ අධ්‍යාපන මට්ටම හා දරුවාගේ මරණය අතර ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධතාවක් ඇති බවත් තහවුරු විය.

ප්‍රමුඛ පද: නවසුන මරණ, පශ්චාත් නවසුන මරණ, ළදරු මරණ

අගලවත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයාමේ අවදානමට ලක් වූ ප්‍රජාව නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ ආකල්ප: සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

එල්.කේ.ආර්. සෙවිවන්දි - සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

නායයාම යන ස්වාභාවික ආපදාව ලෝකය පුරාම පාහේ දක්නට ලැබෙන්නකි. මෙම පර්යේෂණයෙන් සිදු කරනු ලැබුවේ නායයාම අවදානමට ලක් වූ අගලවත්ත ප්‍රදේශයේ ප්‍රජාව නැවත පදිංචි කිරීමෙන් පසු ඒ සම්බන්ධයෙන් දක්වන ආකල්පවල ස්වභාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනයකි. නායයාම අවදානම හේතුවෙන් නැවත පදිංචි කළ ප්‍රජාව ඒ පිළිබඳව දක්වන ආකල්පවල ස්වභාවය කවරාකාරද? යන පර්යේෂණ ගැටලුව මත පදනම්ව පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. නායයාම අවදානමට ලක් වූ ප්‍රජාවක් නව ප්‍රදේශයකට විතැන් වීමත් සමඟ ඒ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් තුළ පවතින ආකල්ප පිළිබඳව සොයා බැලීම පර්යේෂණ අරමුණ විය. අගලවත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස යොදා ගැනුණි. සමස්ත සංගහනය 209කි. එම සමස්ත සංගහනයම නියෝජනය වන ලෙස පවුල් 21ක් නියදිය වශයෙන් යොදා ගනිමින් පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික යන දත්ත දෙවර්ගයම යොදා ගත් අතර ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීමේදී සමීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමයත්, සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමයත් යොදා ගනිමින් ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක යන දත්ත දෙවර්ගයම ඇසුරින් මිශ්‍ර පර්යේෂණ ක්‍රමයක් මෙහිදී යොදා ගන්නා ලදී. ප්‍රමාණාත්මක දත්ත රැස් කිරීමේදී නියැදි ක්‍රමය ලෙස සරල සසම්භාවී නියදි ක්‍රමයක් වන ලොතරැයි ක්‍රමය යොදා ගනු ලැබිණි. දත්ත විශ්ලේෂණයේදී ප්‍රමාණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා Microsoft Excel මෘදුකාංගය යොදා ගන්නා ලදී. ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා තේමා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය යොදා ගනිමින් ප්‍රධාන තේමා සහ තවත් උපතේමා කිහිපයක් ඔස්සේ දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී. මෙහිදී හඳුනා ගත් සොයාගැනීම් කිහිපයකි. නැවත පදිංචි කිරීමත් සමඟ ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික තත්වයේ වෙනසක් හඳුනා ගත හැකි විය. එනම් ගුණාත්මක මට්ටමක පවතින නිවාස හිමි වීම, වෘත්තීමය ස්වභාවය වෙනස් වීම, ආදායම තුළ වෙනසක් සිදුවූවත් එය ජීවන මට්ටමට ප්‍රමාණවත් වීම, ආර්ථික ශක්‍යතාව වෙනස් වූව ද එහි සම්පූර්ණ බිඳ වැටීමක් සිදු නොවීම හඳුනා ගත හැකි විය. නව ප්‍රදේශය තුළ හිමි වී ඇති පහසුකම් හා සේවා වන ප්‍රවාහන, අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය සහ විවිධ සේවාවලට ඇති ප්‍රවේශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රජාව තුළ පූර්ව ප්‍රදේශයට සාපේක්ෂව තෘප්තිමත් වූ සාධනීය ආකල්ප පවතී. පූර්ව ප්‍රදේශය දැඩි අවදානම් සහගත වූයෙන් අනෙක් සියල්ලටම වඩා ඔවුන් සිය ජීවිතය වැදගත් කොට සැලකීම විශේෂයෙන් හඳුනා ගත හැකි වූ අතර එනිසාම නව ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වීමට බහුතර ප්‍රජාවක් රැවිකත්වයක් දක්වති. එනිසා නායයාම අවදානම හේතුවෙන් සිදු කළ නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳව බහුතර ප්‍රජාව තෘප්තිමත් වන හෙයින් මෙම නැවත පදිංචි කිරීම ධනාත්මක වූවක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: ස්වාභාවික ආපදා, අවදානම, ආකල්ප, නැවත පදිංචි කිරීම

සිංහල බ්ලේල් ක්‍රමය හා අක්ෂර වින්‍යාසය: සමාජ මනෝවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

ආර්. හඳපාන්ගොඩ - සිංහල අධ්‍යයනාංශය

සිංහල බ්ලේල් ක්‍රමය මගින් සිංහල අක්ෂර වින්‍යාස සම්මුති නිරූපණය කිරීම සඳහා දරා ඇති ප්‍රයත්නවලදී ස්පර්ශීය ආකූලතාව (*tactual confusion*) දිරිගන්වන සුලු ඇතැම් ප්‍රවණතා නිර්මාණය වී ඇති බවත්, මෙබඳු ප්‍රවණතා දායක සීමිතතා සහිත සිංහල භාෂා ඉගෙනුම්ලාභීන්ගේ අක්ෂර වින්‍යාස නිරවද්‍යතාව කෙරෙහි නිෂේධනාත්මක බලපෑමක් සිදු කිරීමට සමත් වන බවත් මෑත කාලීන පර්යේෂණ මගින් අනාවරණය වේ. දායක සීමිතතා සහිත පුද්ගලයන් තුළ හානිපූරණමය වශයෙන් තියුණු වූ ස්පර්ශ සංවේදන පවතින බවට පැහැදිලි ලැබෙන පසුබිමක් තුළ උක්ත ප්‍රවණතා පිළිබඳ අනාවරණ සිදු වීමද සුවිශේෂ අවධානයට ලක් විය යුත්තකි (*Cattaneo and Vecchi*). එසේ ම සාහිත්‍යායික අනාවරණවලට අනුව බ්ලේල් සංකේත මගින් සිංහල අක්ෂර වින්‍යාස සම්මුති නිරූපණය කිරීම විෂයයෙහි දරා ඇති ප්‍රයත්නවලදී ප්‍රමුඛත්වය ගෙන ක්‍රියා කර ඇත්තේ දායක සීමිතතා රහිත පුද්ගලයන්ය. මෙම පසුබිම තුළ සිදුවූ මෙම අධ්‍යයනයේ අභිමතාර්ථය වූයේ සිංහල අක්ෂර වින්‍යාස සම්මුති බ්ලේල් සංකේත භාවිතයෙන් නිරූපණය කිරීමට දරා ඇති ප්‍රයත්න මගින් දායක සීමිතතා සහිත සිංහල භාෂා ඉගෙනුම්ලාභීන්ගේ අක්ෂර වින්‍යාස නිරවද්‍යතාව කෙරෙහි සිදුවී ඇති බලපෑම ගවේෂණය කිරීමය. සංවේදන හානිපූරණය (*sensory compensation*), අධිපති සංවේදනය (*dominant sense*), නොහැකියාව පිළිබඳ සමාජීය මොඩලය (*social model of disability*) හා මිනිස් දැනුම සහ බලය පිළිබඳ ෆිෂෙල් ෆුකෝගේ (*Michel Foucault*) න්‍යායාත්මක අනාවරණ යන න්‍යායික කරුණු මත පදනම්ව නිර්මිත සමාජ-මනෝවිද්‍යාත්මක න්‍යායාත්මක ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ මෙහෙයවුණු මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ සැලැස්මක් හා අක්ෂර වින්‍යාස පරීක්ෂණය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා යන දත්ත රැස් කිරීමේ විධික්‍රම භාවිත කෙරිණ. මෙම පර්යේෂණය සඳහා පහසු නියැදි ක්‍රමය උපයුක්ත කර ගැනුණු අතර පිළිවෙළින් දායක සීමිතතා සහිත හා රහිත සිංහල භාෂාව හදාරන කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලීය විද්‍යාර්ථීන් 19 දෙනෙකු බැගින් වන පරීක්ෂණ කණ්ඩායමකින් හා සැසඳුම් කණ්ඩායමකින් නියැදිය සමන්විත විය. සිංහල බ්ලේල් ක්‍රමයේ නිර්මාණ පසුබිම තුළ පවතින දායක ආධිපත්‍යය (*visual dominance*) බ්ලේල් සංකේත මගින් නිරූපිත සිංහල අක්ෂර වින්‍යාස සම්මුති ප්‍රායෝගික ව භාවිත වන අක්ෂර වින්‍යාස පරිස්ථිතියක් තුළ දායක සීමිතතා සහිත සිංහල භාෂා ඉගෙනුම්ලාභීන් 'නොහැකි' (*disabled*) පුද්ගලයන් බවට පත් කිරීම සඳහා පිරිසිදු දායකත්වයක් ලබා දෙන බව අධ්‍යයන ප්‍රතිඵල මගින් අනාවරිත ය.

ප්‍රමුඛ පද: සිංහල බ්ලේල් ක්‍රමය, අක්ෂර වින්‍යාස නිරවද්‍යතාව, සමාජ-මනෝවිද්‍යාව, දායක ආධිපත්‍යය, ස්පර්ශීය ආකූලතාව

නූතන පවුල් ගැටලු නිරාකරණයෙහිලා බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල උපයෝගීතාව

එන්. ඒ. කේ. හර්ෂනී - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

නූතන පවුල් ජීවිතයේ උද්ගත වී ඇති ගැටලු පුළුල් සන්දර්භයකින් යුතුව සමාජයේ සාකච්ඡාවට ලක්වී ඇති මාතෘකාවකි. පවුල පිළිබඳ සංකල්පය එදා සමාජයේ සහ අද සමාජයේ විචලනය වී නැති නමුත් එහි උද්ගතවන ගැටලුවල වර්ධනයක් විද්‍යමාන වේ. එවැනි පසුබිමක පවුල් ගැටලු නිරාකරණය පිණිස නූතන බටහිර උපදේශනය සහ මනෝ විකිත්සාව පදනම් කරගත් විවිධ ප්‍රවේශ ක්‍රියාත්මක වුවද එම ගැටලුවල ඌණතාවක් සිදුවනවා වෙනුවට වර්ධනයක් විද්‍යමාන වේ. එබැවින් එයට බලපාන හේතු සාධක අධ්‍යයනය කර ඒ සඳහා සාර්ථක පිළියම් ඉදිරිපත් කිරීම කාලීන සමාජ අවශ්‍යතාවකි. සාර්ථක පවුල් ජීවිතයක් ගත කිරීමට අවශ්‍ය මඟපෙන්වීම ක්‍රි. පූ. 06වන සියවසේ විසූ බුදුන්වහන්සේ ද ඉදිරිපත් කර තිබේ. එහෙයින් නූතන පවුල් ගැටලු නිරාකරණයට බුදුදහමේ ඉගැන්වීම් අදාළ කරගත හැකිද යන්න ගැටලුව ලෙස ගෙන, නූතන පවුල් ගැටලු නිරාකරණයට බුදුදහමින් මඟපෙන්වීම මෙහි අරමුණයි. නූතන ලෝකයේ පවතින විවිධ දර්ශන උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ ඉදිරිපත් වී ඇති විසඳුම් අඛිබවා බුදුදහමේ ඒ සඳහා අදාළ කරගත හැකි වඩාත් ප්‍රායෝගික විසඳුම් සාකච්ඡාවට ලක් වී ඇත. ගුණාත්මක දත්ත පදනම් කරගත් මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙස ත්‍රිපිටකය භාවිත කළ අතර ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙස ඉංග්‍රීසි සහ සිංහල ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ, සඟරා සහ පුවත්පත්පත් වාර්තා පරිශීලනය කෙරිණි. ස්වාමි-භාර්යා, දෙමාපිය-දූ දරු යුතුකම් හා වගකීම් වෙන් වෙන් ව විග්‍රහ කරමින්, සිය පවුල වෙනුවෙන් තම දායකත්වය කායික, මානසික හා වාචසික වශයෙන් කෙසේ දක්විය යුතු දැයි බුදුසමයෙහි මනාව විග්‍රහ කර ඇත. එහෙයින් කාලනේදයකින් තොර ව පවුල් ගැටලු නිරාකරණයට අදාළ වඩාත් ප්‍රායෝගික ඉගැන්වීම් බුදුදහමේ අන්තර්ගත වන බවත් ඒවා නූතන සමාජ, ආර්ථික පසුබිමක් සහිත පවුල් ජීවිතවල ගැටලු නිරාකරණයට උපයුක්ත කර ගත හැකි බවත් මෙම ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණයෙන් අනාවරණය විය.

ප්‍රමුඛ පද: පවුල් ගැටලු, උපදේශනය, මනෝ විකිත්සාව

ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරික බුද්ධාගම විෂයයෙහි බෞද්ධ පූජා චාරිත්‍රවල උපයෝගීතාව

එච්.ජී.ජී. හර්ෂිකා - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

බෞද්ධ සමාජයෙහි පවතින පූජා චාරිත්‍ර පිළිබඳව ඇතැම් අයෙකුගේ විනත්නය විහිදී ඇත්තේ එය නිරර්ථක ක්‍රියාවක් ලෙසිනි. එය බුදුසමයට හා බෞද්ධ දර්ශනයට ඉතා කාලිදායක පැවැත්මක් බව ඇතැමුන්ගේ විශ්වාසයයි. එසේවුවත් පූජා චාරිත්‍ර බෞද්ධ සමාජයේ ප්‍රබල භූමිකාවක් ඉටු කරමින් පවතී. මෙම පසුබිම පාදක කර ගනිමින්, ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරික බුද්ධාගමෙහි පූජා චාරිත්‍රවල පැවැත්ම වඩාත් ප්‍රබල අයුරින් සමාජයෙහි ස්ථාවරව පවතින්නේ ඇයි? යන ගැටලුවට විසඳුම් සෙවීම, මෙම පර්යේෂණයෙන් සිදු කෙරිණි. මෙම පර්යේෂණයෙහි මූලික අරමුණ වූයේ පූජා චාරිත්‍ර හා සමාජානුයෝජනය අතර පවතින සම්බන්ධතාව හඳුනා ගැනීමයි. මෙම පර්යේෂණය, කාර්යාල හා දත්ත නිවැරදිව ලබා ගැනීමේ අරමුණින් ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය අනුව සිදු කරන ලදී. මෙහිදී ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් ත්‍රිපිටකය, මහාවංසය වැනි ග්‍රන්ථ භාවිත කරනු ලැබූ අතර, විද්වත් පර්යේෂණයන්ද සඟරා ආශ්‍රිත ලිපිද අන්තර්ජාලයද ද්විතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන් ගනු ලැබීය. ඒ අනුව මුල් බුදුසමය සහ ව්‍යවහාරික බුද්ධාගම අතර පවතින මූලික වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීමෙන් ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරික බුද්ධාගමෙහි විද්‍යාමාන පූජා චාරිත්‍රවල වර්ධනීය ස්වභාවය හඳුනා ගන්නා ලදී. පූජා චාරිත්‍ර හා සමාජානුයෝජනය අතර පවතින සම්බන්ධතාව හඳුනා ගත් අතර සමාජානුයෝජන කාර්යයක් වශයෙන් ආගමෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා පූජා චාරිත්‍රවල බලපෑම ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ සමාජය ඇසුරින් නිරූපණය කරන ලදී. ඒ අනුව පූජා චාරිත්‍ර හා බැඳී පවතින සෑම ක්‍රියාවලියක්ම සමාජයීය වශයෙන් පුද්ගලයා වෙත බලපෑම් කරන ආකාරය හඳුනාගත හැකිය. එහිදී විනය ගරුකත්වය හා සමාජ පාලනයට පුද්ගල සමාජ අන්තර්සම්බන්ධතාව තොඩනැගීමට පුද්ගල පෞරුෂත්වය හා චරිත සංවර්ධනයට සහ ජීවන රටා දිශාගත කිරීමට පූජා චාරිත්‍ර ඉවහල් වන ආකාරය මූලික වශයෙන් හඳුනාගත හැකි විය. ඒ අනුව යටෝක්ත කරුණු පදනම් කර ගනිමින් පූජා චාරිත්‍රවල දක්නට ලැබෙන සමාජයීය කෘත්‍යය, ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරික බුද්ධාගමෙහි පූජා චාරිත්‍රවල පැවැත්ම වඩාත් ස්ථාවරත්වයට පත් කිරීමට ඉවහල් වූ බව නිගමනය කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: මුල් බුදුසමය, ව්‍යවහාරික බුද්ධාගම, පූජා චාරිත්‍ර, සමාජානුයෝජනය, සමාජයීය කෘත්‍යය

ආයු අපේක්ෂාව උච්ඡාවචනය වීම කෙරෙහි බෞද්ධ ආචාරධර්ම මත

ගොඩනැගුණු සෞඛ්‍යයෙන් වන බලපෑම

එම්.ජී.කේ. හසිනි - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් ආයු ලැබීමට යන්ත්‍ර, මන්ත්‍ර, ගුරුකම් සිදු කරන අතරම දීර්ඝායුෂ පැතීම උසස් මානුෂීය ගුණාංගයක් ලෙස සැලකිණි. එම පසුබිම පදනම් කර ගෙන බෞද්ධ ආචාරධර්ම මත ගොඩනැගුණු සෞඛ්‍යමය දියුණුව වර්තමානයේ ආයු අපේක්ෂාවෙහි වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළද ප්‍රමිතිරීමය වශයෙන් ස්ත්‍රීන්ට සාපේක්ෂව පුරුෂ ආයු අපේක්ෂාවේ අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන්නේ මන්ද? යන ගැටලුවට විසඳුම් සෙවීම මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රමුඛ අරමුණ ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. එයට සමගාමීව, ආයු අපේක්ෂාව කාලීනව උච්ඡාවචනය වී ඇති ආකාරය, සෞඛ්‍ය හා පුද්ගල ආචාරධර්ම අතර පවත්නා සම්බන්ධය, ප්‍රමිතිරි ආයු අපේක්ෂාවේ පහළ යාම හා බෞද්ධ ආචාරධර්මවල බලපෑම මෙන්ම ආයු අපේක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් අනාගතයෙහි හඳුනා ගත හැකි නව ප්‍රවණතා හා අභියෝග යනාදිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරිණි. තවද ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක, සමාජවිද්‍යාත්මක, වෛද්‍යවිද්‍යාත්මක මෙන්ම ආයුර්වේදය යන විෂය සන්දර්භ ඔස්සේ පර්යේෂණයේ වැදගත්කම හඳුනා ගත හැකිය. පුද්ගල ආයු අපේක්ෂාව කෙරෙහි බලපෑම් කරන සමාජීය හා මානසික සාධක බෞද්ධ දෘෂ්ටිකෝණයෙන් විමර්ශනය කිරීම පර්යේෂණයෙන් සිදුකෙරිණි. ඒ අනුව ආයු අපේක්ෂාවේ විචල්‍යයන්, නව ප්‍රවණතා, අනාගත අභියෝග ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් අධ්‍යයනයට බඳුන් කර ඇති හෙයින් පර්යේෂණය කාලීන වැදගත්කමක් ගනු ලැබීය. ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේද අනුව සිදු කරන ලද මෙම පර්යේෂණයෙහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන්ද විද්වත් පර්යේෂණයන්, සඟරා ආශ්‍රිත ලිපි, සංගණන වාර්තා මෙන්ම විද්වත් සාකච්ඡා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන් ගනු ලැබීය. මෙහි දී ප්‍රමිතිරීමය ආයු අපේක්ෂාව ස්ත්‍රීන්ට සාපේක්ෂව පුරුෂ ආයු අපේක්ෂාව අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරනු ලබන්නේ බෞද්ධ ආචාරධර්ම මත ගොඩනැගුණු පුද්ගල සෞඛ්‍යයෙහි පැවති පරිහානිකර තත්වයක් වශයෙන් දැක්වීම පර්යේෂණයේ කේන්ද්‍රීය තර්කය ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. යථෝක්ත කරුණු මත පදනම්ව පුද්ගල වර්ගයා ධර්මවල වෙනස්වීම සෞඛ්‍යය විෂයෙහි බලපෑම් කරන බවත් සෞඛ්‍යමය පරිහානිය පුද්ගලයාගේ ආයු සංස්ථාව පරිහානිය විෂයෙහිද සෘජු බලපෑමක් සිදු කර ඇති බවත් පැහැදිලි වේ. මේ ආකාරයට සෞඛ්‍යමය පරිහානිය අවම කර ගැනීමට බෞද්ධ ආචාර ධර්ම පුද්ගලයා තුළ වර්ධනය කළ යුතු අතර එය පුද්ගලයාගේ ආයු අපේක්ෂාව ඉහළ අගයක් ගැනීම විෂයෙහි ඉවහල් වන බව නිගමනය කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: ප්‍රමිතිරි, ආයු අපේක්ෂාව, ආචාරධර්ම, සෞඛ්‍ය, කාලීන උච්ඡාවචනය

පුරුෂ සමරිසි පුද්ගලයින්ගේ ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය ගැටලු

එච්.ඒ.එල්.ආර්. හෙට්ටිආරච්චි - ප්‍රජාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

පුරුෂ සමරිසි පුද්ගලයන්ගේ ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය ගැටලු පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. ඒ සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් 100ක නියැදියක් අරමුණගත නියැදි ක්‍රමය ඔස්සේ තෝරා ගනිමින්, ප්‍රශ්නවලි මාර්ගයෙන් දත්ත රැස් කර තේරා ලදී. නියැදියේ වයස් ව්‍යාප්තිය 15ත් 44ත් අතර වේ. සමස්තයක් වශයෙන් සලකා බලන විට මෙම නියැදියට අදාළ ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් මුහුණ දෙන සමාජ ආර්ථික ගැටලු අවම මට්ටමක පවතී. යම් ප්‍රතිශතයක් ගැටලුවලට මුහුණ පාන බවට ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති නම්, ඒ ඔවුන්ගේ බාහිර ස්වරූපයේ වෙනස්කම්, කතා විලාසය හා ගමන් විලාසය වෙනස් වීම වැනි හේතු සාධක නිසාය. මෙම ප්‍රතිචාරකයන් අතරින් 99% හා 96% ප්‍රතිශතයක් එච්.අයි.වී/ඒඩ්ස් සහ ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදනයන් පිළිබඳව කවර දිනක හෝ අසා ඇත. එම පිරිසෙන් 87% ලිංගාශ්‍රිත ආසාදිත තත්ව සඳහා වන රුධිර පරීක්ෂණයකට හෝ වෛද්‍ය පරීක්ෂණයකට යොමු වී ඇත. ලිංගික සම්බන්ධතාවන් පිළිබඳ විමසීමේ දී නියැදියෙන් 98% කිසියම් දිනක හෝ ලිංගිකව හැසිරී ඇත. බහුතර ප්‍රතිශතයක් (69%) ලිංගිකව හැසිරී ඇත්තේ පුරුෂයකු සමඟ වේ. තම සම්බන්ධතාවල දී එච්.අයි.වී/ඒඩ්ස් හා ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදනවලින් ආරක්ෂා වීම පිළිබඳව 98% අවධානය යොමු කරන අතර, 88% කොන්ඩම් භාවිතය සඳහා යොමු වී තිබේ. පුරුෂ සමරිසිභාවය හා බැඳී ප්‍රධානතම අභියෝගය, එච්.අයි.වී/ඒඩ්ස් අවදානම බව සාහිත්‍ය අධ්‍යයනයේදී හඳුනා ගන්නා ලදී. නමුත් මෙම පර්යේෂණයට අදාළව එකී අවදානම් සහගත තත්වය පිළිබඳව විමසීමේදී වටහා ගත හැකි වන්නේ, මෙම ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් වඩා යහපත් සෞඛ්‍ය හා සමාජ යහ පැවැත්මක් උදෙසා කැප වී කටයුතු කරන බවයි. එයට හේතුව වන්නේ ඔවුන් එච්.අයි.වී/ඒඩ්ස් අවදානම අවම කිරීමේ අරමුණින් සමරිසි පුද්ගල කණ්ඩායම් පිහිටුවා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, උපදේශන සේවා හා වෛද්‍ය පරීක්ෂණ වෙත යොමු කිරීම වැනි විශාල කාර්යයක් සිදු කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් හා සම්බන්ධව කටයුතු කරනු ලැබීමයි. විශ්ලේෂණයෙන් එළඹගත් නිගමනවලට අනුව සමරිසි ප්‍රජාවේ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍යයෙන් කෙටි වීඩියෝ පට බෙදා හැරීම, වැඩිමුළු හා සායන පැවැත්වීම සඳහා වෛද්‍යවරුන්ගේ සහය සම්බන්ධීකරණය කිරීම, සමරිසි ප්‍රජාව තුළ මිතුරු කණ්ඩායම් පවත්වා ගැනීමට අවකාශ සැලසීම හා සැබෑ ලෙසම මෙවැනි සබඳතාවන්ගේ බලපෑම විමර්ශනය කිරීමට පර්යේෂකයන්ගේ අවධානය යොමු කිරීම වැනි යෝජනා ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: පුරුෂ සමලිංගික, ලිංගික සෞඛ්‍යය

නීල ආර්ථිකය හා ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ භූ-ආර්ථිකමය විශ්ලේෂණය

ආර්. හේරත් - භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

වර්තමාන 21 වන සියවසේ රාජ්‍ය රැසක් තම අභිලාෂ තෘප්ත කර ගැනීමේ තරගයක නිරත වෙයි. ඒ අතරින් ආර්ථික අභිලාෂ ප්‍රධාන තැනක් දරයි. එවැනි පසුබිමක වර්තමාන ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයේ වැඩිම ආදායමක් ලැබෙන ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස සාගරය සම්බන්ධ කර ගත් ආර්ථිකය දැක්විය හැකිය. එය වර්තමානයේ සාගර සම්පත් තිරසර ලෙස භාවිත කිරීම යන මැයෙන් නීල ආර්ථිකය ලෙස හඳුන්වයි. වර්තමාන ගෝලීයකරණ ලෝකය තුළ කැපී පෙනෙන ආර්ථික හා භූගෝලීය සංධිස්ථානයක පිහිටා තිබෙන ශ්‍රී ලංකාව භූ මූලෝපායික හා භූ-ආර්ථිකමය කේන්ද්‍රස්ථානයක්ද උසුලනු ලබයි. මෙකී සාධනීය ප්‍රවේශය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ නීල ආර්ථික සංකල්පය විශ්ලේෂණය කිරීම කාලෝචිතය. එමෙන්ම නීල ආර්ථික සංකල්පය හඳුනා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකාවේ භූ-ආර්ථිකමය වැදගත්කම අධ්‍යයනය, නීල ආර්ථිකය සමබන්ධ ලංකාවේ වර්තමාන ක්‍රියාකාරිත්වය හඳුනා ගැනීම මෙන්ම ඒ මගින් ලංකාවට පවතින අවස්ථා හඳුනා ගැනීමත්, නීල ආර්ථිකය ලංකාව තුළ වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය ව්‍යවස්ථා අධ්‍යයනයට ලක් කිරීමත් වැදගත්ය. උක්ත පර්යේෂණ ගැටලු සාධනය කර ගැනීමේ දී ඒ සඳහා දත්ත රැස් කිරීමට ද්විතියික දත්ත හා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත භාවිත කෙරෙන අතර ඒ මගින් පර්යේෂණයට අවශ්‍ය වන සංඛ්‍යාත්මක හා ප්‍රජා විද්‍යාත්මක දත්ත රැස් කර ගත හැකි වේ. තවද පර්යේෂණයේ විශ්ලේෂණාත්මක කාර්ය සඳහා SWOT විශ්ලේෂණ විධික්‍රමය භාවිත කරමින් පර්යේෂණයේ නිගමනයට පිටිවහල් වන ශක්තීන්, දුර්වලතා, අවස්ථා හා තර්ජන හඳුනා ගනු ලබයි. භූ-ආර්ථිකමය වශයෙන් කේන්ද්‍රස්ථානයක පිහිටි ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව නීල ආර්ථිකමය විශ්ලේෂණයට අදාළ වන දත්ත විමර්ශනය කරන විට එයින් ජනිත වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව භූ-ආර්ථිකමය කේන්ද්‍රස්ථානයක පිහිටා තිබීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවට සාධනීය හා නිශේධනීය බලපෑම් රැසක් එල්ල වන බවයි. නමුත් එකී ද්විතියික බලපෑම් අතරින් සාධනීය බලපෑමක් ලෙස නීල ආර්ථිකය හඳුනා ගත් විට එය ශ්‍රී ලංකාවට ජාත්‍යන්තර මෙන්ම දේශීය වශයෙන්ද අවස්ථා නිර්මාණය කරන්නක් බව පෙනී යයි. කෙසේ නමුත් මෙම පර්යේෂණයෙන් උකහා ගනු ලබන දත්ත මගින් පෙනී යන ලද ප්‍රධාන කරුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ නීල ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රබල ගැටලු පවතින බවයි. ඒ අතරින් සාගර සම්පත් තිරසර අන්දමින් භාවිත නොකිරීම ප්‍රධාන තැනක් උසුලයි. මෙකී පසුබිම තුළ ශ්‍රී ලංකාව නීල ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය වර්ධනය කර ගනිමින් භූ-ආර්ථිකමය වටිනාකමද ප්‍රයෝජනයට ගත යුතු ය. ඒ සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්ෂේත්‍ර ලෙස පාලන අංශය, විද්‍යාත්මක අංශය හා ආර්ථික අංශය හඳුනාගත හැකිය. නිවැරදි අන්දමින් ශ්‍රී ලංකාව මෙකී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කළහොත් ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ලංකාවට තම භූමිකාවද සාපේක්ෂ ලෙස වර්ධනය කර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: නීල ආර්ථිකය, භූ-ආර්ථිකය, භූ-දේශපාලනය, භූ මූලෝපායික පිහිටීම

දශ වස්තුව පිළිබඳ පැරණි ථේරවාදී මතය සහ එහි නූතන භාවිතය

ඩබ්ලිව්. ඩී. එස්. ෆොන්සේකා - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

මෙම පර්යේෂණයෙන් වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් ඉදිරිපත් කළ දශ වස්තුව අකැප යැයි බැහැර කිරීම හා එහි ඇතුළත් ඇතැම් පිළිවෙත් නූතන භික්ෂු සමාජයේදී අනුගමනය කරන්නේදැයි යන්න පිළිබඳව විමසනු ලැබිණි. දෙවන ධර්ම සංගායනාවට මූලික පසුබිමක් ඇති කළ දශ වස්තුව මුල් කාලීන ථේරවාදී භික්ෂූන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළද එම දශ වස්තුවේ ඇතුළත් ඇතැම් කොටස් වර්තමාන ථේරවාදී භික්ෂූන් වහන්සේලා අනුගමනය කිරීමට පෙළඹී සිටින්නේ මක් නිසාද යන්න මෙහි කේන්ද්‍රීය ගැටලුව ලෙස යොදා ගන්නා ලදී. මුල් කාලීන ථේරවාදී භික්ෂූන් විසින් ප්‍රතික්ෂේපිත දශ වස්තුව වත්මන් සංඝ සමාජය අනුගමනය කිරීමට බල පෑ හේතු විමසීම පර්යේෂණයෙහි ප්‍රධාන අරමුණ විය. බුදුන් වහන්සේ ජීවමානව සිටි අවදියේදී භික්ෂු සමාජය තුළ දශ වස්තුව කැප වශයෙන් ගෙන යාමට කිරීම් පැවතියේද යන්න විමසීම මෙහි තවත් අරමුණක් විය. පර්යේෂණය සිදු කිරීමේදී ගුණාත්මක ක්‍රමවේදය භාවිත කළ අතර එහිදී සම්මුඛ සාකච්ඡා ප්‍රධාන වශයෙන් යොදා ගැනුණි. ප්‍රාථමික හා ද්විතීය මූලාශ්‍රය මගින් සොයාගත් තොරතුරුද උපයෝගී කරගන්නා ලදී. සම්මුඛ සාකච්ඡා සඳහා ඉංගිරිය හා දෙණියාය යන ප්‍රදේශවලින් ආරණ්‍යවාසී භික්ෂූන් වහන්සේලා සය නමක් සහ කඵතර ප්‍රදේශයෙන් ග්‍රාමවාසී භික්ෂූන් වහන්සේලා සය නමක් තෝරා ගන්නා ලදහ. මෙම පර්යේෂණයේ දී මුල් කාලීන භික්ෂූන් බුදුසසුනේ විරස්ථිතිය උදෙසා දශ වස්තුව ප්‍රතික්ෂේප කළද සමාජීය පරිවර්තන සමග බුදුසසුන වෙනස් වීම හේතුවෙන් නූතන භික්ෂූන් දශ වස්තුව අනුගමනය කිරීමට තීරණයකින් පෙළඹී තිබේ යන උපන්‍යාසය භාවිතා කෙරිණි. පර්යේෂණය අවසානයේදී මෙම උපන්‍යාසය තහවුරු විය. ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේලා දශ වස්තුවේ ඇතුළත් ඇතැම් පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම වර්තමාන සමාජයට අනුකූලව සිදුවන බවත් එසේ කිරීම භික්ෂු සමාජයේ ඉදිරි පැවැත්මටද පිටිවහලක් වන බවත් පැවසූහ. ඇතැම්කුගේ මතය වූයේ දශ වස්තුව අනුගමනය කිරීම භික්ෂුවකට නුසුදුසු බවයි. එයින් ශාසනය දියුණුවට නොව පරිහානියට පත් වන බවයි. සමාජ වෙනස් වීම ඔස්සේ වර්තමාන භික්ෂූන් වහන්සේලා දශ වස්තුව අනුගමනය කිරීමට යොමුව සිටින බවත් එසේ කිරීමෙන් හෝ නොකිරීමෙන්ද භික්ෂු ශාසනයට බලපෑමක් සිදුවන බවත් ඒ අනුව පැහැදිලි වේ.

සුමුඛ පද: දශ වස්තුව, ථේරවාදය, ශාසනික විරස්ථිතිය

முஸ்லிம் ஸ்பெயின் பாரம்பரியக் கட்டடக்கலைசார் அம்சங்கள் - ஒரு சிறப்புப்

பார்வை

எம். சப்ராஸ், எப். மபாலா - இஸ்லாமிய நாகரிக மற்றும் அரபுப் பிரிவு

ஸ்பெயினில் முஸ்லிம்களின் ஆட்சி வீழ்ச்சியடைந்ததைத் தொடர்ந்து திட்டமிடப்பட்டு மறைக்கப்பட்டும், அழிக்கப்பட்டும் வருகின்ற கட்டடக்கலையம்சங்களைப் பாதுகாக்க வேண்டியது காலத்தின் தேவையாகும். எதிர்காலத்தில் இக்கட்டடக்கலை அம்சங்கள் அறிமுகமில்லாத நிலையை அடைவது ஸ்பெயின் முஸ்லிம் வரலாறு மறைக்கப்படுவதற்கு உறுதுணையாக அமையும். முஸ்லிம் ஸ்பெயினின் கட்டடக்கலையம்சங்களை இனங்கண்டு அவற்றினை ஆவணப்படுத்துவதே இவ்வாய்வின் பிரதான இலக்காகும். ஸ்பெயினின் கட்டடக்கலை அம்சங்களை இனங்காண்பதற்காக புத்தகங்கள், ஆய்வுக் கட்டுரைகள், சஞ்சிகைகள் மற்றும் இணையதளப் பதிவுகள், ஆக்கங்கள் ஆகியவற்றின் தரவுகள் ஒன்று திரட்டிப் பகுப்பாய்வு செய்து சிதைவடையும் கட்டடக்கலையம்சங்கள் ஒரு தொகுப்பாக முன்வைக்கப்படுகின்றன. ஸ்பெயினில் முதலாம் அப்தூர் ரஹ்மானின் காலத்தில் கட்டடக்கலைக்கு அத்திவாரமிடப்பட்டது. குர்தூபா நகரைச் சுற்றி மதில் சுவரினை எழுப்புதல், மலைப் பிரதேசத்திலிருந்து நீரினை தாழ்ப் பிரதேசத்திற்கு கொண்டுவரும் முகமாக கால்வாயொன்றை நிர்மாணித்தல், 'முன்யத் அல் றுஸ்பா' எனும் மாளிகையினை நிர்மாணித்தல் போன்ற கட்டடக்கலையம்சங்கள் சிறப்பிடம் பெறுகின்றன. குர்தூபா நகரின் மஸ்ஜித் அல்ஜாமிஆ, கிரனாடா நகரின் அல் ஹம்ரா என்பன ஸ்பெயினின் கட்டடக்கலையின் சிறப்பான அடையாளங்களாகும். கட்டடக்கலை அம்சங்களில் பல தரப்பட்ட சுவாரசியமான, ரசிக்கத்தக்க, புதுமையான அம்சங்கள் படிப்படியாக வளர்ச்சி அடைந்து இருப்பதை கட்டடக்கலை அம்சங்களான பள்ளிவாசல், கோட்டை, அரண்மனை, குளியலறைகள், நீர்த்தடாகங்கள், வீட்டுக்கலை அலங்காரங்கள் என்பன பறைசாற்றுக்கின்றன. இஸ்லாத்திற்கு முற்பட்ட கட்டடக்கலை அம்சங்களில் கூரை அமைப்புக்கள், படிக்கட்டுக்கள், தூண்கள், அலங்கார மேசைகள், மன்னர் மற்றும் கவர்னர்களுக்கான ஆசனங்கள் மற்றும் தங்குமிடங்கள் போன்றன கலையம்சம் பொருந்தியவைகளாக அமைக்கப்பட்டிருந்தன. எனினும், ஸ்பெயின் தற்காலத்தில் அதன் தனித்துவத்தினை இழந்து வருகிறது. வரலாறுகள் மாற்றியமைக்கப்படுகின்றன. கண்டுபிடிப்புகளும் கலைசார் அம்சங்களும் ஐரோப்பிய நாகரிகம் எனும் தொனியில் அழிக்கப்பட்டு வருகின்றன. ஸ்பெயின் முஸ்லிம்களின் கட்டடக்கலை அம்சங்களையும், கண்டுபிடிப்புகளையும் பாதுகாப்பதன் மூலம் ஒரு தேசத்தின் வரலாறும் அதன் பூர்வீகக் குடிகள் பற்றிய ஆவணமும் பாதுகாக்கப்படும் என்ற சிந்தனையை சமகால உலகிற்கு முன்வைப்பது காலத்தின் தேவையாகும்.

திறவுச் சொற்கள்: அல் ஹம்ரா, கிரனாடா, குர்தூபா, ஸ்பெயின்

Estimating the services sector impact on economic growth: an econometric investigation for Sri Lanka

M.S.F. Arshadha - Department of Economics

This study attempts to investigate the impact of the services sector on the economic growth of Sri Lanka during the period of 1977-2017. The study uses the Gross Domestic Product (GDP) as an indicator of economic growth in Sri Lanka. The wholesale and retail trade sector, the transport and communication sector, education and health services are used as explanatory variables along with some other control variables. The study applies several econometric tools like *Unit Root test*, *Cointegration test*, *Granger causality test*, *ARDL Bound test* and *Error Correction Model (ECM)* to examine the causal relationship and the magnitude of the relationship between the services sector and real GDP. The results of the study reveal that the services sector has both a short-run and long-run relationship with the economic growth of Sri Lanka. Further, the result shows that 1% expansion in the service-related sector results in an increase of 0.47% GDP or economic growth in the short-run and 0.90 % of GDP in the long-run.

Keywords: *economic growth, GDP, services sector*

Efficiency and productivity in the port industry and the impact of port performance on the national economy: a case study of the Port of Colombo

A.M.R.D. Bandara - Department of Economics

Even though the Port of Colombo is a well-known transshipment hub on the main East-West sea route with its strategic location, it is dubious whether the port has maximized its production so far regarding the flat growth over the past years. This study attempts to recognize the challenges and offer solutions to mitigate the deficiencies by suggesting - areas that need to be prioritized in policy making in order to obtain the economic impact of the Port of Colombo. The three major container terminals in the port (JCT, SAGT and CICT) which are exceeding their physical capacities, productivity and efficiency of the port are studied in order to enhance the production capacity eventually. Moreover, productivity and efficiency have been alluded to as two terms where productivity refers to the ratio of outputs to which inputs are involved in port operations, and efficiency refers to the actual output of which form the standard output in the port. In simple terms, productivity shows how many outputs are produced by one unit of input while efficiency shows how well the resources have been utilized in the operations. Under this impression, port productivity and efficiency can be identified as two different yet combined factors when appraising their impact on the national economy. Consequently, a field survey was done to identify the factors behind efficiency and productivity, choosing a sample of 105 managerial level employees from the three terminals and the shipping lines using a *likert scale* survey questionnaire. The questions were based on nine influential factors of productivity and efficiency which have been referred to in literature. An *EFA model* was generated to analyse the survey data recognizing *infrastructure, technology, regulations, port size, location, capacity, and labour* as the most influential factors of productivity and efficiency. The findings of the study suggest that policy makers should strategize policies regarding the above factors in a suitable manner to develop the port as the major maritime hub in the region.

Keywords: *economic impact, EFA, efficiency, port of Colombo, productivity*

***Prosthetic memory* and performance art: towards an embodied approach to post-war reconciliation**

R. S. Constantine - Department of English

Performance art centralises the dialogic connections between the body's materiality and its role as a signifier, and can be discussed as a base for the initiation and dissemination of *prosthetic memory* (briefly defined as transferred, interpersonal memory that instils political and ethical thinking in individuals). A close analysis of two archived performances by two Theertha-based performance artists and related interview data provides a context for examining the performing body's dual function as a repository and conveyor of traumatic memory that draws on viewers' personal archives of knowledge along with spatial and temporal implications, leading to affect, empathy, and critical reflection through self-reflexive, experiential engagements with performance. These interconnections are useful in addressing restrictive theoretical formulations of reconciliation, providing possibilities for a somatic (rather than merely conceptual) understanding of reconciliation as an embodied process. For instance, in this study, concepts such as embodied memory and *kinaesthetic empathy* facilitate an exploration of the possible impact that the relationship between *prosthetic memory* and performance art can have on expanding and challenging preconceptions and formal approaches to post-war reconciliation in Sri Lanka. Such analyses are essential because while it is identified as part of post-conflict peace building needed for rebuilding social institutions in the aftermath of conflict, reconciliation itself is a contested concept that is often approached in terms of restrictive, exclusionary narratives such as truth, peace, and forgiveness. The praxis of performance art reinforces the heterogeneity of both memory and reconciliation, and lends itself to framing reconciliation as a performative, discursive process. As such, reading these three fields in relation to each other constitutes an interdisciplinary encounter that could help deconstruct binarising, generalised approaches to reconciliation in specific post-war contexts, thus broadening and redefining the theoretical and methodological foundations of reconciliation.

Keywords: *embodied reconciliation, performance art, post-war reconciliation, prosthetic memory*

The (Hi)story of *Guru Geethaya*: retranslations and insights into the creation of reading communities

D.N.H. Dewasiri - Department of English

This paper aims to investigate the relationship between retranslations of popular texts and other forms of creative output that draw from these texts, hypothesizing that this relationship provides insights into the text's reading community. The study draws on the fields of Book History, Sociology of the Text and Translation Studies. William A. Johnson's (2009) formulation of a reading community in Antonine Society is utilized as a point of departure to explore the relationship between the novelette *First Teacher* by Chingz Aitmatov (1962), its early Sinhala translation, D. V. Rodrigo's translation *Guru Geethaya* (1966) and three subsequent retranslations: *Guru Geethaya* (Premachandra, 2015), *Guru Geethaya* (Rathnasekara, 2017) and *Guru Panduru* (Dombagahawaththa, 2019). Their relationship with other digital and non-digital creative regenerations that draw from this story and book such as memes, notices and poems and other mediums through which elements from the text have been extracted and reproduced are also considered in the analysis. The very existence of a reading community such as the one described in this study challenges Johnson's implicit postulation that contemporary reading practice is largely solitary and individualistic. The study goes on to observe that the reading community of *First Teacher* maintains and expands itself through creative regenerations and that the retranslations and creative regenerations come to constitute the 'afterlife' of the translated text, in making it a 'common creation of the public', which the narrator in the text envisions as an ideal fate for the story he narrates. The analysis carried out in this study focuses on the material expressions of the reading community and argues that a reading community is established without members having to read the book/books in the conventional sense.

Keywords: *creative regeneration, reading community, retranslation*

Greening Laws: a critical discourse analysis of judicial receptiveness and legitimation of constitutional environmental rights in Sri Lanka

S. Fonseka - Department of English

This study involves identifying the cruciality of language use in legal discourse, especially in the process of legitimizing a constitutional environmental right by the Supreme Court of Sri Lanka, from an interdisciplinary framework anchored theoretically in Critical Discourse Analysis and using analytical tools from Systemic Functional Linguistics and Legitimation Analysis. It analyzes seven judgements delivered by the Supreme Court of Sri Lanka on matters concerning Fundamental Rights of the citizens, specifically, Article 12 (1) of the Constitution which provides that all persons are equal before the law and are entitled to equal protection of the law. The Constitution of Sri Lanka does not provide for an environmental right, therefore, the study critically analyzes the language used by the judiciary in order to identify their perception with regards to protecting the environment, advocating sustainable development, and providing a safe and clean environment to the citizens as a Fundamental Right guaranteed by the Constitution. This study specifically focuses on aspects such as the legitimizing of the authority of the Constitution by the judiciary, the construction of the role for the State, its duties, their importance and the invoking of moral consciousness and collective identity of the citizenry. The findings reveal that the judiciary uses language to interpret constitutional provisions in a manner favourable to them, in this instance, in order to protect the environment and legitimize their decision to provide the citizens with a right to a clean environment.

Keywords: *environmental rights, judicial attitudes, legitimation, critical discourse analysis*

Growth potentials of Polgahawela Town as a service center

M.B.H.S.M. Gunawardhana - Department of Geography

Cities become the transit hubs in most of the countries due to the accumulation of many essential services around them. Polgahawela is identified as one of the transport hubs in Sri Lanka as it facilitates access through both railway and road transportation. Therefore, a study was carried out to identify the temporal and spatial growth of Polgahawela urban area selecting 12 Grama Niladhari Divisions (GNDs) which are under the administration of Urban Development Authority in Polgahawela. Land use maps (2003 – 2019) which were prepared using Google Earth and Arc GIS 10.1 software were used as secondary data. The results of the study depicted a decline in paddy cultivation from 17% to 14% in the urban zone and a slow growth of 0% -2% in built-up areas. The results of NDVI, NDBI and LST calculations done using Landsat 8 satellite images (2015 – 2019) and Arc GIS 10.1 software enabled to detect the fact that the city periphery has the maximum NDVI values and lowest NDBI values. The study observed that the service centers are spread parallel to A06 and A19 main roads leading through Polgahawela. Urban filtering process, development of the nearby towns, the division of polgahawela town into two segments, the unplanned urbanization, and political and social factors were identified as the main factors for the slow growth of Polgahawela town.

Keywords: NDVI, NDBI, Polgahawela, growth potentials

A perception analysis of tour operators on the implementation of sustainable tourism practices

H.R.N.R. Habaragamuwa - Department of Economics

The study investigates the perception of tour operators on the implementation of sustainable tourism practices for their tour operational activities. As tourism is a growing field and one of the most influential industries in the Sri Lankan economy, considerations of its sustainability are quite important. Therefore, this research analyses the current status of sustainability among tour operators, factors which determine their sustainability and the challenges they face. Referring to the current perceptions and challenges among tour operators, the main objective of this study is to investigate possible strategies and methodologies that can be implemented to enhance the positive attitude of tour operators about sustainable tourism practices. The primary data was collected from a random sample of twenty respondents using a structured questionnaire along with in-depth interviews. The collected data was analysed through descriptive and inferential statistics. Perception was analysed with reference to the years of experience and firm size of the selected sample. As per the collected and analysed data, the respondents show higher levels of awareness on sustainable development and poor levels of awareness on sustainable tourism. The generated results depict that most of the tour operators have emphasized only on environment factors as sustainability, neglecting economic and social factors. Although most of them have an awareness of sustainability, only a few tour operators are currently implementing and managing sustainable tourism criteria. Finally, the overall study concludes that the lack of better knowledge on sustainable tourism and the lack of national tourism planning with appropriate policy procedures are the main reasons for the lower levels of perception on sustainable tourism among tour operators. If public-private sector partnerships can be increased with a proper national planning procedure, the perception of tour operators on the importance of sustainability in the tourism industry can be enhanced, resulting in the implementation of sustainable tourism practices in their tour operational activities.

Keywords: perception, tour operators, sustainability, tourism practices

Exploring phonological variations in regional varieties of Sri Lankan Muslim Tamil using elicited speech

R. Ikram - Department of English

The study focuses on *Sri Lankan Muslim Tamil (SLMT)*, a spoken dialect of *Sri Lankan Tamil (SLT)* used by the Muslim community. The major aim of the study is to explore the regional varieties of *SLMT* that can be largely categorized into what scholars identify as *South Western Muslim Tamil (SWMT)* and *North Eastern Muslim Tamil (NEMT)*, based on the hypothesis that it is possible to observe distinct phonological variations between the two categories. For this purpose, the study utilized plosives as the linguistic variable; and the ethnic composition of all 9 provinces as the social variable. Data for the study comes from Tamil speaking Muslim undergraduates of University of Colombo. 27 undergraduates, 3 students representing each province were interviewed and provided with a questionnaire to collect background information. Data was gathered as elicited speech samples where participants were asked to construct sentences using the provided images to discern the pronunciation of a selected set of words. The collected data were analyzed to look at phonological variations. The results show that speakers of SWMT are heavily inclined towards the use of voiced plosives whereas speakers of NEMT pronounce the same words with voiceless plosives except in one category. According to the findings, it is possible to interpret that NEMT is heavily influenced by Tamil language and SWMT by Sinhala language. This is possibly due to the ethnic composition of the provinces that falls under the two varieties. The medium of study and the native province of parents could also be factors affecting the use of the variety.

Keywords: *phonological variation, social dialect, Sri Lankan Muslim Tamil*

The role of targeted readership in fashioning a translator's creative decisions

R. Ikram - Department of English

The study explores the role of target readership as a decisive factor in influencing a translator's hierarchy of creative decisions when translating literary texts. For the purpose of the study, I have translated excerpts of two Sinhala literary texts, namely *Paalama Yata* by Kulasena Fonseka and *Prabuddha* by Mahagama Sekara to perform an analysis. The choice of two dissimilar texts helped me explore how readership affects translation when dealing with source texts that unfold their meaning using contrasting techniques. When translating *Paalama Yata*, a realist novel, language, more specifically the *sociolect*, played a crucial role in underpinning socioeconomic elements that are central to understanding the story. Thus, I utilized strategies such as *dialect localization* and non-standard English and maintained *functional equivalence*. When translating *Prabuddha*, a modernist poem, I perceived that meaning was primarily disclosed through form and style as Sekara's free verse is what captures the haphazard essence of his narrative. Thus, I employed an approach of *semantic and syntactic equivalence*. However, the above strategies were inadequate to convey the meaning of the source texts effectively as there were many constraints imposed by their language, genre, form, and style. Thus, strategies such as transliteration and the use of paratextual elements were necessary to ensure that target readers receive an enhanced reading experience. In conclusion, I argue how target readership contributes in altering the notion of 'faithfulness', as intervention in the meaning making process becomes necessary to overcome the unique constraints imposed by the source texts that limit the degree of perception of the represented culture and prevent the loss of original meaning intended to the reader. In this regard, loss of 'originality' is inevitable as readership supersedes translator's decision to remain invisible.

Keywords: *target readership, dialect translation, literary translation, functional equivalence, semantic and syntactic equivalence*

A narrative analysis of Muslim identity in H.C.N de Lanerolle's *Fifty-Fifty, The Senator and The Return of Ralahamy*

N. Ismail - Department of English

This study examines the narratives of Muslim identity in a trilogy of H.C.N de Lanerolle's political satires - *Fifty-Fifty, The Senator* and *The Return of Ralahamy* - through the framework of narrative theory. These works form the earliest constructions of Muslim identity in Sri Lankan literature in English and play a vital role on the discourse on Muslim identity in the Sri Lankan English literary space. Though many studies have examined identity in Sri Lankan literature and other studies have theorized on the formation of Muslim identity in the socio-political and historical contexts of Sri Lanka, there is a paucity of critical engagement on the role of Sri Lankan literature in English in the construction of narratives of the Muslim community. This study intends to fulfil this gap through the commencement of a narrative analysis of Muslim identity in the aforementioned satires. Somers and Gibson's mechanisms of narrative construction (*relationality, temporality, sequence and place, causal emplotment and selective appropriation*) are employed to identify the *public narratives* of the sole Muslim character in the trilogy, Hadjiar Abdul Hameed. Through the *public narrative* of Hadjiar in each satire, *public narratives* of Muslim identity in each satire is inferred. The introduction to each satire and historical commentary of Muslims suggest that the playwright was influenced by *meta narratives* of Muslim leadership in the 19th and early 20th centuries, the *meta narrative* of a unified Sri Lanka through the unity of all ethnicities and audience expectations. This paper argues that the *public narratives* in the trilogy configure Muslim identity as one dimensional and lacking in nuance.

Keywords: *narrative identity, Muslim identity, theatre, Sri Lankan literature in English*

Empowering the intellectually impaired to enhance their economic well-being

N. S. W. P. G. Jayaratne - Department of Economics

This study focuses on a positive stance in seeking to identify opportunities and social welfare for people with intellectual impairment which could pave the way for them to be considered as assets to a country. Currently they are the most marginalized population in a country who are treated as an economic burden. This study aims to identify the feasibility of this group of people being employed and focuses on the factors which hamper them from being a part of the labour force in order to understand the economic complications and experiences faced by them. This study was conducted with two case studies coordinated in a special education school which uses special techniques to make the intellectually impaired capable of being a part of the labour force and a manufacturing plant employing intellectually impaired people. This study was undertaken in order to understand the status of intellectually impaired people in Sri Lanka as there is a lack of research conducted in this area. Through the study it was recognized that there is a lack of quantitative data in the area where data collection or surveys have not been conducted in Sri Lanka in the recent years. This was recognized as a drawback in terms of the field of policy development and decision making because the intended impact of these policies cannot be achieved as they are not backed by valid data. Through the case studies it was witnessed that if proper training and development is provided at the right age of development of intellectually impaired people, they are able to become valuable contributors to the national production of the country. Therefore, there is a strong need in focusing on further developmental measures to enable people with intellectual impairment to become a part of the labour force and to make them capable of contributing to national production while focusing on future research through participatory research, epidemiological and statistical research which could act as the base for fruitful policy developments.

Keywords: *intellectual impairment, training and development, developmental measures*

Dragonfly diversity at Henarathgoda botanical garden in Gampaha District

K.H.M. Jayasekara - Department of Geography

The increase in anthropogenic pressures has impacted the equilibrium of natural ecosystems and has severely influenced the biotic components. The dragonfly population has become one of the endangered species at present. Therefore, an attempt was made to study the dragonfly population and their diversity in Henerathgodada botanical garden as a measure towards environmental conservation. A total of 23 samples were located based on the land use heterogeneity including 4 from ponds, 3 from play grounds, 2 from forest areas, 3 from the boat service and other samples from the built up gardens. A field survey was carried out to collect data on dragonflies from May to November in 2019. *Alpha*, *Beta*, *Gamma* diversities and Shannon diversity index were used as a method of data analysis. A total of 16 dragonfly species were identified during this study. Among them, 14 were from Anisoptera suborder and 2 were from Zygoptera suborder. The dragonfly species in the garden belonged to LIBELLULIDAE Chasers, GOMPHIDAE Clubtails and COENAGRIONIDAE Bluets families. The highest Alfa diversity was recorded as 8 at the botanical garden. The lowest Alpha diversity was recorded as 1. The highest Beta diversity was recorded as 11 around the pond close to the entrance and from the 2nd sample in the boat service. The lowest Beta diversity was recorded as 1. The diversity of the dragonfly according to Shannon diversity index was reported as 1.7910 at the total area of the botanical garden. When the individual samples were considered, the highest Shannon diversity index was recorded as 1.6129 in the playground near the boat service. The lowest Shannon diversity was recorded as 0.4195 in the flower garden. Overall, the distribution of dragonfly species was spatially clustered towards the south of the garden especially in the boat service area.

Keywords: *Odonata*, *diversity*, *Henarathgoda botanical garden*

Social contours of the economy: entrepreneurial behaviour of small and medium scale Muslim business owners in Dehiwala

N. Jayasinghe - Department of Sociology

The work of Adam Smith and ensuing neo-classical economic theory heavily rest on the *Rational Actor Theory* in explaining economic action. The *Rational Actor Theory* propounds that economic choices are made by atomized individuals who, drawing on their rationality, pursue goals of self-interest with the objective of maximizing utility. Contrarily, this study highlights the social bases of economic action by specifically examining the role played by religion in moulding the entrepreneurial practices of small and medium scale Muslim entrepreneurs in Dehiwala. This study draws on primary data collected in two stages. In the first stage, quantitative data was collected from a baseline survey administered across a total of 126 shops situated along the Galle Road, within the Dehiwala Divisional Secretariat in the Western Province, Sri Lanka. While only owners of 65 shops responded to the survey, 31 shops were owned by Muslim entrepreneurs. In the second stage, case studies were performed on 4 shops out of the 31 shops owned by Muslim entrepreneurs. The study finds that Islamic discourses on kinship, marriage and charitable giving have been conducive to entrepreneurial venture creation and management by male Muslim entrepreneurs. However, duties prescribed by Islam to men and women within Islamic marriage and the gender roles consequentially perceived by the Muslim respondents of the study have hampered Muslim women's participation in entrepreneurial activities. Further, the study exhibits the way co-ethnic friendships and trust within the co-ethnic network have been fostered by the Islamic principle of 'brotherhood' and have in turn been transformed into *social capital* in the entrepreneurial contexts of the Muslim respondents. These findings show that the entrepreneurial practices of Muslim entrepreneurs have been embedded in their broader cultural contexts and thereby imply a need to shift the unit of analysis of economic action from individual action to social action.

Keywords: Muslim, entrepreneurs, Sri Lanka, Islam

Fish species diversity and their distribution in Negombo Lagoon

P.P.G. Jayathilake - Department of Geography

Lagoons are ecosystems that provide many ecosystem services including provision of habitats for plant and animal species. However, these ecosystems are at a great risk of declining species diversity due to anthropogenic influence. Fish species are one of the most impacted biotic components in these ecosystems. Fish species in the Negombo lagoon are also under a greater risk owing to the pressure exerted by the increasing population and anthropogenic activities in and around the surrounding areas. Therefore, this study attempts to assess the fish species diversity and their distribution in the Negombo lagoon. A field survey was conducted to identify the species based on habitat heterogeneity. Twelve samples from natural habitats, seven from artificial habitats and four from semi-natural habitats were stratifically selected for the survey. A total of 23 samples were selected covering two banks of the lagoon. A cast net with a mesh size of 1.25 inches was used to catch the fish for enumerating, and observations were carried out three consecutive times in each sample. Richness and diversity of fish species were calculated by using Margalef richness index and Shannon-Weiner diversity index of the fish species. Excel-stat and Arc GIS soft wares were interactively used for data analysis. A total of 20 fish species were enumerated belonging to 7 orders, 18 families and 19 genera. Among them, *Mystus gulio* was found as the most common species, while *Brachirus orientalis* was the rarest species. According to the findings the highest species diversity was found in left bank, with 1.1877 Shannon-Weiner index. The highest species abundance was recorded from the right bank, reporting 0.9289 abundance index. The highest overall richness was found in the left bank, with the value of 1.7765 Margalef richness index. The highest diversity and species richness could be identified from the left bank of the lagoon.

Keywords: *species, diversity, richness*

Long-term effects of human capital on economic development in South Asia

J.P. Kaluarachchi - Department of Economics

This study involves a panel data regression analysis of all the countries in South Asia. The main objective of this research is to explore the long-term impact of human capital on economic development. Therefore, the author of this study decided to run all the regression models from 1980 to 2018 with a ten year time interval between the year considered for the dependent variable and the independent variables. Consequently, the study has been able to capture the effect of human capital on the development of the economy after ten years. However, the study was not confined in investigating only the long-term impact but also examined the short-term impact through estimations generated by the Random Effects GLS regression model. Quantile Regressions with Random Effects have been taken into account in exploring the long term effects. Apart from the key objectives, the study itself further focuses on examining the relationship between innovation and GDP Per Capita. Importantly, the contribution of education as a driver of human capital plays a controversial role in determining economic growth. Literacy Rate, School Enrollment and Pupil-Teacher ratio were taken into account in determining the Education index through the Principle Component Analysis. Number of Patent Applications, Gross Capital formation, Education and Health Indexes, Labor Force are the independent variables regressed upon GDP Per Capita, the dependent variable as a representation of Solow-Swan model. Briefly, only the countries who are performing better in economic development even if the independent variables remain unchanged, have been able to get the benefit of improving education. Other states should adjust their policy framework to gain benefits from education by improving the quality of education. Another surprising result of the study is the significant negative relationship between GDPPC and labor force participation. Jobless economic growth in South Asia and poor productivity were identified as key drivers for this result. Having analyzed the theoretical background, this study makes effective policy recommendations to overcome the challenges in enhancing economies through developing Human Capital.

Keywords: *economic development, education, human capital, quantile regression, random effect model*

Spatiotemporal patterns of domestic water consumption in Dompe Grama Niladhari Division in Gampaha District

G.N. Kaushalya - Department of Geography

Water plays a significant role in human life and it became a basic necessity for economic growth and better living standards. One of the most important uses of water is for domestic purposes and it is the third largest water consumer from the total water consumption in the world after industry and agriculture. The aim of this research was to study the domestic water consumption pattern and its spatial and temporal variability of the semi-urban sector in Dompe Grama Niladhari Division (GND). Both primary and secondary data were used in this study. Primary data collection was mainly conducted with hundred (N=100) sample household questionnaires and households were selected based on the main drinking water source using stratified random sampling method. The data analysis techniques applied are descriptive analyses and inferential analyses (Multiple Regression Analysis and Correlation Analysis). Further, Kernel Density, Hotspot and point pattern analysis were used to identify the spatial pattern of domestic water consumptions in the study area. All analyses were carried out using ArcGIS 10.1 and Excel 2013 software. The study found 392 domestic groundwater wells used for drinking water. The results of this study revealed that the daily average water consumption of the study area is 119.44L per person per capita per day and bathing is the highest water usage activity in the study area. However, near the main road, the daily average water consumption per person per capita per day was found to be lower than the other area. In the wet season, the majority of household (65%) used the groundwater resources for their daily activities, but in the dry season most of them used the government water supply for daily activities. The water consumption pattern can change due to the income, number of household members, age and distance. Finally, it is hoped that the results of the study will benefit the policy and planning executives in optimizing the existing water resources for the development of the study area.

Keywords: domestic water consumption, ArcGIS 10.1, Excel, GND, water supply

Environmental impacts of soil degradation in Bogawantalawa South Grama Niladhari Division, Nuwara Eliya District

M. Krishnasoban - Department of Geography

Soil degradation is one of the most serious environmental problems in the contemporary world, including Sri Lanka. The impacts of soil degradation have shown a drastic increase in the Nuwara Eliya District. This study is based on the environmental impacts of the soil degradation in Bogawantalawa South Grama Niladhari Division (GND). The main objective of this study is to analyze the environmental impacts of soil degradation in the area under study. This study is based on quantitative and qualitative analysis. The study applies a purposive sampling method to select the 86 samples of affected families for a questionnaire survey and field observation (2018-2019). Data has been analyzed using MS-Excel and SPSS. Results have been presented in the form of charts, graphs, tables and pictures. According to the findings, there is a higher variability of environmental impacts, such as natural disasters (i.e. landslide and flood) (31%), water pollution (24%), modified natural terrain (21%), decreased soil quality (19%) and soil organism (8%). This study recommends to minimize the environmental impacts of soil degradation. It suggests promoting environmentally friendly gem mining activities, recycling polluted water, using natural fertilizers, and finding hazardous areas and conserving them. It is important to practice sustainable soil-conservation and farming methods, strictly implement existing soil conservation laws and create public awareness to enhance environmentally friendly practices and perceptions among the general public.

Keywords: *natural disaster, soil degradation, soil conservation*

Signifying subjects through narrative mourning: reimagining loss as labour in *Yasodharāvata* and *Purāṇa Vessantara Jātaka Kāvya*

P. Liyanaarachchi - Department of English

In psychoanalysis, mourning is conceived as the normal affect to the loss of a love object. Recent theory engages with mourning as a commemorative space for the departed or as a site of collective political resistance. Such perspectives may fail to consider mourning from a crucial standpoint: that of the mourner. This study aims to return to a psychoanalytic understanding of mourning by turning to its textual counterpart—folk lament. This is sanctioned by the onslaught of Sinhala folk lament during the Kandyan literary period. The positioning of female protagonists in *Kuvēṇi Hālla*, *Pattini Hālla*, *Purāṇa Vessantara Kāvya* and *Yasodharāvata* is particularly interesting given the canonical preoccupation with the Bodhisattva's figure. While engaging with these texts may provide valuable insight on mourning narratives, there has been sparse scholarly—let alone psychoanalytic—engagement with these laments. Therefore, in order to fill this hiatus in research, this study considers the mourning subjectivities that emerge through *Yasodharāvata* and *Purāṇa Vessantara Jātaka Kāvya* as a product of a dialectic between semiotic grief and symbolic language by reading them in light of Kristeva's notion of the 'subject in process'. In doing so, the study turns to Freud's conceptualization of the 'work of mourning' to deem the mourner as one who labours in order to relinquish the lost object. Accordingly, by suggesting formalistic possibilities in lament which enable the mourning subject to transgress normative mourning, this study establishes loss as a site to which a mourner could lay claim in order to emerge as a subject.

Keywords: *mourning, subjectivities, folk lament, psychoanalysis*

Factors influencing the mode choice for work trips: a case study of Colombo City commuters

M. Mahroof - Department of Economics

Transportation is one of the vital sectors supporting human activities. The mode of transport for workers is a crucial choice and is based on certain factors related to socio-economic and service attributes. For the present study, current transport modes were categorized as Public and Private, with local buses and trains as Public and cars, taxis, motorbikes and other privately owned vehicles as Private. Literature on the area of study suggests that demographic, economic and social factors of the commuters have an impact on the choice of mode. Other factors such as the purpose and the length of the trip made by the commuters too have an influence. This study attempted to identify factors affecting the choice of a transportation mode for work activities from internal factors (respondent characteristics). A quantitative research method was adopted to determine the relationship between the independent variable and the outcome variable. A survey was carried out by collecting responses for a structured questionnaire by method of random sampling from one hundred and fifty people who commute to work in Colombo City. According to the multinomial logistic regression conducted, it is shown that the income of the respondent has a negative relationship with the probability to use public transport, and other internal factors like driving license ownership, travel distance, age and respondent being unmarried have a positive relationship with the probability of the respondent to use public transport for their work trips. The study also found that the local bus was the popular mode choice amongst the selected sample and the collective view is that if the quality of service provided by public transport modes was satisfactory, there will be a high demand for the service. The study recommends that the government focus not only on curbing externalities of the transportation sector but also on improving the quality of service and meeting the public demand for the service.

Keywords: *transportation, mode choice, socio-economic characteristics, internal factors, logistic regression*

Flood prone regions and vulnerability levels: A study on Ihala Welgama Grama Niladhari Division in Kalutara District

T.S.D. Mendis - Department of Geography

Sri Lanka, being a tropical country is highly vulnerable to flood hazards. Also, the frequency and intensity of floods in the tropics has accelerated as per the records of the Intergovernmental Panel on Climate Change (2018). However, it is questionable as to why people live in the flood prone areas even though they are frequently affected by disastrous floods. Therefore, it is important to identify the vulnerability levels of the people living in flood prone areas in order to come up with suitable policies and strategies to mitigate the adverse impacts. This research aims to identify the levels of vulnerability of Ihala Welgama Grama Niladhari Division in Bulathsinhala Divisional Secretariat Division in Kalutara District using Multidimensional Vulnerability Index (MVI). Based on the floods recorded in 2003 and 2017, the inundated area was selected using Arc GIS and 100 households located in the inundated area were selected as the sample for the study. Five dimensions of vulnerability including social, physical, economic, institutional and attitudinal vulnerability were used to estimate the total vulnerability (MVI) and sub-indices were developed based on a wide range of variables under each dimension. Vulnerability was categorized into three levels as low (0-0.33), moderate (0.34-0.66) and high (0.67-1). Accordingly, the highest vulnerable dimension was social vulnerability (0.7694) followed by institutional vulnerability (0.6934) and physical vulnerability (0.6816). Economically and attitudinally this region shows moderate vulnerability levels with the values 0.6379 and 0.6284 respectively. The overall flood vulnerability of the area is 0.6821 and it depicts a high vulnerability. The outputs of the study emphasize that this region is highly vulnerable to floods and that people live in this region with suitable adaptations to mitigate the adverse impacts.

Keywords: *flood, vulnerability, multidimensional vulnerability index*

Integrating digital devices into teaching practices in a preschool environment: possibilities and limitations

L. Nilaweera - Department of English

The use of digital devices in early-childhood education has gained traction as an area of study in recent years (Nikolopoulou & Gialamas, 2013; Liu & Pange, 2014). However, there appears to be a considerable lack of attention given to this area in Sri Lankan research on early childhood education. Hence, this perception study was designed to address the prevailing research gap and provide a few insights with which future research could be developed. The present study is an attempt to bridge the gap by inferring workable insights on the use of digital devices by teachers in an early childhood classroom. It is a study that focuses on four qualified pre-school teachers from Colombo who have varying levels of teacher experience. As a qualitative study, it records their perception of their own and their students' familiarity with digital devices, the use of digital devices in the classroom, and in language teaching. The data was gathered through structured interviews of a thirty-minute duration over the telephone. The findings show that although the teachers observe the children's familiarity with and use of digital devices, they are somewhat hesitant to acknowledge the possibility of those devices being routinely integrated into the classroom. In terms of language teaching, there were mixed responses where digital devices were seen to be mostly supplementary to both print-based literacy and conventional activities used for motor-sensory development. The study could be used as a preliminary entry point for further research in early childhood teaching and learning in Sri Lanka. Its focus on teacher perceptions on digital devices in praxis could also be utilized to develop and provide access to resources that would better equip teachers to integrate them into the classroom.

Keywords: *digital devices in classrooms, digital literacy, early childhood education, language teaching*

The impact of the Rajagiriya Flyover on neighboring communities

K.K.H.P. Nisansala - Department of Geography

Traffic congestion has become a serious problem in the city of Colombo since 1978. Industrial development and expansion of businesses of the districts might have caused such traffic congestion along with the increase of purchasing power of the city inhabitants for using private vehicles. Therefore, traffic congestion has increased due to the oversupply of private vehicles and due to the lack of proper and efficient traffic management systems. At present, the Rajagiriya junction experiences traffic congestion mostly during daytime and the condition worsens during peak hours. The main objective of this paper is to assess the impact of the Rajagiriya Flyover on neighboring communities. Hence to achieve the target, 50 commuters, 25 traders, both permanent and mobile, surrounding the flyover and 25 householders were selected through a purposive sampling method. Focus-group discussions and questionnaire surveying (2019.05.18-2019.12.18) techniques were used to collect primary data near the Rajagiriya junction, while other secondary data sources such as traffic data & Land use data were collected from U.D.A, R.D.A and other government institutions. Descriptive statistics including percentage and mean score measures were used to analyze the data and Inferential Statistical Methods such as Paired Two Sample for Means were used to identify the peak time. The study revealed that there was heavy congestion along the Sri Jayawardenapura Mawatha in the morning and the peak time was 07:30h - 08:00h while 17:00h-17:45h was the peak time in the evening. The majority of the sample can be considered as daily commuters and a significant number of fixed merchants mentioned that the traffic congestion around the flyover was an existing issue. Also, all fixed merchants have experience of the pre-construction period of the flyover as well as of the present situation. Finally, the researcher found that the number of vehicles is higher after the construction of the flyover, creating more traffic congestion at present. Moreover, the results of this study demonstrated that the construction of the flyover project is a failure due to lapses in studying its feasibility.

Keywords: commuters, traffic congestion, flyover, roundabout, peak time

Incorporating internet of energy in Sri Lankan solar power generation: an economic perspective

O. Pallege - Department of Economics

High greenhouse gas emission is prompting environmental degradation. Transferring the power grid from non-renewable energy sources to renewables is an increasingly recognized debate. Sri Lanka receives an approximately uninterrupted flow of solar rays throughout the year. But, the uncertainty of the production levels of the solar power at different periods of the year creates barriers in connecting solar power to the national grid and high current outflows to import emergency energy. The Internet of Energy is a mechanism that could bridge the gap between desirability and the applicability. This study assesses the effectiveness of adopting the internet of energy for efficient usage of solar power and the impact of solar energy on the Sri Lankan economy through employment growth, value-added, gross domestic product, and welfare. A mixed study with a literature review was conducted whilst a comparative study on the top performing 10 countries in solar power dominance was done as a cross country analysis to assess their performance in solar energy and to identify the equalizing factors accessible within Sri Lanka to amplify the energy independence. The study examined the locational benefit, governmental sector investments, stable long-term policies, enhanced research and development, improvement of employee skills and literacy, enhanced firm-level capabilities, and digital innovations of the top 10 runners of the field. The evaluated outcomes concluded that embedding a high proportion of solar power in the Sri Lankan grid could increase employment opportunities attracting foreign aid or foreign direct investments. Also, if Sri Lanka could embed renewable energy in economies of scale, the country could limit the costs while boosting the trade balance, limiting the current outflows, and could accelerate sustainable growth.

Keywords: *internet of energy, renewable energy, optimal dispatch, solar power*

Human security of seafarers in the maritime industry: a focus on food and health security

P.P.K.K. Pathirana - Department of International Relations

The maritime industry has been one of the main industries of the world throughout history. Therefore, shipping can be considered a main mode of goods transportation. Seafarers are individuals who work on vessels all over the world, and they make a considerable contribution towards the maintenance of the world supply chain. This research was conducted in order to reveal the level of human security of the seafarers, to identify food and health security challenges as well as to acknowledge whether effective policies have been established to ensure food and health security of seafarers. The concept of human security, Maslow's hierarchy of needs, and the concepts of subjective and objective security have been used to provide the theoretical understanding for this study. The case study of this research is on Sri Lankan seafarers, conducted using both primary and secondary data collected through interviews and an online questionnaire. As the study reveals, seafarers face both food and health security challenges. As hardworking individuals, seafarers should be provided a balanced diet onboard. Nevertheless, as some participants who provided data emphasized, there is dissatisfaction about the quality of the food. However, regulations have been already established about the food quality. Yet the ability to access food can be considered unsatisfactory. There are health security challenges such as vulnerability to mental disorders and infectious diseases which pose a greater risk to the seafarers' health security. Also, not having an effective procedure to check the health standards of seafarers who come back to the country after completing their contracts is another major issue identified through this research, as it is not only a threat to the health security of seafarers, but also to the whole country. There are other human security challenges such as salary dissatisfaction, environmental challenges, and identity crisis as a group. To prevent these issues, an effective system should be implemented in order to check the health standards of the seafarers who come back to the country. The role of the seafarers and the significance of this occupation need to be promoted by the government of Sri Lanka in order to develop the particular sector.

Keywords: *seafarers, food-security, health-security*

Human security of seafarers in the maritime industry: a focus on food and health security

P.P.K.K. Pathirana - Department of International Relations

The maritime industry has been one of the main industries of the world throughout history. Therefore, shipping can be considered a main mode of goods transportation. Seafarers are individuals who work on vessels all over the world, and they make a considerable contribution towards the maintenance of the world supply chain. This research was conducted in order to reveal the level of human security of the seafarers, to identify food and health security challenges as well as to acknowledge whether effective policies have been established to ensure food and health security of seafarers. The concept of human security, Maslow's hierarchy of needs, and the concepts of subjective and objective security have been used to provide the theoretical understanding for this study. The case study of this research is on Sri Lankan seafarers, conducted using both primary and secondary data collected through interviews and an online questionnaire. As the study reveals, seafarers face both food and health security challenges. As hardworking individuals, seafarers should be provided a balanced diet onboard. Nevertheless, as some participants who provided data emphasized, there is dissatisfaction about the quality of the food. However, regulations have been already established about the food quality. Yet the ability to access food can be considered unsatisfactory. There are health security challenges such as vulnerability to mental disorders and infectious diseases which pose a greater risk to the seafarers' health security. Also, not having an effective procedure to check the health standards of seafarers who come back to the country after completing their contracts is another major issue identified through this research, as it is not only a threat to the health security of seafarers, but also to the whole country. There are other human security challenges such as salary dissatisfaction, environmental challenges, and identity crisis as a group. To prevent these issues, an effective system should be implemented in order to check the health standards of the seafarers who come back to the country. The role of the seafarers and the significance of this occupation need to be promoted by the government of Sri Lanka in order to develop the particular sector.

Keywords: *seafarers, food-security, health-security*

Tax avoidance strategies of multinational companies (case studies of Microsoft Inc. and Apple Inc.)

U. Perera - Department of Economics

This study concentrates on the tax avoidance strategies of multinational companies using the two case studies of Microsoft Inc. and Apple Inc. The objectives of the analysis include identifying strategies that could be exploited by multinational companies to avoid taxes, measures that could be implemented to minimize tax avoidance and suggestions for the improvement of the Sri Lankan tax system with regards to tax avoidance by multinational companies. The methodology of the study consists of a critical analysis based on literature and secondary data. Correlation analysis was performed to examine the relationship between factors that affect tax avoidance and the *average statutory tax rates* of the countries considered, with respect to the data availability. Findings of the study include *thin capitalization*, manipulation of *transfer prices* and *royalty payments*, *Double Irish Arrangement* and *Dutch Sandwich*, *tax inversion*, *deferral of tax payments* as well as cost sharing agreements as some of the tax avoiding strategies used by multinational companies. Further, a multilateral framework, implementation of general anti-avoidance rules, International Accounting Standards, interest deduction rules, *arms-length pricing*, unitary taxation, consumer activism, investor influence and voluntary leadership could be adopted to minimize tax avoidance. Some of the recommendations provided considering the issue in the Sri Lankan context, were to implement country-by-country reporting at least for the companies headquartered in Sri Lanka, a common reporting standard for all the companies, and an integrated technical network between the government institutions. Further, it is recommended to formulate and implement Controlled Financial Corporation rules and to reduce certain incentives including tightening of foreign dividend income regulations, to address the ad-hoc changes made to the tax system, make improvements to the rule of law and to blacklist the tax avoiding companies.

Keywords: *tax avoidance strategies, multinational companies*

Human-peacock conflict and its impacts on human activities

R.L.N.T. Rajapaksha - Department of Geography

The conflict between wild animals and humans has negatively impacted the survival of both the local population and animals at present. People lose their properties and lives. Animals also lose their habitats and lives. The peacock-human conflict is one such development. However, the available information is limited. Therefore, this study was carried out in Pitabeddara Divisional Secretariat Division in Matara District to investigate the human-peacock conflict and its impacts on humans. A total of 849 locations where peacock-human interactions occurred were recorded, including 511 peacock habitats and 338 affected areas by peacocks. Kernel density estimation was used as the main tool for identification of spatial concentrations of their interactions. Based on the analysis, three GN divisions which have the highest spatial concentration of peacock impact were identified. Data analysis was carried out using the software packages of ArcGIS (ver.10.1), SPSS (ver.22) and Microsoft Excel analytical tool. Results revealed economic activities as the highest impacted human activity (Multiple Regression Analysis, $p=0.402985$ at $\alpha =0.05$). Related to the economic activities, paddy cultivation is highly affected. Therefore, people have to buy rice from the market for their consumption (Multiple Regression Analysis, $p=-2.158$ at $\alpha =0.05$). In the study area, 7% of farmers have stopped paddy cultivation, 25% of them cultivate only one harvesting season, and 68% of them cultivate both harvesting seasons despite harvest losses. The average paddy harvesting of 30 sacks per season has been reduced to 12 sacks after the peacock conflict started. The estimated average cost to establish strategies to protect their crops is Rs. 600.00 for fire-crackers, Rs. 200.00 for sky crackers and Rs. 500.00 for ropes and nets per farmer per month. This conflict is an extra burden on the farmers whose livelihoods entirely depend on paddy farming, and thus the farmers are now transitioning from paddy cultivation into labour jobs. Therefore, this has created a significant threat to the self-sufficient economic pattern in the area.

Keywords: *economic activities, paddy cultivation, peacock affected areas*

'Veiling' after 21/4 in Sri Lanka: a critical discourse analysis of its constructions in Sri Lankan English newspapers

Y. Raji - Department of English

The aftermath of the Easter attacks saw calls to ban the Burqa/Niqab by the public for security reasons and as a solution to stop radicalism from spreading further. The subsequent ban, which was lifted in Aug-2019, victimized many Veiling Muslim women, and calls to ban it resurfaced again in Feb-2020, even when there were no impending threats of terrorism. This study attempts a Critical Discourse Analysis, using Fairclough's 3-dimensional model, on 15 articles from local English newspapers within the 1st month of the attacks, with a focus on the constructions of Veiling women and Veiling as a clothing practice. These articles were non-hard news, were 'opinionated' in nature, and appeared in the sections Opinion, Editorial, Feature, Focus, Comment, etc. and were chosen since they have proven to influence reader perceptions while also allowing space for their reflections on complex political issues. The list of newspapers used for the selection of articles for this study were from those maintained by The Colombo Public Library. The findings point to the deliberate silencing, homogenization and dilution of agency and autonomy of Veiling women who are framed as symbols of the Muslim collective and consequently, whose modesty is constructed as a public affair. 'Veiling' as a practice is constructed as deviant, foreign, having uncivilized origins and is thus 'Othered'. It is also constructed as a cause for Sinhalese/public anxiety and a threat to security, imitating Orientalist and colonial understandings of the practice. Although the data used for the study has its limitations (by sample size) in its ability to make exhaustive conclusions, these findings have complemented existing research in showing similarities to global media discourses of Veiling dominated by experiences in the West. Additionally, they point to the dialectical relationship between discourse and society. When discourses are internalized uncritically, they shape society which in turn shapes discourse, explaining why Veiling is not considered welcome in Sri Lanka.

Keywords: *Burqa ban, Easter-attacks, veiling, Muslim women, discourse analysis*

Mediating pathways of family interactions between economic strain and adolescents' development

N. Rathnayake - Department of Economics

Family is the basic social foundation where the individual's life long process of learning begins. This study examines the family's affective role in the individual's development as a human capital generator for the future in adolescence, the age of confusion and distress, particularly a critical stage in academic progress. An individual's physical, emotional and psychological development begins within the family environment. Thus, the quality of family life is an influential factor and it is considered to be mainly a function of economic resources. Mental health is severely affected by distressful life experiences since childhood. Hence, this study has examined the relevance of *Family Stress Interactionist Model* which posits the idea that a family's economic hardship influences children's developmental outcomes indirectly through a series of mediating family processes. The study also adopted an *Actor Partner Interdependence Approach* which allows to examine the interdependence within interpersonal relationships. The findings from *Structural Equation Modelling* highlight the significant role of the mother over the father in adolescents' development in this study that uses a sample of 400 families from the Kurunegala District. Further, it emphasized that the role of the father cannot be left out, as the family is an integrated whole with individuals being necessarily interdependent. Adolescents are involved in school activities even when facing household economic pressure, as education is seen as the means of climbing the social ladder. But the productivity and quality of this education is debatable given the impact of mental health problems arising from economic hardships. Direct and indirect impacts of family economic hardships on adolescents' development denote the necessity of an open discourse on the mental health development of the country, as the future human capital is seen to be suffering from severe depressive symptoms caused by family economic pressure.

Keywords: *adolescent, economic distress, family, school engagement*

Occupational decision of youth entering the three-wheeler industry in Sri Lanka: an application of switching regression

T. de Silva - Department of Economics

The use of three-wheelers as a form of transportation in Sri Lanka has expanded over time. The large number of youth being employed as three-wheeler drivers has concerned policymakers, especially given the widespread labour shortage in the country. The main objective of this study is to examine whether the choice of becoming a three-wheeler driver at a young age is an individually and socially optimal decision, and to identify factors attracting young job-seekers towards this market. With given justifications, a specific group of young males was selected from unweighted Labour Force Survey data. *Ordinary Least Square (OLS)* estimates for total wage and hourly wage were obtained separately. Maximum likelihood estimations of endogenous switching regression was used to get a simultaneous estimation of three-wheeler riding or not decision (*Probit*) and to calculate the conditional and unconditional expectations. OLS estimates for earnings indicate that this job provides a higher income but with lower returns to education. Higher average earnings of three-wheeler drivers are significantly reduced when per-hour wage is analysed indicating that they earn higher income from extended work-time hindering underemployment. Switching regression exposes that education, training or experience are not significant in determining earnings; thus, inducement for education/training could fall with adverse impacts on human capital. However, productivity is high as a secondary occupation. Although individual optimality of the occupational decision is economically viable due to high conditional expectations (for total earnings) of three-wheeler drivers over non-three-wheeler drivers, they experience a deterioration in decent working conditions. The importance of three-wheelers for the current transport demand as well as the negative effects of labour shortages towards the economy were taken into consideration to provide insights into the social optimality of the decision. The main recommendations are to increase wages and working conditions in industrial sectors to attract cramped labour in the three-wheeler market while directing youth for vocational training.

Keywords: *three-wheeler drivers, labour shortage, earnings, underemployment, occupational decision*

Poetry gains predominance over faithfulness in translation

S. Sivapalan - Department of English

This paper analyses the translations of three poems “கடவுளின் பதில்”, “வாழ்வாம் மலையில் ஏறும் வீரன்” and “என்று முதுமை எய்துவேன்” by Madurai Pandithar K. Sachchithananthan, into English by the researcher as “God’s Answer,” “The Warrior and the Mountain of Life” and “When will I be Old?”. These poems were chosen for their linguistic simplicity and depth of meaning. They convey powerful emotions through the use of simple, everyday words. The perception of translated texts has shifted from being viewed as of secondary value (Perteghella), to being acknowledged as contributing to the continuance of the source text (Benjamin), to being termed as creative texts in their own right. Benjamin states all literary texts have something unfathomable, mysterious and poetic which the translator can convey only if he too is a poet. During the process of translation, efforts were taken to create this unfathomable element anew in the translated texts, so that they will stand as creative pieces in their own right. Attempts were also made to remain faithful to the original poems. Perteghella categorized faithfulness in translation as faithfulness towards the meaning of the text, towards the form, towards the sense and towards the effect on the reader. But poetry cannot merely be translated; it must also be recreated. To remain faithful to the sense of the text and its effect on readers, the translator must at times deviate from the form of the text and the meaning of individual words or sentences. In several instances during the process of this translation the need to maintain the poetry of the text has gained predominance over the need for faithfulness. Not all the features of the source texts could be retained. The most obvious feature that was left out is the rhyme scheme used in the source texts. In addition to making the text easier to read, this rhyme scheme gave a certain sense of immediacy to the poem and emphasis to its theme. The absence of this literary device will be felt in some loss of emphasis. But the direct tone and the natural flow of the translated texts might make up for this loss.

Keywords: translation, poetry, faithfulness, Tamil poetry

Reasons for HIV/AIDS infection and its effects on the family

M.L. Vidusha - Department of Demography

The human immunodeficiency viruses (HIV) damage the immune system. Acquired immunodeficiency syndrome (AIDS) is the most advanced stage of HIV infection. Once HIV infection develops into AIDS, infections and cancer pose a greater risk. People transmit HIV in bodily fluids, including blood, semen, vaginal secretions, anal fluids, and breast milk. The seriousness of the infection is diminishing due to the availability of medicine for HIV; this medicine cannot cure HIV, but it can help people with HIV to live longer, healthier lives. Antiretroviral therapy (ART) is the use of HIV medicines to treat HIV infection. People on ART take a combination of HIV medicines every day. Although it is an infection, the effects can be varied. Those impacts can be demographic and socio-economic. Therefore, the objective of this study is to examine the reasons for HIV AIDS infection and its effects on members of the family. Furthermore, the study encourages to consider how demographic, socio and economic factors shape contemporary, normative families and households with experiences of HIV/AIDS. Most of the people infected with HIV are reported from the Colombo District. Hence, Colombo was selected as the area of the study and 20 HIV infected people were selected as the respondents. Thematic analysis was utilized to analyse collected descriptive information. A higher prevalence of HIV infection was observed in males, with homosexuality identified as its main cause. The results revealed that an HIV infected person being infected with another sexually transmitted disease may have different impacts not only on the infected person but also on the other members of the family. Mostly, negative impacts on children were found when a mother or a father was infected with HIV/AIDS. The lack of reproductive and sexual education at the school level has negatively impacted this situation.

Keywords: *family and household, HIV infection, impacts*

Road traffic accidents on the Ratnapura - Panadura Highway

W.M.N. Warnakulasooriya - Department of Geography

The occurrence of road traffic accidents is one of the most common factors in Sri Lanka as a developing country in the world. At present, most records prove that a high number of road traffic accidents are identified on 'A class' roads in Sri Lanka. Meanwhile, there was no significant increase of road traffic accidents on the Ratnapura - Panadura road. However, it recorded a gradual increase from 2003 to up to now, with 2016 recording the highest number of accidents. Road traffic accidents caused human deaths, severe injuries, non-serious injuries and property damage. In Sri Lanka, 15 percent of physical factors and 85 percent of human factors seem to contribute to road traffic accidents. The present study was conducted to identify the causes of road traffic accidents on the Ratnapura - Panadura road (A8). Three separate objectives were set for this study by the researcher. They were to identify the state of road traffic accidents, the temporal and spatial distribution of road traffic accidents and the physical/human factors that caused accidents. The main source of data of the present study was secondary data, which was collected from the Police Traffic Centre and other government institutes related to the Sri Lankan road sector. Data analysis was performed by using ANOVA, Time Series Analysis, Multiple Regression and T Test to obtain quantitative results. Additionally, the analysis tools Kernel Density Analysis Method and Nearest Neighbor Analysis Method from ArcGIS 10.1 software were applied to find inequalities between road traffic accidents. Finally, all results were presented using tables, charts and figures. Changes in the transportation patterns of the Rathnapura - Panadura road in the last few years appear to have aggravated road traffic accidents. The study revealed that there was a considerable number of bends and slopes in Ratnapura District particularly on the A8 road. Physical locational factors of the road and human activities done in a haphazard manner were recognized as reasons for road traffic accidents in this study area.

Keywords: road traffic accidents, Ratnapura - Panadura, physical, human

Entrepreneurial intention among undergraduates at the Faculty of Arts, University of Colombo

W.R.M.N. A. Weerakoon - Department of Economics

Entrepreneurship is seen as a way of wealth creation among economies in many countries and it is also the best solution for the problem of unemployment in developing countries. In the Sri Lankan context, entrepreneurial participation of graduates is at a low level, though the government had implemented policies to support the development of new businesses. Although the growth rate of unemployed graduates is gradually increasing, undergraduates still intend to engage in government or private sector occupations rather than start their own businesses. The main objective of this study is to explore the entrepreneurial intention of undergraduates at the Faculty of Arts, University of Colombo, by investigating the determinants affecting that intention. The sample for the study contained hundred (100) 3rd year and 4th year undergraduates from the Faculty of Arts who were selected based on the simple random sampling method. A self-prepared questionnaire was circulated to collect primary data to assess the explanatory factors such as gender, degree programme, job experience, business experience, family background, entrepreneurial education, preferences, subjective norms, and awareness of the government support system with the dependent variable, 'entrepreneurial intention'. Based on the research findings, it can be concluded that entrepreneurship is very much preferred by the undergraduates who are studying at the University of Colombo and they have a positive attitude towards it, while a minority of undergraduates surveyed do not have positive entrepreneurial aspirations. The findings revealed that the entrepreneurial intention is determined by factors such as gender, parent's occupation, job experience, business experience of the family, business experience of a friend or relation closest to the individual, entrepreneurial knowledge, awareness of the government support system, congenital skills etc. The main barriers for not being self-employed were the lack of entrepreneurial education, knowledge and finance. The undergraduates prefer if the university education system focuses on entrepreneurship and they expect resources and opportunities from the university to build their own businesses.

Keywords: *entrepreneurship, entrepreneurial intention, entrepreneurial education, entrepreneurial knowledge, self-employment*

Factors affecting people's transport mode choice in Kandy City

K. Werawella - Department of Economics

Traffic congestion prevailing in major cities is identified as a pervasive concern that has several adverse impacts. Sri Lanka is no exception to this norm and the major cities in the country are significantly affected by traffic congestion, incurring an enormous economic cost. Against this backdrop, this study aims to examine the potential of attracting private vehicle users to utilize an improved public transport service as a sustainable solution to reduce traffic congestion in Kandy. For that purpose, the study analyzes the people's choice of their mode of transport in peak traffic hours adopting *the multinomial logit model* to identify the key determinants of people's transport mode choice. An individual survey was conducted to collect data, due to the inability of conducting a road survey. 389 individuals were selected from 10 Grama Niladhari Divisions located in Kadugannawa Urban Council and Yatinuwara Division by employing a simple random sampling method. Further, households were selected from the electoral lists of respective Grama Niladhari Divisions according to the random numbers generated by Microsoft Excel. Results of the study reveal that travel time, travel cost and income are the major determinants of people's transport mode choice during peak traffic hours in Kandy. Also, time spent at the destination, gender, and marital status determined the respondents' choice with regard to some modes of transport. Additionally, travel time created a huge impact on people's transport mode choices indirectly through income and time spent at the destination because the higher the travel time, the higher the opportunity cost of people. Based on these findings, this study argues that in the event of improved public transport, the public will be willing to substitute private transport with improved public transport, allowing a significant reduction of traffic congestion, and thus minimizing the economic burden of congestion on the national economy.

Keywords: *Kandy city, multinomial logit model, traffic congestion, transport mode choice model*

Comparative assessment of the impact of organic and inorganic agriculture on ecosystem services: a case study from Indulgodakanda Organic Crops Village

I.C.S. Wijesinghe - Department of Geography

Rapid population growth and increasing food requirements have accelerated the human influence on ecosystem services. Parallel to the increased agricultural production with population growth, the use of chemical fertilizers has increased which has ultimately resulted in ecosystem degradation. Therefore, this study was conducted in relation to the ecological green villages program introduced by the Department of Export Agriculture of Sri Lanka in 2017 to comparatively assess the impacts of organic and inorganic cultivations on ecosystem services. Indulgodakanda Organic Crops Village in Kurunegala District was selected as the study area. A questionnaire survey was carried out among 41 farmers who were included in the program and observations were also carried out in respective crop lands. According to the Agro Ecosystem Service Capacity Index, ecosystem services are successfully fulfilled in more than 60% of the organic crop lands whereas ecosystem services are not successfully met in nearly 95% of inorganic lands. Pollination, provision of quality food, biological pest controls, water purification, provision of medicine, regulating erosion and biodiversity maintenance are identified as the most prominent ecosystem services in organic lands. According to the above results, it is concluded that this project has helped to increase ecosystem services in organic lands than in the inorganically cultivated lands.

Keywords: *ecosystem services, organic cultivations, inorganic cultivations*

The relationship between public debt and economic growth in Sri Lanka

R. A. Wijesinghe - Department of Economics

The study examined the causal relationship between public debt and economic growth in Sri Lanka and is based on secondary data available over 40 years starting from 1977 to 2017. Prudent public debt management helps economic growth and constancy through mobilizing resources with low borrowing costs and limiting financial risk exposure. The study conducted co-integration test and vector error correction tests to analyze the long-run relationship and short-term dynamics among the variables. The dependent variable, Gross Domestic Production (GDP), was used as the proxy of economic growth and Total Debt (TOD) and Gross Capital Formation (GCF) were used as the independent variables of this study. Augmented Dickey Fuller test result showed that the variables are non-stationary at level data. The results proved that Public Debt and Capital Formation both have positive relationships with output in the Sri Lankan context and the results were significant. The values of coefficients of Total public Debt and Gross Capital Formation are in order 0.24 and 0.33 and, the coefficient of public debt is inconsistent with the insight. They can be positively related, if the government is genuine with obtaining loans and using them for the development of the economy.

Keywords: *public debt, gross capital formation, long run model, co-integration test, vector error correction test*

Undergraduate Research Symposium Humanities and Social Sciences, Faculty of Arts, University of Colombo

24th July 2020

Morning Session I

Session I: 9.30 am - 10.45 am

Venue: A

Chair: Senior Prof. Ranjith Bandara

Theme: Environmental Economics

Time	Topic and Presenter
9.30 - 9.40 am	A perception analysis of tour operators on the implementation of sustainable tourism practices - H.R.N.R. Habaragamuwa
9.40 - 9.50 am	Empowering the intellectually impaired to enhance their economic well-being - N. S. W. P. G. Jayaratne
9.50 - 10.00 am	Dragonfly diversity at Henarathgoda botanical garden in Gampaha District - K.H.M. Jayasekara
10.00 - 10.10 am	Fish species diversity and their distribution in Negombo Lagoon - P.P.G. Jayathilake
10.10 - 10.20 am	Spatiotemporal patterns of domestic water consumption in Dompe Grama Niladhari Division in Gampaha District - G.N. Kaushalya
10.20 - 10.30 am	Comparative assessment of the impact of organic and inorganic agriculture on ecosystem services: a case study from Indulgodakanda Organic Crops Village - I.C.S. Wijesinghe
10.30 - 10.45 am	Discussion

Venue: B

Chair: Prof. Sandagomi Coperahewa

Theme: Language and its Social Impact

Time	Topic and Presenter
9.30 - 9.40 am	පාණ්ඩුර සාහිත්‍යයක් ගොඩනැගීමට බලපෑ සමාජයීය පසුබිම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් (1873 පාණ්ඩුරාවාදයෙන් පසු අවධිය) - එච්.ඩී. කේ. නදීකා
9.40 - 9.50 am	බන්ධනාගාර භාෂා ව්‍යවහාර (බෝගම්බර බන්ධනාගාරය ඇසුරින්) - ඩබ්ලිව්.ඩී.එන්.ඩී. විතානගේ
9.50 - 10.00 am	සිංහල බ්‍රේල් ක්‍රමය හා අක්ෂර වින්‍යාස: සමාජ මනෝවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - ආර්. හදපාන්ගොඩ
10.00 - 10.10 am	Greening Laws: a critical discourse analysis of judicial receptiveness and legitimation of constitutional environmental rights in Sri Lanka - S. Fonseka
10.10 - 10.20 am	'Veiling' after 21/4 in Sri Lanka: a critical discourse analysis of its constructions in Sri Lankan English newspapers - Y. Raji
10.20 - 10.45 am	Discussion

Venue: C
Chair: Dr. Nishara Fernando
Theme: Identity and the Economy

Time	Topic and Presenter
9.30 - 9.40 am	වාණිජකරණය හමුවේ නොනැසී පවතින වැදි ජන අන්‍යතාව - ඩබ්.ඩබ්.ආර්. කුමාරි
9.40 - 9.50 am	ආයතනගත මානසික අවපීඩනයට ලක්වූවන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා සමාජ ලේබල් කිරීම් පිළිබඳ මනෝසමාජයීය අධ්‍යයනයක් - ඩී.බී.පී. එස්. චන්ද්‍රසිරි
9.50 - 10.00 am	ශ්‍රී ලංකාවේ ජන වර්ග අනුව උපන් අතර පරතරයේ වෙනස්කම් හා ඊට බලපාන හේතු සාධක - ජී.ඒ.ඩී. දිල්ලක්ෂි
10.00 - 10.10 am	ශ්‍රී ලංකාවේ කුඹල් කුලය ආශ්‍රිත රැකියා වෙනස් වීම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - ඩබ්.එම්.එන්.එස්. විජේකෝන්
10.10 - 10.20 am	Social contours of the economy: entrepreneurial behaviour of small and medium scale Muslim business owners in Dehiwala - N. Jayasinghe
10.20 - 10.30 am	Occupational decision of youth entering the three-wheeler industry in Sri Lanka: an application of switching regression - T. de Silva
10.30 - 10.45 am	Discussion

Venue: D

Chair: Senior Prof. Premakemara de Silva

Theme: Religion and Society

Time	Topic and Presenter
9.30 - 9.40 am	බුද්ධචරිතයේ නායකත්ව ලක්ෂණ සංඝ සංස්ථාවට අදාළ ප්‍රායෝගික නායකත්වය සඳහා උපයෝගී කරගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - කේ.එල්.ඩී. කුමාරි
9.40 - 9.50 am	බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය හුදු ආගමික ක්‍රියා මාර්ගයක් ද? - ආර්. කෝදාගොඩ
9.50 - 10.00 am	බෞද්ධ, ඉස්ලාම් හා ක්‍රිස්තියානි ආගම්හි කාන්තාවට හිමි ස්ථානය සහ වර්තමාන පසුබිම - ඒ.පී.ඩී. පිරිස්
10.00 - 10.10 am	ලක්දිව නිකාය හේදය හා ඊට බලපෑ හේතු සාධක: 18 වන සියවසින් පසු හික්ෂු සංස්ථාවේ බෙදීයාම - බඹරවානේ දමිතසිරි හිමි
10.10 - 10.20 am	ශ්‍රී ලාංකේය හික්ෂු විවරයේ භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - මණ්ඩකන්දේ සමිත හිමි
10.20 - 10.30 am	කතෝලික ආගම මගින් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට සිදුවන බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - ආර්.එම්.ඒ.පී. රත්නායක
10.30 - 10.45 am	Discussion

Morning Session II

Session II: 11.00 am - 12.15 pm

Venue: A

Chair: Dr. Chandana Aluthge

Theme: Practices for Economic Growth

Time	Topic and Presenter
11.00 - 11.10 am	Estimating the services sector impact on economic growth: an econometric investigation for Sri Lanka - M.S.F. Arshadha
11.10 - 11.20 am	Growth potentials of Polgahawela Town as a service center - M.B.H.S.M. Gunawardhana
11.20 - 11.30 am	Long-term effects of human capital on economic development in South Asia - J.P. Kaluarachchi
11.30 - 11.40 am	Tax avoidance strategies of multinational companies (case studies of Microsoft Inc. and Apple Inc.) - U. Perera
11.40 - 11.50 am	Mediating pathways of family interactions between economic strain and adolescents' development - N. Rathnayake
11.50 am - 12.00 pm	The relationship between public debt and economic growth in Sri Lanka - R.A. Wijesinghe
12.00 - 12.15 pm	Discussion

Venue: B

Chair: Senior Prof. Lasantha Manawadu

Theme: Geography and Politics

Time	Topic and Presenter
11.00 - 11.10 am	වනාන්තරභරණය සහ දේශපාලනික පසුබිම: විල්පත්තුව වනෝද්‍යානය අවට ප්‍රේරිත කලාප ඇසුරින් - යූ.පී.එම්.සී. අමරාණී
11.10 - 11.20 am	සංවර්ධනය සඳහා නොවූ ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති: මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස තුනක් ඇසුරින් - එච්.ඒ.එස්.යූ. ගීතාංජලී
11.20 - 11.30 am	යේමන් ගැටුමට බලපෑ මූලික හේතු සාධක සහ ඒ හා බැඳුණු ගෝලීය දේශපාලනික න්‍යාය පත්‍රය විශ්ලේෂණය කිරීම - සී.එන්.පී. වන්දසිරි
11.30 - 11.40 am	සංකීර්ණ නාගරික දේශපාලන අවකාශයේ අඩු පහසුකම්ලාභී ඡන්දදායකයාගේ දේශපාලන වර්ගාව - ඊ.එන්.කේ. පෙරේරා
11.40 - 11.50 am	කුර්දි ජනතාවගේ සාපේක්ෂ අයිතිවාසිකම් බිඳවැටීමේ ප්‍රශ්නය: තුර්කි ගැටුම ආශ්‍රයෙන් විශ්ලේෂණය කිරීම - ආර්.ඩබ්.ආර්.එම්.එස්.ඩී. රත්නමලල
11.50 am - 12.00 pm	නීල ආර්ථිකය හා ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ භූ-ආර්ථිකමය විශ්ලේෂණය - ආර්. හේරත්
12.00 - 12.15 pm	Discussion

Venue: C
Chair: Dr. Janaki Jayawardena
Theme: Gender and Family

Time	Topic and Presenter
11.00 - 11.10 am	පූර්ව විවාහ ලිංගික ක්‍රියා: ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ පූර්ව විවාහ ලිංගික ක්‍රියා කෙරෙහි සංස්කෘතික බලපෑම - ටී.එච්.ආර්. අසිංසලා
11.10 - 11.20 am	විවාහක ආබාධිත රණවිරුවන් නිසා ඔවුන්ට සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වලට වන ප්‍රජාවේද්‍යාත්මක සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම - පී.ජී.එම්.බණ්ඩාර
11.20 - 11.30 am	මහවැලි ජල කළමනාකරණය: කාන්තාවගේ භූමිකාව පිළිබඳ පාරිසරික සමාජවේද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - ආර්. රාජපක්ෂ
11.30 - 11.40 am	පොදු අවකාශවල ලිංගික අතවර සිදුවීම පිළිබඳ සමාජවේද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් (පොදු ප්‍රවාහන සේවාව ඇසුරින්) - ඩබ්.ඩී.අයි.පී. විජේසිංහ
11.40 - 11.50 am	Reasons for HIV/AIDS infection and its effects on the family - M.L. Vidusha
11.50 am - 12.15 pm	Discussion

Venue: D
Chair: Ven. Dr. Uduhawara Ananda
Theme: Buddhist Interpretations

Time	Topic and Presenter
11.00 - 11.10 am	ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර සංකල්පයේ සමාජවිද්‍යාත්මක අගය - ඩී.ඩී.යු. එරන්දි
11.10 - 11.20 am	මාංශ අනුභවය පිළිබඳ බෞද්ධ විචරණයක් - එම්.කේ.ඩී. කුමාරි
11.20 - 11.30 am	නූතන පවුල් ගැටලු නිරාකරණයෙහිලා බෞද්ධ ඉගැන්වීම්හි උපයෝගීතාව - එන්.ඒ.කේ. හර්ෂණි
11.30 - 11.40 am	ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවහාරික බුද්ධාගම විෂයයෙහි බෞද්ධ පූජා චාරිත්‍රවල උපයෝගීතාව - එච්.ජී.ජී. හර්ෂිකා
11.40 - 11.50 am	ආයු අපේක්ෂාව උච්ඡාවචනය වීම කෙරෙහි බෞද්ධ ආචාරධර්ම මත ගොඩනැගුණු සෞඛ්‍යයෙන් වන බලපෑම - එම්.ජී.කේ. හසිනි
11.50 am - 12.00 pm	දශ වස්තුව පිළිබඳ පැරණි ථේරවාදී මතය සහ එහි නූතන භාවිතය - ඩබ්ලිව්.ඩී.එස්. ෆොන්සේකා
12.00 - 12.15 pm	Discussion

Evening Session I
Session I: 12.30 pm - 1.45 pm
Venue: A
Chair: Prof. K. Amirthalingam
Theme: Technology, Economy, and Human Security

Time	Topic and Presenter
12.30 - 12.40 pm	Environmental impacts of soil degradation in Bogawantalawa South Grama Niladhari Division, Nuwara Eliya District - M. Krishnasoban
12.40 - 12.50 pm	Integrating digital devices into teaching practices in a preschool environment: possibilities and limitations - L. Nilaweera
12.50 - 1.00 pm	Incorporating internet of energy in Sri Lankan solar power generation: an economic perspective - O. Pallegge
1.00 - 1.10 pm	Human security of seafarers in the maritime industry: a focus on food and health security - P. P. K. K. Pathirana
1.10 - 1.20 pm	Human-peacock conflict and its impacts on human activities - R.L.N.T. Rajapaksha
1.20 - 1.30 pm	Entrepreneurial intention among undergraduates at the Faculty of Arts, University of Colombo - W.R.M.N.A. Weerakoon
1.30 - 1.45 pm	Discussion

Venue: B

Chair: Senior Prof. Neloufer de Mel

Theme: Language and Culture I

Time	Topic and Presenter
12.30 - 12.40 pm	<i>Prosthetic memory</i> and performance art: towards an embodied approach to post-war reconciliation - R. S. Constantine
12.40 - 12.50 pm	The (Hi)story of <i>Guru Geethaya</i> : retranslations and insights into the creation of reading communities - D.N.H. Dewasiri
12.50 - 1.00 pm	Exploring phonological variations in regional varieties of Sri Lankan Muslim Tamil using elicited speech - R. Ikram
1.00 - 1.10 pm	A narrative analysis of Muslim identity in H.C.N de Lanerolle's <i>Fifty-Fifty</i> , <i>The Senator</i> and <i>The Return of Ralahamy</i> - N. Ismail
1.10 - 1.45 pm	Discussion

Venue: C

Chair: Dr. Iresha M. Lakshman

Theme: Contemporary Social Issues

Time	Topic and Presenter
12.30 - 12.40 pm	ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් රැකියා සඳහා යොමුවීම කෙරෙහි බලපාන සාධක - අයි.එම්. දිසානායක
12.40 - 12.50 pm	අධ්‍යාපනය සඳහා නාගරික ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය වූ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් මුහුණ දෙන සෞඛ්‍ය ගැටලු (කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ තෝරාගත් පීඨ හතරක ගිණය/ගිණ්‍යාවන් ඇසුරින්) - එච්.ඒ.අයි.බී. පෙරේරා
12.50 - 1.00 pm	එක්සත් ජාතීන්ගේ තීරසර සංවර්ධන ඉලක්කවල සමකාලීන අවශ්‍යතාව විශ්ලේෂණය කිරීම: ශ්‍රී ලංකාව ආශ්‍රයෙන් - ආර්.එම්.සී.ඩී. රත්නායක
1.00 - 1.10 pm	ශ්‍රී ලංකාවේ නවසූන මරණ හා පශ්චාත් නවසූන මරණ සඳහා බලපාන ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ ආර්ථික සාධක (ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාවිද්‍යා හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය- 2016 ඇසුරින්) - කේ.ඩී.ආර්.එස්. සිරිවර්ධන
1.10 - 1.45 pm	Discussion

Venue: D
Theme: Society and Health

Chair: Dr. Chandani Liyanage

Time	Topic and Presenter
12.30 - 12.40 pm	භාද්‍යාබාධ වැළඳීමේ අවදානම සඳහා නාගරික ජීවන රටාවේ බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - ආර්. ආරච්චි
12.40 - 12.50 pm	වකුගඩු රෝගය ව්‍යාප්තියට එරෙහිව සංවිධානාත්මක ව්‍යාපෘතියක් ගොඩනැගීමට රජය අපොහොසත් වීම - එස්.එම්.එස්.ඩී. කුමාරතුංග
12.50 - 1.00 pm	හේතුව හඳුනා නොගත් නිදන්ගත වකුගඩු රෝගීන්ගේ පැවතුම් රටා විශ්ලේෂණය කිරීම: තඹුන්හේගම රෝහලේ ලියාපදිංචි රෝගීන් ඇසුරින් - ඩී.එම්.එම්.එන්. බණ්ඩාර
1.00 - 1.10 pm	වකුගඩු රෝග පාලනය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ගවල සාර්ථක අසාර්ථක බව ඇගයීම - ටී. කේ. රාජපක්ෂ
1.10 - 1.20 pm	රැකියා නිලධාරීන්ගේ ස්වාභාවය සහ පුරුෂයන්ගේ සෞඛ්‍ය ගැටලු: ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් කර්මාන්තය ඇසුරින් - ආර්.පී.පී.ඒ.එස්. විජේසිංහ
1.20 - 1.30 pm	පුරුෂ සමරිසි පුද්ගලයින්ගේ ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය ගැටලු - එච්.ඒ.එල්.ආර්. හෙට්ටිආරච්චි
1.30 - 1.45 pm	Discussion

Evening Session II

Session I: 2.00 pm - 3.15 pm

Venue: A

Chair: Prof. Sirimal Abeyratne

Theme: Infrastructure and the Economy

Time	Topic and Presenter
2.00 - 2.10 pm	ශ්‍රී ලංකාවේ අධිවේගී මාර්ග පද්ධති අවශ්‍යතාව පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් (දියුණු නැවත පදිංචි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ආශ්‍රයෙන්) - ඩී.එම්.එස්.එම්. දිසානායක
2.10 - 2.20 pm	Efficiency and productivity in the port industry and the impact of port performance on the national economy: a case study of the Port of Colombo - A.M.R.D. Bandara
2.20 - 2.30 pm	Factors influencing the mode choice for work trips: a case study of Colombo City commuters - M. Mahroof
2.30 - 2.40 pm	The impact of the Rajagiriya Flyover on neighboring communities - K.K.H.P. Nisansala
2.40 - 2.50 pm	Road traffic accidents on the Ratnapura - Panadura Highway - W.M.N. Warnakulasooriya
2.50 - 3.00 pm	Factors affecting people's transport mode choice in Kandy City - K. Werawella
3.00 - 3.15 pm	Discussion

Venue: B

Chair: Prof. Dushyanthi Mendis

Theme: Language and Culture II

Time	Topic and Presenter
2.00 - 2.10 pm	The role of targeted readership in fashioning a translator's creative decisions - R. Ikram
2.10 - 2.20 pm	Signifying subjects through narrative mourning: reimagining loss as labour in <i>Yasodharāvata</i> and <i>Purāṇa Vessantara Jātaka Kāvya</i> - P. Liyanaarachchi
2.20 - 2.30 pm	Poetry gains predominance over faithfulness in translation - S. Sivapalan
2.30 - 3.15 pm	Discussion

Venue: C
Theme: Disaster Management

Chair: Dr. Maneesha S. Wanasinghe - Pasqual

Time	Topic and Presenter
2.00 - 2.10 pm	ශ්‍රී ලංකාවේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව: මිනොටමුල්ල කසළ කන්ද නායයාම පිළිබඳව සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - ආර්.එම්.එස්.එස්. රත්නායක
2.10 - 2.20 pm	පාලිතදනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයෑම් අවදානම් කලාප භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය ඇසුරින් හඳුනා ගැනීම - එම්.බී.එච්. සන්දීපනී
2.20 - 2.30 pm	ශ්‍රී ලංකාවේ පශ්චාත් ආපදා කළමනාකරණය සහ බල සම්බන්ධතාව: අරණායක සාමසර කන්ද නායයාම පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය - එච්.ඒ.අයි.එස්. සමරසිංහ
2.30 - 2.40 pm	අගලවත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නායයාමේ අවදානමට ලක් වූ ප්‍රජාව නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ ආකල්ප: සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් - එල්.කේ.ආර්. සෙවිවන්දි
2.40 - 2.50 pm	Flood prone regions and vulnerability levels: A study on Ihala Welgama Grama Niladhari Division in Kalutara District - T.S.D. Mendis
2.50 - 3.15 pm	Discussion

Venue: D
Chair: Prof. Nirmal Ranjith Dewasiri
Theme: Space, Architecture and Politics

Time	Topic and Presenter
2.00 - 2.10 pm	නිදහස් චතුරස්‍ර පරිශ්‍රයේ ගෘහනිර්මාණ සැකැස්ම හා පරිසරය පුද්ගල නැඟීමේ කෙරෙහි බලපාන අකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් - ඩී.ඒ.එස්. ඉෂාරා
2.10 - 2.20 pm	முஸ்லிம் ஸ்பெயின் பாரம்பரியகட்டடக் கலைசார் அம்சங்கள் - ஒரு சிறப்புப் பார்வை - எம். சப்ராஸ், எப். மபாஸா
2.20 - 3.15 pm	Discussion